

Onsdag den 15. november 2017 (D)

1

19. møde

Onsdag den 15. november 2017 kl. 13.00

Dagsorden

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministrene (spørgetid).

1) Til justitsministeren af:

Lars Aslan Rasmussen (S)

Er ministeren bekendt med Lejerbos ønske om bevogtning af udsatte boligområder på Nørrebro?
(Spm. nr. S 170).

2) Til justitsministeren af:

Christian Langballe (DF)

Synes ministeren ikke, at man oftere skulle bringe artikel 8, stk. 2, i den europæiske menneskerettighedskonvention i anvendelse i sager, hvor personer, som skulle være udvist af Danmark, bliver her under henvisning til den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, om retten til familieliv, sådan at disse personer alligevel kan udvises, jf. eksempelvis Levakovicsagen?
(Spm. nr. S 178, skr. begr. Medspørger: Alex Ahrendtsen (DF)).

3) Til forsvarsministeren af:

Henrik Brodersen (DF)

Hvad er ministerens opfattelse af den aktuelle veteranindsats over for de 50-100 krigsveteraner, som er bosiddende på Færøerne, og som har gjort en stor indsats som udsendte for rigsfællesskabet?
(Spm. nr. S 168, skr. begr.).

4) Til forsvarsministeren af:

Eva Flyvholm (EL)

Idet spørgeren kan forstå, at forligskredsen snart vil skrive under på milliardkontrakten om nye kampfly, selv om den amerikanske rigsrevision advarer om, at kampflyene bliver endnu dyrere og den danske rigsrevision har rejst alvorlig tvivl om de beregninger, man har brugt, synes ministeren så ikke, det vil være rimeligt over for borgerne at sikre en nødbremse med en årlig statusrapport om kampflyene, og at Finansudvalget løbende skal godkende anskaffelsen, så det ikke kan gå helt galt?
(Spm. nr. S 175).

5) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S)

Hvad vil ministeren gøre for de lønmodtagere, der har haft et hårdt fysisk arbejde og ikke kan fortsætte på arbejdsmarkedet, til de når pensionsalderen, og heller ikke kan få førtidspension?
(Spm. nr. S 176).

6) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S)

Hvor stort og hvilket ansvar mener ministeren staten har over for de borgere, som har mistet deres arbejde på grund af nedslidning eller tilskadekomst, der gør, at de ikke kan arbejde, til de når folkepensionsalderen, og heller ikke kan få fleksjob eller førtidspension?
(Spm. nr. S 177).

7) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S)

Hvad mener ministeren med sin udtalelse om, at regeringen ingen »aktuelle« planer har om at afskaffe efterlønsordningen?
(Spm. nr. S 182. Medspørger: Lennart Damsbo-Andersen (S)).

8) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S)

Mener ministeren, at det er muligt at arbejde, fra man er 22 år, til man er 67 år, som slagteriarbejder uden at blive nedslidt og med mulighed for en værdig pensionisttilværelse efterfølgende?
(Spm. nr. S 183. Medspørger: Lennart Damsbo-Andersen (S)).

9) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Jan Erik Messmann (DF)

Mener ministeren, det er et problem, at udenlandske studerende har misligholdt gæld for 426 mio. kr. i 2016, som det fremgår af ministeriets egne tal, og hvad agter ministeren at gøre ved det?
(Spm. nr. S 173).

10) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Jan Erik Messmann (DF)

Er ministeren enig i, at det er uretfærdigt, at udenlandske studerende kan slippe for at tilbagebetale SU-gæld ved at rejse ud af landet, fordi der er et »hul« i EU-reglerne, mens danske studerende skal betale deres SU-gæld tilbage, fordi de ikke bare kan løbe fra regningen?
(Spm. nr. S 174).

11) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Mette Reissmann (S)

Mener ministeren, at kontrollen af vandrende arbejdstageres beskæftigelsessituation i forbindelse med godkendelse af SU er god nok, herunder at det er godt nok, at over 500 ansættelseskontrakter er godkendt uden timetal, når en rapport fra LO ifølge Ugebrevet A4 den 7. november 2017 viser, at vandrende arbejdstageres adgang til SU bliver en bagdør til social dumping, fordi hver femte østeuropæiske studerende tjener mindre end 90 kr. i timen?
(Spm. nr. S 179. Medspørger: Mattias Tesfaye (S)).

12) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Karina Due (DF)

Finder ministeren det hensigtsmæssigt i et homogent samfund, at der i mange daginstitutioner og lignende udelukkende serveres halal-slagtet kød?
(Spm. nr. S 162).

13) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Karina Due (DF)

Finder ministeren det hensigtsmæssigt i et homogent samfund, at der opføres minareter?

(Spm. nr. S 163).

14) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Christian Langballe (DF)

Hvorfor har regeringen ikke for lang tid siden taget initiativ til at lave en hjemsendelsesstrategi, sådan at man virkelig begynder at hjemsende flygtninge til de lande, hvor der er fred?

(Spm. nr. S 169).

15) Til sundhedsministeren af:

Rasmus Prehn (S)

Mener ministeren, at det skaber tryghed i Vendsyssel, at regeringen ikke vil forlænge det statslige tilskud til akutlægebilen i Hjørring, som regeringen indførte for at kompensere vendelboerne for, at man placerede akutlægehelicopteren i Skive uden for Region Nordjylland?

(Spm. nr. S 187).

16) Til miljø- og fødevareministeren af:

Lars Aslan Rasmussen (S)

Er ministeren bekymret over den luftforurening, der er i København?

(Spm. nr. S 171).

17) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S)

Hvad er ministerens holdning til problemet med grundejere, der ulovligt forsøger at inddrage stranden og det åbne land, så offentligheden nægtes adgang?

(Spm. nr. S 180).

18) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S)

Hvad er ministerens holdning til forslaget fra Kolding Kommune om at ændre myndighedsfordelingen i sager om bade- og bådebroer?

(Spm. nr. S 190, skr. begr.).

19) Til børne- og socialministeren af:

Jakob Sølvhøj (EL)

Når ministeren i sit skriftlige svar på spørgsmål 542, SOU, alm. del, der er stillet i forbindelse med den varslede lukning af Døvefilm, erkender, at programmer produceret på tegnsprog som modersmål vil indeholde sproglige nuancer, der ikke i samme grad vil være til stede i en tegnsprogstolket produktion, finder ministeren så ikke, at døve skal have ret til adgang til tegnsprogsproducerede programmer på de danske public service-kanaler?

(Spm. nr. S 164).

20) Til kulturministeren af:

Henrik Brodersen (DF)

Hvad er ministerens holdning til, at et så nedladende ord som »grønlænderstiv« nu er optaget i den officielle danske ordbog?

(Spm. nr. S 167).

21) Til kirkeministeren af:

Mattias Tesfaye (S)

Hvordan vil ministeren forhindre plyndring af og hærværk på gravsteder, hvilket man den seneste tid har set eksempler på både på Hellerup Kirkegård og Den Muslimske Gravplads i Brøndby?

(Spm. nr. S 172).

22) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Daniel Toft Jakobsen (S)

Hvordan vil ministeren sikre, at generne for lokale borgere og lokalt handelsliv minimeres mest muligt i forbindelse med elektrificeringen af jernbanen ved Hammelvej i Laurbjerg og Skanderborgvej i Hadsten, og vil ministeren arbejde for, at den nødvendige frihøjde skabes ved at sænke sporene frem for at hæve broerne, sådan som det også er besluttet at gøre andre steder?

(Spm. nr. S 165).

23) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Daniel Toft Jakobsen (S)

Hvornår forventer ministeren at det planlagte trinbræt i Laurbjerg vil blive etableret, og mener ministeren, at etableringen heraf skal koordineres og sammentænkes med den forestående elektrificering af jernbanen samme sted, herunder ikke mindst arbejdet med sikring af tilstrækkelig frihøjde til elektrificering af banen under broen ved Hammelvej?

(Spm. nr. S 166).

24) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Rasmus Prehn (S)

Hvordan forholder ministeren sig til, at næsten hver femte lastbil eller dyretransport, der blev stoppet i en politikontrol i Nordjylland, havde fejl og mangler?

(Spm. nr. S 184).

25) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Kaare Dybvad (S)

Er ministeren enig med BL, der i Fagbladet Boligen den 12. oktober 2017 giver udtryk for, at regeringens forslag om tvungne statslån til almene boliger kan medføre højere husleje for beboerne, som følge af at de rabatter, der er opnået ved at samle udbud af lån, frafalder?

(Spm. nr. S 191, skr. begr.).

26) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Kaare Dybvad (S)

Hvordan flugter ministerens holdning om mere marked i boligudbuddet, jf. svaret på spørgsmål nr. S 1433 af 23. august 2017, med, at ministeren vil indføre statslån for almene boliger?

(Spm. nr. S 192).

Kl. 13:00

Meddelelser fra formanden

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Mødet er åbnet.

I dag er der følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Lovforslag nr. L 91 (Forslag til lov om ændring af straffeloven. (Skærpselse af straffen for vidnetrusler og visse former for hærværk)).

Økonomi- og indenrigsministeren (Simon Emil Ammitzbøll):

Lovforslag nr. L 92 (Forslag til lov om ændring af lov om kommunernes styrelse og regionsloven. (Beskyttelse af kommunalbestyrel-

ses- og regionsrådsmedlemmers behandling af oplysninger som led i hvervet)).

Energi-, forsynings- og klimaministeren (Lars Christian Lilleholt):

Lovforslag nr. L 93 (Forslag til lov om ændring af lov om varmekorrigering af regnskabsføring og dataindsamling m.v. for varmekorrigeringsvirksomheder til brug for en ny økonomisk regulering)).

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Lovforslag nr. L 94 (Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Videreførelse af adgangen til opholdstilladelse med henblik på at drive selvstændig erhvervsvirksomhed)),

Lovforslag nr. L 95 (Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Forlængelse af perioden for økonomisk sikkerhed i ægtefællesammenføringsager samt ophævelse af den særlige lette adgang til domstolsprøvelse i sager om familiesammenføring med børn)),

Lovforslag nr. L 96 (Forslag til lov om ændring af udlændingeloven. (Øget kontrol på udlændingeområdet)) og

Lovforslag nr. L 97 (Forslag til lov om ændring af integrationsloven og lov om danskuddannelse til voksne udlændinge m.fl. (Forenkling og justering af reglerne om fordeling og boligplacering af flygtninge og præcisering af personkreds for danskuddannelse m.v.)).

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Lovforslag nr. L 98 (Forslag til lov om ændring af lov om klage- og erstatningsadgang inden for sundhedsvæsenet. (Udvidelse af patienterstatningsordningen, fredning af udbetalte erstatninger m.v.)) og

Lovforslag nr. L 99 (Forslag til lov om ændring af sundhedsloven. (Øget selvbestemmelse for patienter i forhold til fravalg af behandling, herunder oprettelse af en behandlingstestamenteordning)).

Miljø- og fødevarerministeren (Esben Lunde Larsen):

Lovforslag nr. L 100 (Forslag til lov om ændring af lov om kystbeskyttelse. (Ændring af formålet med kystbeskyttelse og mulighed for forsøgsprojekter)),

Lovforslag nr. L 101 (Forslag til lov om ændring af lov om vandforsyning m.v. (Underretning om forhold vedrørende vand)),

Lovforslag nr. L 102 (Forslag til lov om ændring af lov om miljøbeskyttelse og lov om vandforsyning m.v. (Måltrettet arealbeskyttelse for at beskytte grundvand mod pesticider)) og

Lovforslag nr. L 103 (Forslag til lov om udstykning og salg af statslige arealer med campingpladser).

Skatteministeren (Karsten Lauritzen):

Lovforslag nr. L 104 (Forslag til lov om ændring af ligningsloven. (Udvidelse af fradragsretten for erhvervsmæssige lønudgifter m.v.)) og

Lovforslag nr. L 105 (Forslag til lov om ændring af selskabsskatteloven og fondsbeskatningsloven. (Skattefritagelse af selvejende teatre og daginstitutioner m.v. samt erklæringsordning for visse foreninger og fonde)).

Peter Kofod Poulsen (DF) m.fl.:

Beslutningsforslag nr. B 32 (Forslag til folketingsbeslutning om opløsning af en række bander og grupperinger).

Josephine Fock (ALT) og Rune Lund (EL):

Beslutningsforslag nr. B 33 (Forslag til folketingsbeslutning om tilbagerulning af lovændringen om skærpelse af straffen for tigteri).

Rune Lund (EL) m.fl.:

Forespørgsel nr. F 12 (Vil ministeren sikre, at Folketinget bliver hørt og regeringen har et flertal blandt Folketingets medlemmer, før regeringen accepterer de vilkår, ministeren skal godkende i forbindelse med salget af olierettighederne fra A.P. Møller - Mærsk til Total?).

Titler på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Jeg skal meddele, at det af Mattias Tesfaye under nr. 21 opførte spørgsmål til kirkeministeren (spørgsmål nr. S 172) udgår af dagsordenen efter ønske fra spørgeren.

Spørgsmålet overgår til mundtlig besvarelse den 22. november 2017.

Det eneste punkt på dagsordenen er:

1) Besvarelse af oversendte spørgsmål til ministre (spørgetid).
Kl. 13:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Det første spørgsmål er til justitsministeren af hr. Lars Aslan Rasmussen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:03

Spm. nr. S 170

1) Til justitsministeren af:

Lars Aslan Rasmussen (S):

Er ministeren bekendt med Lejersbos ønske om bevogtning af udsatte boligområder på Nørrebro?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værgo for oplæsning af spørgsmålet.

Kl. 13:03

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak. Er ministeren bekendt med Lejersbos ønske om bevogtning af udsatte boligområder på Nørrebro?

Kl. 13:03

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værgo.

Kl. 13:03

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak for det. Jeg vil gerne begynde med at sige, at jeg til fulde kan forstå, at beboere i Mjølnerparken og på Nørrebro er utrygge oven på de seneste skudskud i forbindelse med bandekonflikten. Og jeg er naturligvis bekendt med, at Lejersbo i København har fremsat ønske om politimæssig bevogtning af Mjølnerparken.

Politiet er massivt til stede i de dele af København, hvor vi har set skudepisoder. Vi kan også se, at politiets indsats har en effekt. Politiet har gennemført mere end 3.100 visitationer på Nørrebro og i

Nordvestkvarteret og beslaglagt et stort antal slag-, stik- og skydevåben. Politiet får også fjernet bandemedlemmer fra gaden. Siden i sommer har Københavns Politi fået fængslet over 60 personer fra miljøet, og den massive politimæssige indsats og tilstedeværelse på Nørrebro gør altså en helt håndgribelig forskel. Der bliver foretaget anholdelser, og kriminelle bliver retsforfulgt og fængslet.

I forhold til Mjølnerparken har Københavns Politi været i dialog med Lejerbo. I forlængelse af mødet mellem politiet og boligforeningen besluttede politiet i fredags at øge den generelle tilstedeværelse yderligere på indre Nørrebro, i Mjølnerparken og i Tingbjerg. Og det betyder konkret, at der i den kommende tid vil være en mobil politistation i Mjølnerparken.

Så lad mig opsummere: Vores politi arbejder hver eneste dag og nat i kampen mod banderne. Rækken af bandemedlemmer, som politiet anholder og fjerner fra gaden, vokser uge for uge. Forbryderne stilles til ansvar, og det er vigtigt. Det viser, at det i sidste ende er samfundet og ikke afstumpede kriminelle voldsmænd, der vinder.

Kl. 13:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Lars Aslan Rasmussen. Værsgo.

Kl. 13:05

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak, og tak for besvarelsen. Jeg er enig i, at vores politi gør et fantastisk stykke arbejde, men man kan vel godt sætte spørgsmålstegn ved, om der sådan ligefrem er tryghed i gaderne.

Nu ved vi jo, at der foran synagogen er permanent bevogtning, og lige nu virker det, som om det er farligere nogle steder på Nørrebro, end det faktisk er inde i Krystalgade. Og det er ikke for at flytte politiressourcer rundt, men det, jeg bare spørger om, er, om det er muligt, at der i en periode kunne være en permanent bevogtning visse steder, ikke kun i Mjølnerparken, men i Tingbjerg og andre steder, hvor der er meget, meget utrygt i øjeblikket.

Kl. 13:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:06

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Altså, ved en egentlig bevogtning taler vi om det højeste politimæssige sikkerhedsniveau, man kan forestille sig – bare lige for at sige, hvad det vil betyde.

Nu er det jo kort tid, man sådan lige har haft til at regne på det, for man har spurgt: Hvad nu, hvis man forestillede sig en permanent bevogtning? Det ville selvfølgelig trække på rigtig mange politiresourcer. Et umiddelbart bud er, at for at bevogte Mjølnerparken skal der bruges 500 årsværk. Og der tror jeg måske vi kunne lave en polititilstedeværelse, der er bedre end at bruge 500 årsværk på kun den bevogtning.

Kl. 13:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, så er det spørgeren.

Kl. 13:06

Lars Aslan Rasmussen (S):

Det er jeg sådan set enig i. Det drejer sig heller ikke om, at der skal være en permanent bevogtning hele tiden. Det, jeg spørger om, er, om der muligvis i en periode kunne være en permanent bevogtning i Tingbjerg, nordvestkvarteret, Mjølnerparken og andre steder, hvor de er, kan man vel godt sige, mest udsat – ikke bare i København, men i hele Danmark lige nu – i forhold til at risikere at blive skudt, hvad enten man er med i en bande eller er uskyldig.

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:07

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jamen altså, man kan forestille sig mange ting, men debatten ender jo der, hvor vi siger: Hvordan bruger vi politiets ressourcer bedst? Er det ved en permanent bevogtning i en periode, eller er det ved andre ting? Der tror jeg på, at den massive polititilstedeværelse, der er nu, er det rigtige. Der er jo ikke nogen af os, der kan forhindre, at der er en, der ikke er rigtig klog, der går ud og skyder i luften. Men der er virkelig massiv polititilstedeværelse, også nu.

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, spørgeren.

Kl. 13:07

Lars Aslan Rasmussen (S):

Jeg vil spørge justitsministeren: Såfremt, hvad vi ikke håber, der bliver en yderligere eskalering af bandekonflikten, er det så noget, man igen vil tage op på et møde, også hvor man inkluderer Lejerbo og beboerne på Nørrebro, for at finde den løsning, der skaber mest tryghed? Vi kan håbe, at der måske er en pause lige nu, men bandekrigen er desværre nok ikke helt slut.

Kl. 13:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:08

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jeg vil sige, det er fint for mig, at der er nogle ude i det miljø, der siger, at der er en pause lige nu. Men det betyder ikke, at vi stopper med at have foden på speederen et sekund. Er der ting, og eskalerer det yderligere, så må vi jo drøfte det.

Jeg har haft et møde med dem i morges. Jeg har besøgt Mjølnerparken i morges og haft et møde med Lejerbo, som i hvert fald indtil videre er tilfreds med det, der er blevet aftalt med politiet i første omgang.

Kl. 13:08

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Spørgeren? Slut, ja. Godt, tak.

Så er det det næste spørgsmål, og det er til justitsministeren af hr. Christian Langballe, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:08

Spm. nr. S 178

2) Til justitsministeren af:

Christian Langballe (DF) (medspørger: **Alex Ahrendtsen** (DF)): Synes ministeren ikke, at man oftere skulle bringe artikel 8, stk. 2, i den europæiske menneskerettighedskonvention i anvendelse i sager, hvor personer, som skulle være udvist af Danmark, bliver her under henvisning til den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, om retten til familieliv, sådan at disse personer alligevel kan udvises, jf. eksempelvis Levakovicsagen?

Skriftlig begrundelse

Den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8: Stk. 1. Enhver har ret til respekt for sit privatliv og familieliv, sit hjem og sin korrespondance. Stk. 2. Ingen offentlig myndighed må gøre ind-

greb i udøvelsen af denne ret, medmindre det sker i overensstemmelse med loven og er nødvendigt i et demokratisk samfund af hensyn til den nationale sikkerhed, den offentlige tryghed eller landets økonomiske velfærd, for at forebygge uro eller forbrydelse, for at beskytte sundheden eller sædeligheden eller for at beskytte andres rettigheder og friheder.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgsmålet kan læses op. Værsgo.

Kl. 13:08

Christian Langballe (DF):

Tak for det, formand. Spørgsmålet lyder: Synes ministeren ikke, at man oftere skulle bringe artikel 8, stk. 2, i den europæiske menneskerettighedskonvention i anvendelse i sager, hvor personer, som skulle være udvist af Danmark, bliver her under henvisning til den europæiske menneskerettighedskonventions artikel 8, stk. 1, om retten til familieliv, sådan at disse personer alligevel kan udvises, jf. eksempelvis Levakovicsagen?

Kl. 13:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:09

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Tak, og tak for spørgsmålet. Lad mig lige begynde med at slå fast, hvad min holdning er, hvis nogen skulle være i tvivl om det. Udlændinge, der begår alvorlig kriminalitet i Danmark, skal udvises af landet. Udlændingeloven hører jo så som bekendt ikke under mig, den hører under udlændinge- og integrationsministeren, men jeg kan sige, at det allerede følger af reglerne i dag, at hvis en kriminel udlænding kan udvises af Danmark, så skal dette ske, medmindre det med sikkerhed er i strid med Danmarks internationale forpligtelser herunder menneskerettighedskonventionens artikel 8. Anklagemyndigheden og domstolene skal derfor allerede i dag i hvert enkelt tilfælde vurdere, om artikel 8, stk. 2 giver mulighed for at udvise.

I sidste måned offentliggjorde jeg sammen med udlændinge- og integrationsministeren, at regeringen vil fremsætte lovforslag, hvori vi vil skrive i udlændingelovens bemærkninger, hvornår kriminelle udlændinge i almindelighed kan udvises baseret på praksis fra Menneskerettighedsdomstolen. Derigennem vil vi sikre, at lovgivningsmagten påtager sig et større ansvar for, hvornår der kan ske udvisning, uden at det er i strid med artikel 8. I arbejdet med det lovforslag vil undersøgelsen fra Institut for Menneskerettigheder om praksis ved danske domstole og Menneskerettighedsdomstolen i udvisningssager blive inddraget.

Samtidig med det her er vi jo også nødt til at arbejde på den internationale bane for at forsøge at påvirke fortolkningen af konventionen. Danmark har jo overtaget formandskabet for Europarådet, og det vil vi bruge til at arbejde for, at medlemsstaterne får en større rolle og får mulighed for at påvirke retningen, når de oplever, at Menneskerettighedsdomstolens fortolkning er ude af kurs.

Kl. 13:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:10

Christian Langballe (DF):

Det kunne for en god ordens skyld være meget godt at kridte banen op. Når vi diskuterer den europæiske menneskerettighedskonvention, er det klart nok, at vi i Dansk Folkeparti ikke just har været ven med den konvention og slet ikke af den dynamiske fortolkningspraksis, der har givet sig udtryk i Domstolens afgørelser jævnfør Levako-

vicsagen, som under henvisning til, at han havde ret til familieliv her i Danmark, gjorde, at han blev i Danmark og ikke kunne udvises af landet. Det mener jeg simpelt hen var en skandale. Men det, som vi så spørger om, når vi nu er nået til det her, er jo så, om der ikke er andre ting, der gælder, end den enkeltes ret til familieliv under henvisning til, som der står i stk. 2, den nationale sikkerhed, det demokratiske samfund, den offentlige tryghed, landets økonomiske velfærd. Man kunne sige, at der sådan set i stk. 2 kunne være alle de argumenter, man overhovedet kunne finde på, for at sige, at eksempelvis Levakovic alligevel skulle udvises. Og det er derfor, det undrer os, at man ikke kan balancere stk. 1 om retten til familieliv op i forhold til landets ve og vel for nu at sige det meget firkantet.

Kl. 13:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:12

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Det er jo en stor diskussion, der kan være svær lige at tage her, men jeg synes, det er vigtigt at sige, at jeg også tror, det handler om, at vi dog må sige, at praksis har ændret sig. Går vi nogle år tilbage, må vi nok sige, at det, vi gør i dag, er, at vi jo stort set griber hver en mulighed, der er, og kræver påstand om udvisning, og der er faktisk også en del, der bliver udvist. Det var man måske ikke så hurtig med tidligere. Og vi har altså nu allerede muligheden for at gøre det her og er også forpligtet til at skulle det. Så jeg håber også, at det vil føre til flere udvisninger; det tror jeg faktisk at det vil.

Kl. 13:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:13

Christian Langballe (DF):

Altså, men det er bare lige for så at skære det ud i pap: Vi synes jo simpelt hen, at det er ringe, at der er de her sager som f.eks. Levakovicsagen, hvor man må sige, at han har gjort alt, hvad der overhovedet har stået i hans magt, for at gøre danskerne og den danske stat til grin og malket det danske velfærdssystem for jeg ved ikke hvor meget – altså, et uanvnt beløb her. Her kan man så alligevel ikke bringe i anvendelse, at der faktisk er et hensyn til landet. Faktisk vil jeg sige at i lige præcis Levakovicsagen kunne stk. 2 være bragt i anvendelse. Der er et hensyn at vise til det land, hvor der er nogle skatteborgere, der faktisk betaler den her regning for Levakovics kriminalitet.

Kl. 13:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:13

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Mon ikke spørgeren og jeg langt hen ad vejen kan dele samme frustration i den her sag? Men jeg er også nødt til at sige, at nu har domstolene truffet en afgørelse, og så må vi også et eller andet sted forholde os til, at det så er virkeligheden. Som jeg husker sagen, har der også været argumenter fremme om, at der jo ikke langt tidligere har været påstand om udvisning. Havde man nu gjort det for år tilbage, da han begyndte sin kriminelle bane, kunne det være, at vi havde stået i en anden situation. Og det er jo noget af det, der er ved at ændre sig nu, og derfor tror jeg, at vi kan glæde os over, at i fremtiden vil vi komme af med langt flere og kunne udvise langt flere, fordi praksis nu har ændret sig.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er der en medspørger. Hr. Alex Ahrendtsen, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 13:14

Alex Ahrendtsen (DF):

Tak for det. Og tak for, at ministeren dukker op. Det er jo en politisk diskussion. I konventionen er der en balance mellem stk. 1 og stk. 2, hensynet til individet og hensynet til nationen. Det, vi oplever, er, at vi fra politisk side altid tager hensyn til individet uden at bruge de redskaber, man har, til at få fat på stk. 2, nemlig det, der giver os redskaber til at få udvist langt flere. Der vil vi egentlig bare anbefale at regeringen bruger sit politiske mandat til at anvende stk. 2 i bl.a. artikel 8. Og lad os tage et eksempel som Levakovic. Under hensyntagen til landets økonomiske velfærd kan man udvise. Det er stk. 2. Med hensyn til banderne er det national sikkerhed og den offentlige tryghed. Det, vi oplever, er jo, at politikere dækker sig ind under juristers anbefaling om, at det er i strid med menneskerettighederne. Det er det jo ikke. Vi kan jo bruge de her redskaber. Hvorfor vil regeringen dog ikke bruge dem?

Kl. 13:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Ministeren, værsgo.

Kl. 13:15

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Men det er lige præcis det, som udlændingeministeren og jeg meldte ud i forrige uge. Når Institut for Menneskerettigheder faktisk også går ud og siger, at der er et rum i forhold til det, danske domstole foretager sig, og Den Europæiske Menneskerettighedsdomstols praksis – der er et rum – så siger vi, at i stedet for at afvente i forhold til det rum tager vi nu politisk ansvar, og det håber jeg da at vi finder flertal for her i Folketinget, hvor vi går ind mere konkret og siger, hvad det er, der skal til for at blive udvist. Det er netop det politiske ansvar. Og det er jeg meget enig i at vi skal tage. Og det er det, vi kommer til at gøre nu med en lovændring.

Kl. 13:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Alex Ahrendtsen.

Kl. 13:16

Alex Ahrendtsen (DF):

I sit svar til hr. Christian Langballe sagde justitsministeren, at man indrammer det med sikkerhed, og at man vil påvirke fortolkningen af konventionerne. Og der er det bare, vi siger, at man ikke behøver at afvente en international fortolkning af konventionerne. Det, man skal gøre, er jo selv at fortolke. Og der har man jo rig lejlighed til at bruge konventionerne til at fortolke, bl.a. ud fra stk. 2, i forhold til i højere grad at udvise af hensyn til den nationale sikkerhed og hensynet til velfærden. Så det er egentlig bare med at komme i gang. Vi har alle redskaberne, men vi føler, at der er en angst for at gøre det, fordi man ikke vil støde juristerne.

Kl. 13:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:17

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Den angst har jeg så ikke, kan jeg sige. Det vil jeg gerne tilkendegive herfra.

Kl. 13:17

Jeg tror, det er, fordi vi arbejder på to baner. Den ene er jo sporet med formandskabet for Europarådet og hele fortolkningen af EMRK, og hvad det er for et arbejde dér. Og så er jeg enig i, at det ikke skal stoppe os i at gøre det andet, og det er jo det, vi er ude at melde ud, altså at nu tager vi det på os politisk netop for at bruge den aktivt og sige: Hvordan er det så, domstolene skal fortolke den praksis, der er i øjeblikket?

Så det er faktisk det, vi sætter i gang nu, og der håber jeg da at vi i et lovforslag kan finde hinanden, så vi også får det vedtaget. For jeg er enig i, at vi jo skal tage det på os politisk og gøre alt, hvad vi kan politisk, for at påvirke det her. Det er jeg meget enig i.

Kl. 13:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det igen hr. Christian Langballe. Værsgo.

Kl. 13:17

Christian Langballe (DF):

Altså, man kan jo sige, at den diskussion, vi har her, mejsler i granit, hvad der har været hovedproblemet i hele udlændingebatten, nemlig det grundlæggende, der handler om, hvem man egentlig tager hensyn til – om man tager hensyn til den enkelte, der kommer hertil, eller om der ikke også er et hensyn at vise over for danskerne og for landet. Det synes jeg sådan set er der, vi står, og jeg mener simpelt hen, at vi må tilbage til det grundlæggende, at der er et hensyn at tage over for fædrelandet og over for de kommende generationers ve og vel. Og derfor er sådan en sag som Levakovicsagen skammelig, for han burde jo være udvist for mange år siden.

Kl. 13:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:18

Justitsministeren (Søren Pape Poulsen):

Jamen jeg ved ikke, hvordan jeg skal udtrykke det – for jeg er ikke rigtig i stand til at være uenig med spørgeren om det her – andet end ved at sige, at det jo så er det, vi gør nu. Hvis vi nu kigger fremad og ser på, hvad vi gør fremadrettet, så er det, at vi politisk tager det på os nu. Så er det, at vi nu siger, at der er et rum, med hensyn til hvordan det bliver fortolket i forhold til praksis, og det tager vi nu på os som politikere – nu strammer vi loven, så vi tydeligere ser, hvad der skal til for at blive udvist. For jeg er jo enig i, at det bør være hensynet til lov og orden og de helt almindelige ordentlige mennesker, der regerer, og ikke hensynet til nogle kriminelle.

Kl. 13:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det spørgsmål slut.

Det næste spørgsmål er til forsvarsministeren af hr. Henrik Brodersen, Dansk Folkeparti.

Kl. 13:19

Spm. nr. S 168

3) Til forsvarsministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Hvad er ministerens opfattelse af den aktuelle veteranindsats over for de 50-100 krigsveteraner, som er bosiddende på Færøerne, og som har gjort en stor indsats som udsendte for rigsfællesskabet?

Skriftlig begrundelse

Som svar på spørgsmål nr. S 566 den 4. februar 2016 oplyste den daværende forsvarsminister, Peter Christensen, at Forsvarsministeriet aktuelt gennemførte et servicetjek af veteranindsatsen, som havde til

formål at sikre, at danske veteraner får støtte, anerkendelse og muligheder, der står mål med deres store indsats for Danmark. Det må antages, at det servicetjek nu er gennemført og at der derfor er dannet et overblik over den aktuelle veteranindsats over for krigsveteraner, som er bosiddende på Færøerne. Spørgsmålet går derfor på ministerens opfattelse af den aktuelle veteranindsats.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:19

Henrik Brodersen (DF):

Tak, fru formand. Hvad er ministerens opfattelse af den aktuelle veteranindsats over for de 50-100 krigsveteraner, som er bosiddende på Færøerne, og som har gjort en stor indsats som udsendte for rigsfællesskabet?

Kl. 13:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det ministeren.

Kl. 13:19

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Indledningsvis vil jeg konstatere, at vores veteraner jo har ydet og yder en stor indsats for Danmark. Veteraner, der har været udsendt for Danmark, skal selvfølgelig anerkendes for deres indsats og støttes efter behov. Det er afgørende, at veteranindsatsen ikke gør forskel i tilbuddene på baggrund af veteranens bopæl. Det er min opfattelse, at vi gør en solid indsats for veteranerne, og at den har effekt i hele rigsfællesskabet. Veteraner bosiddende på Færøerne er omfattet af Veterancenterets tilbud og ydelser, og det gælder også veteranernes pårørende. Så Veterancenteret er omdrejningspunktet for anerkendelse og støtte til veteraner og pårørende. Det betyder bl.a., at også færøske veteraner naturligvis kan rette henvendelse til Veterancenterets døgntelefon. Veterancenteret har mulighed for at henvise en veteran eller pårørende, som er bosat på Færøerne, til psykologbehandling i Thorshavn, og i forhold til den opsøgende indsats retter centeret henvendelse til veteraner 2½, 5 og 8 år efter missionen for at gøre opmærksom på, hvilke muligheder den enkelte veteran har for at få hjælp og støtte. Så der er den samme støtte til færøske veteraner, som der er til danske.

Man kan sige, at den støtte, man kan give til veteraner, jo varierer fra kommune til kommune. Nogle kommuner har ansat folk til at løse den her kontaktopgave, mens andre ikke har, og hvad Færøerne angår, vil en del af den indsats, som vi også yder til danske veteraner, være omfattet af sociallovgivningen, men den sociallovgivning er jo hjemtaget på Færøerne, så der kan være en forskel der.

Kl. 13:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgeren.

Kl. 13:21

Henrik Brodersen (DF):

Det er jo netop vigtigt, som forsvarsministeren også er inde på, at der bliver gjort en indsats for de her unge mennesker, der har været udsendt og har haft oplevelser, som ingen fortjener at have, og det skal de så leve med resten af deres dage. Det, jeg hører, er simpelt hen bare, at det er afstanden, der er for stor.

Det er rigtigt, at de til enhver tid kan blive henvist til en psykolog på Færøerne, og de tager jo under alle omstændigheder på bedste vis hånd om de her krigsveteraner. Problemet er bare, at de psykologer, som de bliver henvist til, jo af gode grunde overhovedet ikke har nogen erfaringer med, hvordan man behandler krigsveteraner. Det er jo

altså en udfordring, når man kl. 03.00 om natten virkelig har brug for at få hjælp til det her.

Kl. 13:22

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:22

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Veterancenteret besøgte i slutningen af sidste år Færøerne for at se på veteranindsatsen deroppe. Og de siger, at de er i en god dialog med de færøske myndigheder, og at også den frivillige indsats, der ydes i forbindelse med veteraner, er blevet styrket. Der er jo i år blevet dannet en lokalforening af den frivillige organisation Danmarks Veteraner. Jeg har tilkendegivet, at når jeg besøger Færøerne næste gang, vil jeg gerne besøge den veteranforening, der er dannet deroppe, og som vist p.t. har 27 medlemmer, for at høre, hvad deres erfaringer er.

Kl. 13:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det spørgeren, hr. Henrik Brodersen.

Kl. 13:23

Henrik Brodersen (DF):

Tak. Det tror jeg også er meget vigtigt, altså netop at vi herfra tilkendegiver, at vi værdsætter den indsats, de har gjort. Det er også planen, at Færøudvalget skal have en snak med de her veteraner, netop fordi deres indsats har været uvurderlig på alle mulige måder.

Men når jeg sådan læser den rapport, som er lavet, ser det ud til, at det igen er sådan noget med, at de skal ringe til en linje så langt væk som i Danmark, skal sidde måske en halv time i en telefonkø osv. osv., inden de kan få taget hånd om det, fordi der ikke er et, om jeg så må sige, helt så tæt sikkerhedsnet under de færøske veteraner, som der er under veteranerne her i Danmark, fordi afstanden jo er så meget større. Det ser de som en udfordring, og nogle gange opgiver de på det nærmeste at bede om den hjælp, som de har behov for.

Kl. 13:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 13:24

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det spørgsmål vil jeg godt se på, for der er selvfølgelig ikke nogen veteraner, som skal lades i stikken. Men det er jo rigtigt, som spørgeren siger, at geografien her spiller os et puds, når det er så langt væk. Men vi vil fortsætte dialogen med de færøske myndigheder og se, hvordan vi kan forbedre indsatsen. Og som sagt vil jeg selv ved først givne lejlighed tage en snak med den færøske veteranforening for at høre, hvad deres ønsker og erfaringer er.

Kl. 13:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Sidste spørgsmål.

Kl. 13:25

Henrik Brodersen (DF):

Nu har man jo i den rapport, jeg har læst her, givet veteranerne numre og ikke navne, og det tror jeg er meget godt. Og der lyder det f.eks. sådan her:

Han føler, der er behov for hjælp. Hans liv har ikke formet sig, som han har ønsket sig, og det er svært for ham at koncentrere sig og afslutte sin uddannelse. Det, at hans kammerat er blevet dræbt, nager ham meget.

Hver gang, han søger hjælp, er det ligesom afstanden – at der ikke er den der nærhed – der gør, at hjælpen føles så forbavsende langt væk, selv om noget af den måske skal gives igennem en telefon. Så det er vigtigt, at vi får taget hånd om det her, så vi i fællesskab kan løse det her problem – selvfølgelig også med det færøske hjemmestyre, da nogle af tiltagene, som ministeren rigtigt var inde på, jo ligger under sociallovgivningen.

Kl. 13:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og sidste svar.

Kl. 13:26

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Ligesom i Danmark, hvor vi jo for hvert år bliver nogle erfaringer rigere, har vi efter Balkankrigene og de første udsendelser måske undervurderet omfanget af det problem, vi står med her. Ligesom vi i Danmark prøver at blive bedre og bedre til at støtte op om veteranerne og deres familier, må vi også drage nogle erfaringer, for så vidt angår færøske veteraner, med de forskelle, der er på det, og så blive bedre til at løse indsatsen.

Kl. 13:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Spørgsmålet er sluttet.

Det næste spørgsmål er til forsvarsministeren af fru Eva Flyvholm, Enhedslisten.

Kl. 13:27

Spm. nr. S 175

4) Til forsvarsministeren af:

Eva Flyvholm (EL):

Idet spørgeren kan forstå, at forligskredsen snart vil skrive under på milliardkontrakten om nye kampfly, selv om den amerikanske rigsrevision advarer om, at kampflyene bliver endnu dyrere og den danske rigsrevision har rejst alvorlig tvivl om de beregninger, man har brugt, synes ministeren så ikke, det vil være rimeligt over for borgerne at sikre en nødbremse med en årlig statusrapport om kampflyene, og at Finansudvalget løbende skal godkende anskaffelsen, så det ikke kan gå helt galt?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Spørgsmålet kan læses op. Værsgo.

Kl. 13:27

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Jeg kan forstå, at forligskredsen snart vil skrive under på milliardkontrakten om nye kampfly, og at det sker, selv om den amerikanske rigsrevision advarer om, at kampflyene bliver endnu dyrere end forventet, og at den danske rigsrevision har rejst alvorlig tvivl om de beregninger, som man har brugt. Synes ministeren så ikke, at det vil være rimeligt over for borgerne at sikre en nødbremse med årlige statusrapporter om kampflyene, og at Finansudvalget så løbende skal godkende anskaffelsen, så det ikke kan gå helt galt?

Kl. 13:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo.

Kl. 13:27

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Lad mig starte med at slå fast, at når Forsvaret foretager større materiellinvesteringer, sker det altid efter forudgående forelægning for Folketingets Finansudvalg, og det vil også være tilfældet ved anskaffelsen af de nye F-35-kampfly til forsvaret, hvor jeg agter snarest at forelægge et aktstykke for Folketingets Finansudvalg. Det er således

Folketinget, der giver den nødvendige bevillingsmæssige hjemmel til anskaffelsen af de nye kampfly, og det er således også Folketinget, der godkender de rammer, som anskaffelsen skal gennemføres inden for.

Det følger af retningslinjerne, at Folketingets Finansudvalg orienteres eller eventuelt anmodes om ny bevillingsmæssig hjemmel, såfremt der på et senere tidspunkt skulle opstå væsentlige ændringer i forbindelse med disse større materielanskaffelser, og det vil også være tilfældet i forbindelse med indkøb af nye kampfly. Da der er tale om en meget stor investering, har jeg tænkt mig i det kommende aktstykke at foreslå Folketingets Finansudvalg, at jeg årligt vil orientere udvalget om udviklingen i kampflyanskaffelsen.

Til slut vil jeg blot nævne, at anskaffelsen af nye kampfly ud over at være Forsvarets største anskaffelse nogen sinde er af strategisk betydning for Danmark. Forsvaret har brug for nye kampfly til at afløse de aldrende F-16-fly, og derfor søges der om hjemmel ved Finansudvalget til at indkøbe 27 nye F-35-kampfly, så de nye F-35-kampfly kan være klar, når de nuværende F-16-fly skal udfases.

Kl. 13:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:29

Eva Flyvholm (EL):

Tak for det. Vi er jo i en situation nu, hvor alle advarselslamper blinker, i forhold til at det her kommer til at koste endnu flere milliarder kroner, end man allerede havde tænkt sig at bruge på kampflyene. Derfor kunne jeg godt tænke mig at spørge forsvarsministeren om det igen, for sådan som jeg har forstået oplægget nu, har man faktisk tænkt sig at foreslå, at de første 21 kampfly anskaffes i én stor portion. Det betyder vel også, at man ikke kan træde ud af det igen, hvis der viser sig at være problemer; det synes jeg er meget, meget uforvarsligt i en situation, hvor både den amerikanske og den danske rigsrevision siger, at der er problemer med det her.

Så jeg vil gerne bede forsvarsministeren om at bekræfte, at det, som man indtil videre har tænkt sig at sige, må være, at vi skal skrive under på alle 21 kampfly, og så kun gemme de sidste 6, som der står i jeres aftale, men altså skrive under på en kæmpestor portion først. Og jeg vil gerne høre: Hvordan i alverden har man mulighed for at komme ud af det igen, hvis det viser sig, at økonomien skrider og der bliver de her store problemer, som alle har peget på der bliver indtil videre?

Afslutningsvis vil jeg også lige høre om det, som Statsrevisorerne i Danmark har indskærpet bliver gjort, altså om forsvarsministeren har tænkt sig at klarlægge, hvorfra man har fået tallene i de her beregninger, før man fremlægger aktstykket for Finansudvalget. Det beder de om ligesom bliver gjort, fordi der er de her store problemer. Er det noget, som forsvarsministeren vil inødekomme en forespørgsel fra Rigsrevisionen om?

Kl. 13:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:31

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Til at besvare det sidste vil jeg sige, at det vil vi redegøre for i det aktstykke, der bliver fremlagt, og i den ministerredegørelse, der jo nu også skal gives på grund af den udtalelse, som Statsrevisorerne og Rigsrevisionen er kommet med. Der vil vi besvare de her spørgsmål. Men jeg vil sige, at vi selvfølgelig følger det tæt og har fokus på udviklingen i omkostningerne i programmet. Nyt Kampfly Program deltager sammen med andre partnerlande i programmets styre-

gruppe, og her kan vi jo være med til at påvirke udviklingen og stille kritiske spørgsmål.

Selvfølgelig er vi overbevist om, at vores beslutning på det her område hviler på et klart og oplyst grundlag, men det er selvfølgelig svært for mig at skulle sige, hvad der sker om 10, 20 og 30 år. Der er jo temmelig lang levetid på de her fly, og det vil jeg så ikke begynde at spekulere i andet end at sige, at vi synes, at vi har et solidt og robust grundlag for at træffe den her beslutning om anskaffelse af kampfly.

Kl. 13:32

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:32

Eva Flyvholm (EL):

Mange tak. Det må jeg sige jeg simpelt hen ikke synes er betryggende. Det er klart, at ministeren er nødt til at kunne sige noget om, hvad der sker om 10, 20 eller 30 år, for man er i gang med at binde sig til danmarkshistoriens største offentlige indkøb af kampfly. Så selvfølgelig skal man kunne sige noget om, hvor vanvittig meget økonomien kan risikere at skride i det her. Det er klart, fordi det er fremtidige skatteydere, der kommer til at betale for det.

Jeg vil gerne høre: Vil man kunne stoppe det her kampflykøb, når der først er skrevet under? Vil man kunne gå ud, hvis det viser sig, at der er kæmpestore problemer, eller er vi bare fuldstændig prisgivet, når der først er skrevet under?

Kl. 13:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:33

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Altså, det er jo min indstilling, at når vi har underskrevet de her kontrakter, er det, fordi vi mener, at det hviler på et solidt grundlag, og at vi så vil gennemføre det program. Så det er ikke sådan, at vi om alle småbeløb vil inkorporere – hvad skal man sige – at vi kan hoppe ud af den aftale. Vi er i et partnerskab med en lang række andre lande, der udvikler det her kampfly. Vi har den glæde, at danske virksomheder jo nu er blevet leverandører af indmad til de her fly, som jo sælges til en lang række andre lande. Så der er jo både plusser og minusser i forbindelse med det her.

Kl. 13:33

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:33

Eva Flyvholm (EL):

Jamen igen, for jeg vil gerne have det afklaret: Har forsvarsministeren stadig væk efter den her massive kritik tænkt sig at indkøbe en kæmpestor portion på en gang af 21 kampfly, altså et køb, som man så ikke vil kunne udtræde af? Ville det ikke give mere mening at dele det her op i portioner, så man i det mindste kunne være forsikret om, at økonomien ikke skrider fuldstændig i det her, inden man skrider under på det hele? Kunne man ikke godt dele købet op?

Kl. 13:34

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:34

Forsvarsministeren (Claus Hjort Frederiksen):

Det ville ikke give nogen militær mening, hvis man havde fået fire fly og så sagde, at nu vil man ikke have flere fly af den her type. Der

er jo kæmpestore investeringer i værksteder og vedligeholdelse osv. Og jeg vil sige om den kritik, Rigsrevisionen er kommet med, at den jo har drejet om nogle bestemte punkter, bl.a. om man kan flyve 250 timer. Det har de sat spørgsmålstegn ved, fordi Norge og Holland har et lavere timetal, men der har vi jo nu kunnet oplyse, at der er fire lande ud over Danmark, som regner med 250 timer eller længere tid. Der er spørgsmål om rådighedsgrad, hvor vi regner med 70 pct.; det er man ved at nå op på. Så de forudsætninger, der er lagt, er ved at blive opfyldt.

Kl. 13:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så er spørgsmålet sluttet.

Så er der et nyt spørgsmål til beskæftigelsesministeren af hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:35

Spm. nr. S 176

5) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvad vil ministeren gøre for de lønmodtagere, der har haft et hårdt fysisk arbejde og ikke kan fortsætte på arbejdsmarkedet, til de når pensionsalderen, og heller ikke kan få førtidspension?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til en oplæsning.

Kl. 13:35

Bjarne Laustsen (S):

Tak, fru formand. Spørgsmålet lyder: Hvad vil ministeren gøre for de lønmodtagere, der har haft et hårdt fysisk arbejde og ikke kan fortsætte på arbejdsmarkedet, til de når pensionsalderen, og heller ikke kan få førtidspension?

Kl. 13:35

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:35

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for det. Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg anerkender, at der findes borgere, som bliver så nedslidte, inden de når pensionsalderen, at de ikke kan fortsætte på fuld tid eller med fuld kraft på arbejdsmarkedet. Førtidspension er jo en ordning til de borgere, som har så ubetydelig arbejdsevne i forhold til ethvert erhverv, at de simpelt hen ikke kan arbejde overhovedet. Så det er én mulighed. Vi har i dag heldigvis gode muligheder for de borgere, som kan arbejde, også selv om det ikke er på fuld kraft. Borgere, der har en væsentlig og varig nedsat arbejdsevne, f.eks. på grund af fysisk nedslidning, har jo i dag muligheder for at få støtte til at udvikle deres arbejdsevne eller blive på arbejdsmarkedet med den restarbejdsevne, som de nu engang har. Her tænker jeg selvfølgelig på muligheden for fleksjob. Med reformen af førtidspension blev fleksjobordningen mere rummelig, så det i dag reelt er muligt at blive ansat i fleksjob nogle få timer om ugen. Det er jo i høj grad kommet ikke mindst de ældre på arbejdsmarkedet til gode.

Det er rigtig positivt og viser, at der f.eks. i gruppen af seniorer, der er nedslidte, er flere med nedsat arbejdsevne, som nu bevarer en tilknytning til arbejdsmarkedet i stedet for at forsvinde ud af arbejdsmarkedet og f.eks. gå på førtidspension. Der er også mulighed for at blive omskølet til andre typer opgaver, f.eks. i samme virksomhed eller i en anden branche. Den netop indgåede trepartsaftale om styrket og mere fleksibel voksen- og efteruddannelse sikrer jo bl.a., at medarbejdere i nedslidningstruede brancher kan blive omskølet. Endelig har regeringen også som led i aftale om flere år på arbejdsmar-

kedet besluttet at nedsætte en tænketank for et længere og godt seniorarbejdsliv. Den skal bl.a. se på, hvordan seniorer i højere grad kan fastholdes på arbejdsmarkedet, og hvordan ledige seniorer kan komme hurtigere tilbage til arbejdsmarkedet. Det har vi så også tidligere haft lejlighed til at diskutere i et samråd, og det er så en diskussion, vi vender tilbage til, tror jeg, når kommissoriet er udarbejdet for den her tænketank.

Kl. 13:37

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:37

Bjarne Laustsen (S):

Tak for svaret, og tak for, at ministeren anerkender, at der altså er en problemstilling her. Men jeg synes ikke, at ministeren kom med nogen som helst svar på, hvad man vil gøre ved det her. Sagen er jo den – og det nævnte ministeren så heller ikke – at efterlønsordningen er ved at blive udfaset, og det er jo bl.a. derfor, at NNF f.eks. har sagt: Lad os nu kigge på det her, for vores medlemmer er simpelt hen i den situation, at de ikke er raske nok til at kunne køre det i tempo, der er på et slagteri.

Omvendt kan ministeren jo selv se på sine egne tal, at det er begrænset, hvor mange der er i stand til at få en førtidspension. Jeg vil tro, at mange af dem heller ikke vil være i stand til at blive berettiget til et fleksjob, som ministeren er inde på. Så man kan godt have mange ting, men her har vi altså nogle, for hvem der tidligere var en mulighed for at træde tidligere ud af arbejdsmarkedet end pensionsalderen, og det er jo det, der bliver efterspurgt her. Derfor synes jeg bare, at man mangler konkrete initiativer på, præcis hvad man kan gøre for dem her. Det er jo fint nok at nedsætte en tænketank, men ministeren siger jo heller ikke noget om, hvad indholdet skal være af den. Hvad er det, de skal kigge på? Er det, at man skal forbedre arbejdsmiljøet, er det, at der skal være særlige ordninger for dem, som er nedslidt, eller hvad har man tænkt sig, og hvad skal de økonomiske rammer osv. være for det? Det ved vi ingenting om, og det er derfor, man allerede på nuværende tidspunkt kan sige, at der er rigtig mange, der kommer og siger: De ordninger, der findes, kan vi faktisk ikke bruge for vores medlemmer. Det drejer sig både om jord- og betonarbejdere, det drejer sig om smede, og det drejer sig især også om slagteriarbejdere, som har et hårdt fysisk arbejde, der ikke kan fortsætte på den arbejdsplads, de gerne vil. Det er det, det drejer sig om. Tak.

Kl. 13:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Så er det ministeren.

Kl. 13:39

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg tror godt, jeg ved, hvad det drejer sig om, og derfor blev jeg selvfølgelig også lidt ked af det, fordi det ikke lykkedes mig at tale direkte til hr. Bjarne Laustsens øre. Hr. Bjarne Laustsen siger, at der ikke var nogen konkrete initiativer i det, jeg sagde. Nu tillader jeg mig så at læse op igen – og jeg citerer: Der er også mulighed for at blive omskølet til en anden type opgaver i samme virksomhed eller i en helt anden branche, og den netop indgåede trepartsaftale, som vi jo forhandlede på plads med LO og DA og regeringen, er jo netop med til at styrke hele spørgsmålet om, hvordan medarbejdere i nedslidningstruede brancher kan blive omskølet. Så det er jo da et eksempel på en aftale, der er lavet nu, altså en omstillingsfond, som ikke mindst fagbevægelsen har kæmpet for, og som jeg varmt selv støtter, fordi der dér er nogle gode muligheder.

Kl. 13:39

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:40

Bjarne Laustsen (S):

Jo tak, men det, det handler om, er jo, at en række fagforbund – det ved jeg også at ministeren kan se – kommer og siger, at der med de eksisterende ordninger ikke er nogen mulighed for at træde ud, hvis man ikke opfylder de kriterier, der gælder, f.eks. med hensyn til at opnå ret til en førtidspension eller en seniorførtidspension, som kun ganske få har fået. Og det er jo derfor, de efterlyser nogle muligheder og siger: Kunne der ikke komme noget andet?

Det er jo fint nok, hvis folk kan blive omskølet til noget andet, men det er jo ikke en reel mulighed for mange af dem her, som har skavanker i hele bevægeapparatet, fordi de har haft et hårdt fysisk arbejde. Og mange af dem her er jo nogle, der kom rigtig tidligt ud på arbejdsmarkedet og har været der rigtig længe. Og samtidig sker der det, at pensionsalderen bare stiger også for den her gruppe. Og den efterlønsordning, der gav dem mulighed for at træde ud tidligere, eksisterer ikke mere. Så det er jo derfor, at den her gruppe er kommet i klemme. Hvad gør vi ved dem?

Kl. 13:40

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo til ministeren.

Kl. 13:40

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, nu har jeg jo nævnt flere af de ting, man kan gøre, så dem vil jeg ikke opregne igen. Men det er jo også sådan, at hr. Bjarne Laustsens parti er med i førtidspensionsreformen, som faktisk blev lavet under den nuværende leders, fru Mette Frederiksen, tid i Beskæftigelsesministeriet. Vi kommer også til at evaluere førtidspensionsreformen nu her i løbet af efteråret, og der er Socialdemokratiet jo, synes jeg, helt i sin gode ret til at bringe temaet til diskussion. Det vil jeg da foreslå at man gør. Og jeg har så noteret, at det vil Socialdemokratiet gerne diskutere.

Kl. 13:41

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgeren, værsgo.

Kl. 13:41

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Det tror jeg da er en mulighed, som vi vil benytte os af. For det, det selvfølgelig drejer sig om, er at finde en erstatning for de ordninger, der ikke eksisterer i dag, netop fordi der ikke er nogen, der tror særlig meget på, at tempoet derude bliver mindre, selv om pensionsalderen stiger.

Det er jo også derfor, det er interessant at høre, hvad den tænketank egentlig skal komme frem til. Er det så præcist beskrevet, at man skal sørge for, der er et ordentligt arbejdsmiljø, så folk kan blive derude, indtil de når pensionsalderen? Eller skal man sørge for, at folk, der har f.eks. nedslidningsproblemer, måske kan få en mulighed for at træde ud, før de når pensionsalderen? Det er jo de to ting, det primært drejer sig om.

Kl. 13:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:42

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, vi vender jo tilbage til hele spørgsmålet om, hvordan kommissoriet bliver for regeringens seniortænkertank, som vi har aftalt med Dansk Folkeparti. Og der er det stadig væk min forventning, at vi kan offentliggøre kommissoriet her før jul.

Derudover har vi jo også i den forligskreds, vi har på arbejdsmiljøområdet, nu nedsat et ekspertudvalg, der netop også skal tænke på, hvordan vi kan forbedre vores arbejdsmiljø. Og det er jo bestemt et område, som også vil komme vores ældre medborgere, der er på arbejdsmarkedet, til gavn.

Kl. 13:42

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Der er ikke mere, spørgsmålet er sluttet.

Den næste spørger er også hr. Bjarne Laustsen, og det er også til beskæftigelsesministeren.

Kl. 13:43

Spm. nr. S 177

6) Til beskæftigelsesministeren af:

Bjarne Laustsen (S):

Hvor stort og hvilket ansvar mener ministeren staten har over for de borgere, som har mistet deres arbejde på grund af nedslidning eller tilskadekomst, der gør, at de ikke kan arbejde, til de når folkepensionsalderen, og heller ikke kan få fleksjob eller førtidspension?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til at læse op.

Kl. 13:43

Bjarne Laustsen (S):

Tak, fru formand, og spørgsmålet lyder her: Hvor stort og hvilket ansvar mener ministeren staten har over for de borgere, som har mistet deres arbejde på grund af nedslidning eller tilskadekomst, der gør, at de ikke kan arbejde, til de når folkepensionsalderen, og heller ikke kan få fleksjob eller førtidspension?

Kl. 13:43

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:43

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for det. Jeg er ikke nødvendigvis helt sikker på, hvilke grupper borgere det er spørgeren henviser til. Men lad mig sige: Borgere, som er så syge eller har så betydelige funktionsnedsættelser, f.eks. på grund af nedslidning eller tilskadekomst, at de ikke meningsfuldt kan forsørge sig selv, skal kommunen simpelt hen tilkende førtidspension. Det er jo også sådan, at der var knap 8.500 personer der fik det sidste år, og de borgere, hvis arbejdsevne er væsentligt og varigt nedsat, ned til få timer om ugen, har jo også mulighed for at blive visiteret til fleksjobordningen. Den nye fleksjobordning er også kommet de ældre, f.eks. nedslidte, borgere til gode. Lige nu arbejder ca. 40.000 personer på over 50 år eller mere i et fleksjob. Det dækker både over borgere på den nye og den gamle ordning, og mere end 24.500 personer i den nye fleksjobordning arbejder her op til 10 timer om ugen i de såkaldte minifleksjob, som blev en reel mulighed med reformen. Ca. 12.800 er 50 år eller derover. Så i bund og grund er der jo muligheder inden for de eksisterende lovgivningsmæssige rammer i dag.

Men det er jo også sådan, at vi skal til at evaluere og lave en omfattende evaluering af førtidspensions- og fleksjobområdet. Her har vi bl.a. fokus på, om de forskellige ordninger er skruet sammen på den helt rigtige måde, også for de lidt ældre borgere. Jeg forventer

jo, at evalueringen er klar i begyndelsen af det nye år til en politisk drøftelse – det vil jeg selvfølgelig også gerne indbyde til, det har jeg sådan set allerede sagt – med de partier, der står bag den politiske aftale og det forlig, som vi har. Det var jo Socialdemokratiet, der stod fadder til denne reform, da det var fru Mette Frederiksen, der havde ansvaret som minister.

Kl. 13:45

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Bjarne Laustsen.

Kl. 13:45

Bjarne Laustsen (S):

Tak. Det er jo fint, hvis ministeren lægger op til forhandlinger og at finde fælles løsninger om de her udfordringer, som især den ældre gruppe står med. Men jeg føler jo, at man har spildt 2 år, for det er det, regeringen har bidraget med indtil nu. For arbejdet i den tænketank, der var nedsat af hr. Henrik Dam Kristensen som beskæftigelsesminister dengang, var jo allerede sat i gang, og det blev lige pludselig aflyst af ministerens forgænger, men lad det nu være.

Dem, jeg tænker på, er jo folk, der er født handicappet, det er folk, der er kommet til skade ved en arbejdsulykke, det er folk, der er kommet til skade ved trafikulykker, og der synes jeg jo, at fleksjobordningen er rigtig god, fordi det er en menneskeret at have et arbejde. Det står endda i grundloven. Men der er vi nødt til at opfinde – og det har vi også gjort – nogle muligheder for at arbejde på særlige vilkår. Netop den kombination af det, altså at de har været udsat for det her eller var handicappede, da de kom ud på arbejdsmarkedet, gør jo, at de måske er i en særlig situation i forhold til ikke at kunne blive på arbejdsmarkedet, indtil de når den normale pensionsalder, sådan som alle mulige andre kan. Og det er jo derfor, jeg spørger, om ikke staten har en særlig rolle at spille over for dem ved at sørge for, at de kan komme ud på arbejdsmarkedet, og om staten måske ikke også, hvis de ikke kan fortsætte på arbejdsmarkedet, har et særligt ansvar over for dem. Mange af dem har jo i perioder ikke haft nogen arbejdsgiver, så der er heller ikke nogen arbejdsmarkeds-pension at tage af, og det er ofte den helt nøgne folkepension, de står med. Så derfor vil jeg gerne høre, hvad ministeren synes at staten har af ansvar.

Kl. 13:46

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 13:46

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg synes jo, vi alle har et ansvar, både staten, men jo også vores samfund, for at tage hånd om nogle af dem, som har det sværest, og som måske har begrænsede ressourcer, og jeg synes jo, det giver god mening, at vi kan diskutere det i de forligskredse, som berører nogle af de her felter. Nu er det jo ikke mere end nogle få dage siden, vi lavede en satspuljeaftale, som bl.a. også tager initiativer i forhold til at styrke det rummelige arbejdsmarked, og det er jo netop også i håbet om, at nogle af dem, der gerne vil have en fod indenfor på arbejdsmarkedet, får lettere ved det.

Kl. 13:47

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:47

Bjarne Laustsen (S):

Jamen det er jo altså mærkeligt, at vi oplever, at netop nogle af de her fleksjobbere bliver forhindret i at fortsætte med at arbejde, når de bliver 65 år, for så forsvinder tilskuddet. Det synes jeg er noget vi

skal råde bod på for dem, der kan. Men lige så vigtigt er det jo også i den anden ende, at der er en mulighed for at træde ud af arbejdsmarkedet, før de når pensionsalderen, og det er jo derfor, vi skal finde en løsning. Jeg tror selv på, som ministeren siger, at vi alle sammen har et fælles ansvar. Den enkelte har et ansvar, og jeg mener også, at arbejdsmarkedets parter har et ansvar, måske også gennem overenskomsten. Så er der dem, der har været uden for arbejdsmarkedet, og der ved vi godt, at det er folk, som arbejdsgiverne ikke har i deres brød, og at arbejdsgiverne ikke vil lave løsninger for andre end dem, som de netop har et ansættelsesforhold til. Så der er altså en stor gruppe her, som har været uden for arbejdsmarkedet af forskellige årsager, og hvis pensionsforhold og mulighed for at træde tilbage jo alt andet lige er ringere, netop fordi de har haft nogle problemer undervejs. Det håber jeg at ministeren er enig i.

Kl. 13:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:48

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg ved ikke, om jeg kan sige, at jeg er enig i alt det, Bjarne Laustsen sagde, for så kommer vi langt omkring, men jeg tror jo, jeg må henholde mig til det, som jeg svarede før, altså at vi alle sammen har en forpligtelse. Det er klart, at nogle af de barrierer, som Bjarne Laustsen nu nævner her, i forhold til alder, i forhold til fleksjob, jo er noget af det, som man kan se på i den seniortænk tank, som måtte blive nedsat. Og så får vi jo ellers rig lejlighed til også at diskutere de andre problemstillinger i de evalueringer, der kommer til at finde sted i løbet af de kommende måneder.

Kl. 13:48

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. (*Bjarne Laustsen* (S): Selv tak).

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesministeren af hr. Leif Lahn Jensen, Socialdemokratiet.

Kl. 13:48

Spm. nr. S 182

7) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S) (medspørger: **Lennart Damsbo-Andersen** (S)):

Hvad mener ministeren med sin udtalelse om, at regeringen ingen »aktuelle« planer har om at afskaffe efterlønsordningen?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo at læse op.

Kl. 13:48

Leif Lahn Jensen (S):

Tak for det. Hvad mener ministeren med sin udtalelse om, at regeringen ingen »aktuelle« planer har om at afskaffe efterlønsordningen?

Kl. 13:49

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 13:49

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg mener, at regeringen ikke har planer om at afskaffe efterlønsordningen. Vi ser allerede i dag, at både faglærte og ufaglærte i stor stil fortsætter med at arbejde, i takt med at efterlønsalderen stiger gradvis. Det vil sige, at også seniorer med en kortere uddannelse bliver ved med at arbejde, og det ses også ved, at der ikke er en stigning i andelen af fleksjob, som tildeles folk med nedsat arbejdsevne. Det er

glædeligt, at der er flere, som ønsker at bidrage aktivt til det danske samfund ved at tage nogle flere år på arbejdsmarkedet.

Vi har brug for, at seniorerne også bidrager med deres arbejdskraft og erfaringer i forhold til de danske virksomheder, og derfor skal vi også i højere grad være med til at understøtte, at seniorer frivilligt bliver længere tid på arbejdsmarkedet. Det er netop også derfor, at regeringen har indgået en aftale – den, der hedder »Aftale om flere år på arbejdsmarkedet« – med Dansk Folkeparti, der netop har til formål at gøre det mere økonomisk attraktivt for danskere at blive længere i job. Med aftalen har vi også besluttet at nedsætte en tænktank for et længere godt seniorarbejdsliv, der skal se på, hvordan seniorer i højere grad kan fastholdes på arbejdsmarkedet, og hvordan ledige seniorer kan komme hurtigere tilbage i arbejde. Det er faktisk et arbejde, som jeg selv synes er supervigtigt, alene af den årsag, at vi jo kan se, at der er rigtig mange seniorer, der gerne vil fortsætte med at arbejde.

Kl. 13:50

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 13:50

Leif Lahn Jensen (S):

Det er supervigtigt også at støtte op om alle dem, der gerne vil og godt kan. Det er supervigtigt. Men der er jo også bare en masse, der ikke kan. Vi har slagteriarbejderne og alle mulige andre – der er mange, der ikke kan. Når man så hører Liberal Alliances ordfører, fru Laura Lindahls, ønske om at afskaffe efterlønnen, kan man jo godt blive meget urolig og meget nervøs – det gør jeg i hvert fald. Jeg ved jo, at den her regering har ønsket at forlænge pensionsalderen, og at man egentlig ikke tænkte på alle de nedslidte, man havde simpelt hen ikke noget ordentlig svar til dem. Og så blev jeg faktisk endnu mere urolig, da jeg så også hørte det svar fra ministeren på et spørgsmål stillet af mig, hvor han netop siger, og jeg citerer: »Regeringen har ingen aktuelle planer om at afskaffe efterlønsordningen.« Når jeg hører ordene aktuelle planer, lyder det, som om ministeren skal sørge for, at der er en kattelem, der står åben, så muligheden for at afskaffe efterlønnen, når man nu har lyst til det på et tidspunkt, er til stede. Derfor er jeg simpelt hen nødt til at have et klokkeklart svar på, om man vil afskaffe efterlønnen, eller om man freder den.

Kl. 13:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 13:51

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Det med at frede efterlønnen og lave efterlønsbevis og sådan noget overlader jeg trygt til Socialdemokratiet, det vil jeg sige at Socialdemokratiet har meget større erfaring med at gøre, end jeg har – de har nok også større erfaring med ikke at overholde deres løfter, men det skal vi slet ikke komme ind på her, det var bare en bisætning. Jeg kan sige, at jeg ingen planer har om at afskaffe efterlønsordningen.

Kl. 13:51

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:51

Leif Lahn Jensen (S):

Men så er jeg nødt til at spørge igen. Og man kan jo også sige, at den her regering har hoppet lidt rundt – så vil den det ene, og så vil den det andet. Men når fru Laura Lindahl så siger, at ordningen skal afskaffes og erstattes af en ny ordning – og jeg er jo nødt til at sige, at

hun jo er arbejdsmarkedsordfører, beskæftigelsesordfører for et regeringsparti – er det så på vegne af regeringen?

Kl. 13:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 13:52

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Nej, den dag, fru Laura Lindahl måtte udtale sig på vegne af regeringen, er hun også medlem af regeringen, og det er fru Laura Lindahl mig bekendt ikke endnu – det kan selvfølgelig komme. Alt godt kommer jo til den, der venter.

Kl. 13:52

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak til spørgeren og ministeren. Undskyld, der er en medspørger. Vi er ikke helt færdige med spørgsmålet. Værsgo.

Kl. 13:52

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Nu lyttede jeg interesseret til ministerens svar her, for jeg synes, at hele den her diskussion om tilbagetrækning og muligheden for at gøre det og hvornår man skal gøre det, er interessant. Jeg har lige siddet til et møde med forhandlere fra 3F, der er dybt bekymret. De siger, at en ud af fire af deres medlemmer er ude af arbejdsmarkedet som 60-årig. De kan slet ikke se for sig, at disse medlemmer vil være i stand til at arbejde længere.

Samtidig har vi en situation, hvor ministeren nok så frejdigt siger, at han ikke har nogen aktuelle planer om, at vi skal afskaffe efterlønnen, hvilket jo i virkeligheden efterlader de familier med en tanke om, hvad der så skal ske nu – er der nu noget galt igen?

Jeg kunne godt tænke mig at få ministeren til helt firkantet at sige: Der bliver ikke rørt ved efterlønnen.

Kl. 13:53

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 13:53

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, jeg kan jo ikke bestemme, hvad der skal ske i Danmark om 50 år – trods alt ikke. Der kan jeg berolige spørgeren med, at jeg ikke selv er til stede her, i hvert fald ikke i Folketinget. Så det, som jeg kan sige, og det, som jeg sagde, var, at regeringen ikke har planer om at afskaffe efterlønsordningen. Med det svar burde både hr. Leif Lahn Jensen og hr. Lennart Damsbo-Andersen jo ikke være nervøse længere og kunne sove godt om natten, for det har regeringen altså ingen planer om.

Kl. 13:54

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 13:54

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Nu er jeg sådan set heller ikke nervøs, for jeg har jo et fint arbejde her i Folketinget, men der er jo rigtig mange mennesker derude, som har været rigtig mange år på arbejdsmarkedet, som er slidte, og som står i en situation, hvor de måske tænker: Hvad skal der nu ske? Og når der kommer sådan en melding, må ministeren jo forstå, at det så godt kan skabe en usikkerhed.

Ministeren sagde jo så før – og det noterede jeg mig også – i svaret, at han havde været så klog at nedsætte en seniortænketank. Kan ministeren bare med få ord forklare, hvorfor regeringen den ene dag nedlægger en seniortænketank, som Socialdemokratiet under Henrik

Dam Kristensens ledelse som minister havde nedsat, fordi den overhovedet ikke duede til noget, og så lige pludselig siger, at nu laver vi søreme en tænketank igen? Er det, fordi regeringen så endelig indrømmer, at det rent faktisk er nødvendigt at gøre noget for den gruppe af nedslidte?

Kl. 13:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det ministeren.

Kl. 13:55

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Der må jeg nok henvise hr. Lennart Damsbo-Andersen til det glimrende samråd, vi havde, hvor hr. Lennart Damsbo-Andersen stillede akkurat det samme spørgsmål. Og svaret er ikke blevet anderledes end det, der blev givet fra min side der, som var meget banalt: Vi har lavet en politisk aftale med Dansk Folkeparti, hvor vi så også har sagt, at vi i højere grad skal gøre en særlig indsats for vores seniorer. Det er også derfor, vi lægger vægt på, at vi nu skal lave et mere ambitiøst kommissorium end det, som den tidligere regering lavede. Så det synes jeg sådan set bare vi skal glæde os over.

Kl. 13:55

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er vi lige tilbage til hovedspørgeren for sidste spørgsmål – og til sidste svar fra ministeren.

Kl. 13:55

Leif Lahn Jensen (S):

Så har vi i hvert fald fundet ud af endnu en gang, at Liberal Alliance ikke har så meget at sige i regeringen. De er sådan set med på grund af ministerbilerne og ikke så meget andet. Det er jo altid dejligt at få de ting at vide her.

Men jeg er også interesseret i at spørge om den tænketank, for det samråd, ministeren henviste til, var jo et samråd, hvor jeg også deltog: Er det ikke bare sådan, at hvis man havde holdt fast i den tænketank, som den socialdemokratiske regering nedsatte, så kunne man være kommet tidligere i gang med at gøre noget for de her mennesker? Nu har man sådan set haft en syltekrukke i et par år. Kunne man ikke bare have beholdt den første tænketank og så være kommet tidligere i gang?

Kl. 13:56

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og det sidste svar fra ministeren.

Kl. 13:56

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Altså, jeg vil bare gerne sige, at jeg intet har udtalt omkring Liberal Alliance og deres regeringsdeltagelse i dag. Jeg har svaret på et spørgsmål om, hvorvidt Laura Lindahl udtaler sig på vegne af regeringen, og det gør hun så af gode grunde ikke, da hun ikke er medlem af regeringen. Men jeg glæder mig til at have en diskussion med Socialdemokratiet omkring det her vigtige tema om, hvordan vi i højere grad kan få seniorerne til at bidrage i det omfang, de har lyst til. Det er der mange seniorer, der gerne vil.

Vi har jo lige lavet en satspuljeaftale, hvor vi også forlænger seniornetværkene og deres store indsats rundt om i landet. Det er ikke mere end nogle få dage siden, jeg havde møde med seniornetværkene samlet i ministeriet og fik deres gode råd til, hvordan man kan lave en bedre seniorpolitik.

Kl. 13:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgsmålet er afsluttet.

Det næste spørgsmål er til beskæftigelsesministeren af hr. Leif Lahn Jensen, Socialdemokratiet. Der er også her en medspørger.

Kl. 13:57

Spm. nr. S 183

8) Til beskæftigelsesministeren af:

Leif Lahn Jensen (S) (medspørger: **Lennart Damsbo-Andersen (S)**):

Mener ministeren, at det er muligt at arbejde, fra man er 22 år, til man er 67 år, som slagteriarbejder uden at blive nedslidt og med mulighed for en værdig pensionisttilværelse efterfølgende?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 13:57

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Mener ministeren, at det er muligt at arbejde, fra man er 22 år, til man er 67 år, som slagteriarbejder uden at blive nedslidt og med mulighed for en værdig pensionisttilværelse efterfølgende?

Kl. 13:57

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 13:57

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Som jeg også har svaret tidligere i dag, er jeg ikke i tvivl om, at arbejdet i slagteribranchen er fysisk belastende. Alle, der har besøgt et slagteri, kan se, at det er hårdt fysisk arbejde, og jeg har selv haft lejlighed til at være på besøg flere gange.

På baggrund af undersøgelsen »Arbejdsmiljø og helbred« fra 2016 ved vi, at medarbejderne i slagteribranchen på en skala fra 0 til 10 angiver at have fysisk hårdt arbejde på det, der hedder 5,9. Gennemsnittet for hele den arbejdende befolkning er 3,6. Slagteribranchen ligger således højt i belastningsindekset i undersøgelsen, hvilket kan tyde på en relativt høj fysisk nedslidning i branchen.

Det er arbejdsgiverne, der har hovedansvaret for at sikre et sikkert og sundt arbejdsmiljø på de danske arbejdspladser, herunder også at sikre, at medarbejdere ikke bliver nedslidte. På arbejdspladser med høje fysiske belastninger er det derfor vigtigt at forebygge nedslidning ved at sikre en fornuftig balance mellem den enkelte medarbejders fysiske kapacitet og de fysiske krav, som arbejdet stiller.

Men vi skal også som samfund blive bedre til at forebygge nedslidning. Det har jeg i øvrigt også med opbakning fra Socialdemokratiet taget initiativ til med det ekspertudvalg, der er nedsat for at se på vores arbejdsmiljøindsats. Det skal også være med til at gentænke hele arbejdsmiljøområdet. Jeg glæder mig over, at vi nu i fælles enighed kommer til at drøfte de her vigtige spørgsmål, når udvalget i løbet af 2018 kommer med sin anbefaling.

I de tilfælde, hvor der ikke er balance mellem den enkeltes fysiske kapacitet og de fysiske krav, som arbejdet stiller, skal der være andre veje. Her vil det være oplagt at kigge på, om medarbejderen kan blive omskølet til andre typer opgaver i virksomheder, som er mindre belastende, eller til andre typer opgaver i en helt anden branche.

Det er jo også derfor, at jeg før i dag med stor glæde har noteret mig, at regeringen har lavet en trepartsaftale, som netop også sikrer den her omstillingsfond, som skal være med til at hjælpe de af vores medarbejdere, der har udfordringer, videre.

Kl. 13:59

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og så er det spørgeren.

Leif Lahn Jensen (S):

Alle de her spørgsmål, vi har haft i dag, med mine gode kollegaer, skyldes jo sådan set, at NNF's formand, Ole Wehlast, tager en meget vigtig debat op. Og vi ved jo godt, at han gør det, fordi han sådan set bare bekymrer sig for sine medlemmer ude på slagterierne. Han siger bl.a., og jeg citerer:

»Mine medlemmer starter tidligere på arbejdsmarkedet, så når de når pensionsalderen, har de arbejdet langt længere end de fleste andre. Samtidig lever de desværre markant kortere end gennemsnittet, så de får ikke de år med en pensionisttilværelse, som de har knoklet for og gjort sig fortjent til.«

Altså, hans medlemmer er udsat for knap tre gange så mange arbejdsskader end lønmodtagere generelt, hvad ministeren også påpeger. Hans medlemmer lever omkring 2 år kortere end andre, og 20 pct. af hans medlemmer er nødt til at holde op med at arbejde, inden de bliver 60.

Jeg synes, det er utrolig vigtigt, at vi har nogle fagforeninger som NNF og en Ole Wehlast, som tager den her dagsorden op. Og kan ministeren dermed ikke også give Ole Wehlast ret i, at det er byende nødvendigt for både regeringen og ministeren, men også for os herinde, at vi tænker anderledes over for den her gruppe, og at vi tager slagteriarbejderne alvorligt og gør alt, hvad vi kan, for at lytte til dem? Vi er altså nødt til at komme med nogle tanker for at hjælpe de her mennesker med at arbejde så lang tid, som vi mener de skal. Eller i hvert fald skal vi gøre et eller andet, for at de kan få en ordentlig pensionisttilværelse, som Ole Wehlast jo netop siger.

Kl. 14:00

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 14:00

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Jeg har også selv haft lejlighed til at drøfte det her spørgsmål med Ole Wehlast, som det jo nok også er hr. Leif Lahn Jensen bekendt. Jeg er sådan set helt enig i, at vi står over for udfordringer med arbejdsmiljøet inden for nogle af de brancher, hvor der er hårdt fysisk arbejde. Det kan vi også se i den seneste undersøgelse, som vi diskuterede her i Folketinget i foråret. Den viser, at der er en stigning i muskel- og skeletbesvær, som jo bl.a. er et udtryk for det arbejdsmiljø, som slagteriarbejdere er underlagt.

Derfor bliver vi også nødt til at gentænke hele vores arbejdsmiljøindsats og også bruge de nye teknologiske redskaber, som kan introduceres til forebyggelse af hårdt fysisk arbejde og nedslidning.

Kl. 14:01

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:01

Leif Lahn Jensen (S):

Men jeg synes bare ikke, det er svar nok til Ole og hans slagteriarbejdere, for som jeg sagde før, er der 20 pct. af hans medlemmer, der forlader arbejdsmarkedet, inden de er 60 år. Og hvis du kigger på eksempelvis akademikerne, er der 5 pct., der gør det. Så jeg synes bare ikke, at ministeren giver os nok svar på, hvad vi kan gøre for de her mennesker. Ja, man kigger på arbejdsmiljøreglerne, men samtidig skærer regeringen ned på Arbejdstilsynet. Jeg synes bare, at man mangler at give et klokkeklart svar til Ole, formanden, så han kan sige det videre til sine slagteriarbejdere.

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ministeren.

Kl. 14:02 sen af at diskutere i morgen i et samråd. For dem, der gerne vil følge debatten yderligere, er det i morgen tidlig kl. 7.30. Men sandheden er, at der er behov for en anderledes forebyggelsesindsats, og der tror jeg vi bliver nødt til at gentænke arbejdsmiljøområdet på en helt anden måde.

Kl. 14:05

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Men et af svarene til hr. Leif Lahn Jensen er jo det, jeg nævnte til sidst, nemlig en omstillingsfond. Det er også noget, som Ole Wehlast har haft synspunkter om, i hvert fald gennem LO. Vi har netop lavet en trepartsaftale om bl.a. at lave en omstillingsfond, som også kan tage afsæt i dem, der er ufaglærte eller faglærte, og som har behov for et brancheskift. Det synes jeg da er et rigtig, rigtig godt tilbud, som vi ikke har set før, og som vi skal til at udvikle nu fra 2018 efter fagbevægelsens stærke ønske – et ønske, som jeg selv deler. Så der er da netop taget initiativer.

Kl. 14:02

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er der en medspørger, hr. Lennart Damsbo-Andersen. Værsgo.

Kl. 14:02

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. De spørgsmål her kører jo i samme spor. Før talte jeg om 3F'ere, som var nødt til at træde ud af arbejdsmarkedet på grund af nedslidning eller arbejdsskader. Nu har vi så et spørgsmål i forhold til NNF.

Vi har en gruppe ufaglærte – der er også nogle i FOA – som, fra de er helt unge, arbejder med tungt, opslidende arbejde gennem hele deres liv. Og de skal så have et svar på, hvordan de kan komme ind i en god seniortilværelse på en ordentlig måde. Det har vi været igen – lidt tidligere. Ministeren svarer så, at der nu er aftalt en omstillingsfond, eller hvad man nu skal kalde det, for hvis man opdager, at man er nedslidt, så kan man komme i gang med noget andet. Det kan også være rigtig godt, men i virkeligheden er det allerbedste jo, at man forebygger, at det overhovedet kommer til at ske.

Nu kan vi ikke forebygge, at folk bliver slagteriarbejdere, for dem er der brug for. Der skal jo være nogle, der slagter de grise, som skal eksporteres. Men regeringen har i sin visdom besluttet, at den Forebyggelsesfond, som ligger klar med 1,2 mia. kr., som kan anvendes til forebyggelse ude på arbejdspladserne, skal ligge stille, at den ikke skal bruges til noget som helst, hvor den netop kunne bruges til at sikre, at folk ikke bliver nedslidte, f.eks. som slagteriarbejdere. Hvornår kommer den her fond i spil?

Kl. 14:04

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. 1 minut til ministeren, ligesom der var til spørgeren. Værsgo.

Kl. 14:04

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for det. Hele diskussionen om Forebyggelsesfonden, og hvad der skal ske med den fremadrettet, kan vi jo med god grund, synes jeg, tage, når vi ser anbefalingerne fra vores ekspertudvalg. Det handler selvfølgelig om, hvor mange penge man har til rådighed – det har jeg også før oplyst Folketinget om – men jeg er et hundrede procent enig med hr. Lennart Damsbo-Andersen i sigtet i det, som hr. Lennart Damsbo-Andersen gerne vil diskutere, nemlig hvordan vi kan blive bedre til at forebygge. Jeg er ikke et sekund i tvivl om, at der kan vi blive meget, meget bedre. Noget handler om, hvordan man kan blive bedre til at vejlede. Noget handler også om, hvordan Arbejdstilsynet fører sine kontroller.

Nu har vi netop introduceret en ny kontrolform på byggepladserne, som jeg forventer mig meget af, og som vi jo også har fornøjel-

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:05

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Ja, det er rigtigt, vi kan jo ses igen i morgen tidlig kl. 7.30.

Men jeg kan høre, at der er en vis enighed her om, at vi skal have gjort noget. Det, vi så også har aftalt i enighed, er jo, at der, hvor vi i forligskredsen kan se at vi bare kan gå i gang, skal vi gå i gang med det med det samme. Og for mig at se er det jo åbenlyst – helt konkret, når vi taler om slagteriarbejdere – at der ikke er nogen grund til at vente, til et ekspertudvalg har udtalt sig om, hvordan man kan anvende forebyggelsesmidlerne. Der kunne vi sådan set bare aftale med hinanden, at vi sætter noget i spil med det samme og ikke venter til en eller anden gang efter næste sommer.

Kl. 14:05

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Leif Lahn Jensen igen. (*Lennart Damsbo-Andersen* (S): Ministeren må gerne svare). Ja, hvis ministeren vil svare, og det vil ministeren sikkert gerne, når han får mulighed for det, så værsgo.

Kl. 14:05

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Tak for det. Det ville højst sandsynligt også være bedre end hr. Leif Lahn Jensens svar, men det kan jeg jo ikke gøre mig til dommer over.

Jamen altså, jeg kan sige, hr. Lennart Damsbo-Andersen, at vi jo mødes på ugentlig basis, og det er meget hyggeligt. Hvis Socialdemokratiet mener, at der er nogle lavthængende frugter, som vi skal diskutere, i forhold til et bedre arbejdsmiljø på slagterierne, så kan vi jo drøfte det et andet sted end her.

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Leif Lahn Jensen.

Kl. 14:06

Leif Lahn Jensen (S):

Tak. Vi er jo hernede for at høre ministerens gode svar. Nogle gange skuffer han, og andre gange skuffer han ikke. Men jeg kan så gøre det meget, meget enkelt den her gang, for hvis vi kigger på de her slagteriarbejdere – dem, der sådan set arbejder, fra de er ganske unge, omkring 20 år, og arbejder hele livet og har et virkelig hårdt job – så vil jeg bare spørge ministeren: Gør man nok for dem i dag, eller har man tænkt sig at gøre mere?

Kl. 14:06

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 14:06

Beskæftigelsesministeren (Troels Lund Poulsen):

Jamen jeg skal ikke lægge skjul på, at med den udvikling, der har været, i den forkerte retning i forhold til personer, der bliver ramt af muskel- og skeletbesvær – og det er jo sagt på dansk nedslidning – i forbindelse med hårdt fysisk arbejde, så skal der gøres noget mere.

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det, og så er spørgsmålet afsluttet.

Det næste spørgsmål er til uddannelses- og forskningsministeren af hr. Jan Erik Messmann, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:07

Spm. nr. S 173

9) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Jan Erik Messmann (DF):

Mener ministeren, det er et problem, at udenlandske studerende har misligholdt gæld for 426 mio. kr. i 2016, som det fremgår af ministeriets egne tal, og hvad agter ministeren at gøre ved det?

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo for oplæsning.

Kl. 14:07

Jan Erik Messmann (DF):

Tak, fru formand. Mener ministeren, det er et problem, at udenlandske studerende har misligholdt gæld for 426 mio. kr. i 2016, som det fremgår af ministeriets egne tal, og hvad agter ministeren at gøre ved det?

Kl. 14:07

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo, ministeren.

Kl. 14:07

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Det er korrekt, at udenlandske studerende i 2016 har misligholdt SU-gæld for 426 mio. kr., og det er naturligvis uacceptabelt. Jeg kan i øvrigt oplyse, at danske studerende som sådan har misligholdt SU-gæld for 3,7 mia. kr. i 2016. Begge tal dækker både skyldnere bosat i udlandet og herhjemme, og begge tal er jo alt for høje.

Vi arbejder på flere fronter for at få pengene ind igen fra de udenlandske skyldnere. Vi skal være bedre til at opkræve gælden, før de studerende misligholder, og til at inddrive gælden, når den først er misligholdt. Det gør vi f.eks. ved at gøre det lettere at melde sig til betalingsservice eller sætte betalingen op som en fast kontooverførsel fra udlandet.

Samtidig har regeringen fokus på at skabe bedre balance, så vi begrænser optaget på de engelsksprogede uddannelser. Der er mange udlændinge, der ikke bliver og arbejder i Danmark efter endt uddannelse. Derfor ser vi kritisk på de engelsksprogede uddannelser, vi tilbyder, og om de i tilstrækkelig grad er fokuseret på et efterfølgende job på det danske arbejdsmarked.

Vi ved, at vi har haft problemer på erhvervsakademier og professionshøjskoler. Jeg har derfor sammen med institutionerne taget konsekvensen og i år reduceret optaget på de engelsksprogede uddannelser med 25 pct. I forlængelse heraf er vi nu i gang med at se på de engelsksprogede bachelor- og kandidatuddannelser på universitetet samt på diplomingeniøruddannelserne.

Kl. 14:09

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak, og så er det hr. Jan Erik Messmann.

Kl. 14:09

Jan Erik Messmann (DF):

Lån til studerende repræsenterer traditionelt en udgift for staten på grund af lave renter og tilbagebetalingsproblemer. Det er derfor vigtigt at opstille regler, der sikrer den største garanti for, at studielån tilbagebetales. I 2012 var den misligholdte studiegæld for studerende fra andre EU-lande på 217 mio. kr., og det er som sagt steget til 426

mio. kr. 2016. I dag er 40 pct. af studielån for udenlandske studerende misligholdt, og der er en samlet studiegæld på 2 mia. kr.

For mig at se må der gælde det princip, at man ikke skal klippe naboens græsplæne, så danske skatteborgere skal selvfølgelig ikke betale for udenlandske skatteborgeres gæld, men det gør de. Udenlandske unge får en gratis uddannelse og SU-støtte, og så kan de ovenikøbet tage et SU-lån, som de ikke behøver at betale tilbage. Derfor kan det heller ikke undre, at de 400 mio. kr. kun er toppen af isbjerget.

Som det fremgår af ministerens eget svar, har udenlandske studerende optaget SU-lån for i alt 2 mia. kr., hvoraf de 400 mio. kr. udgør den misligholdte gæld. Det er vigtigt, at finansieringen af statsstøttede studielån ikke bringes i fare. Det er der jo en reel risiko for, fordi ubetalte studielån til studerende fra andre medlemslande er støt voksende. Det er ikke så underligt, når EU-medlemslandene har opstillet regler, der sikrer vandrende arbejdstagernes ret til SU-lån, samtidig med at EU-landene ikke kan blive enige om at ændre indrivningsdirektivet.

Det er ministeren, der har ansvaret for udformningen af reglerne for uddannelsesstøtte og herunder reglerne vedrørende studielån. Det er således fra ministerens ressortområde, problemerne om misligholdt studiegæld udspringer. Hvor hurtigt kan ministeren have en retningsplan klar, så de 2 mia. kr. ikke går helt tabt?

Kl. 14:10

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Og så er det ministeren. Værsgo.

Kl. 14:11

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Som bekendt er det jo ikke mit ministerium, der forestår selve indrivelsen, og det vil også være bekendt, at vi helt generelt har store inddrivelsesproblemer i staten, hvorfor også danske studerendes pengebeløb udgør et meget stort beløb i forhold til den udfordring, som staten har. Jeg er enig i, at der bør være fælles EU-regler på det her felt. Det er jo ikke ret lang tid siden, at vi havde en afstemning, en afstemning, som bl.a. handlede om Europol, men som jo også handlede om danske virksomheders mulighed for at inddrive deres gæld i udlandet, og hvor spørgerens parti jo modsatte sig, at vi stemte for det.

Jeg kan sige, at regeringen og jeg er for, at vi har et fælles regelsæt, når vi får den her problemstilling, fordi det er meget vanskeligt at forestille sig individuelle løsninger for alle lande. Derfor har vi så også taget kontakt til Europa-Kommissionen, jeg selv og skatteminister, med henblik på at se, hvordan dette problem kan løses. Der er også yderligere kommet en information ... Ja, jeg vender tilbage.

Kl. 14:12

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Værsgo til spørgeren.

Kl. 14:12

Jan Erik Messmann (DF):

Det er altid vigtigt for regeringer at handle proaktivt. Når embedsværket bliver opmærksomt på huller i skattesystemet, skal regeringen udvise handlekraft. Det er særlig vigtigt i en tid, hvor danskerne tillid til skattesystemet skal genopbygges helt fra bunden. Problemet opstår som følge af SU-reglerne, der, som vi er blevet mindet om til hudløshed, skal følge EU-lovgivningen, også selv om der er hul i EU-lovgivningen. Har ministeren selv en fornemmelse for, at sådan som SU-reglerne er skruet sammen i dag, bidrager dette til at underminere danskernes opbakning til udenlandske studerende?

Kl. 14:12

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:12

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Det er sådan set af selv samme årsag, at jeg understreger, at vi har en generel gældsinddrivelsesudfordring. Det her er ikke kun et problem i forhold til udenlandske studerende, det er faktisk også et problem i forhold til danske på grund af de enorme vanskeligheder, SKAT har været stillet over for, ikke mindst på inddrivelsessiden. Og det er jo alvorligt nok i sig selv, kan man sige, for staten går glip af store tilgodehavender i den sammenhæng.

Men jeg er enig i, at vi skal søge at tilvejebringe et bedre system, og jeg håber bl.a., at man som led i den kommende SU-reform kan se på at skabe en mere hensigtsmæssig retsstilling, samtidig med at vi altså arbejder med problemstillingen i EU-sammenhæng.

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Spørgeren.

Kl. 14:13

Jan Erik Messmann (DF):

Jeg håber virkelig, at vi kan finde ud af en eller anden løsning, for det er jo sådan, at alle de udenlandske studerende ønsker at komme til Danmark, fordi det er et dejligt sted at være, men vi danskere studerer ikke lige så meget i Polen eller Rumænien eller andre lande. Tak.

Kl. 14:13

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:13

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Ja, altså, det er der en udfordring i. Jeg er for nylig blevet bekendt med f.eks. en diplomingeniøruddannelse i Horsens, hvor over 80 pct. ikke bliver i Danmark efter afsluttet uddannelse. Og det er klart, at den form for spekulation skal vi sætte en stopper for, og det gør vi også. Jeg har tilsendt den pågældende bestyrelsesformand, som også er borgmester, et brev i den sammenhæng, og vi er ved at lave en gennemgang på det felt.

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Spørgsmålet er afsluttet.

Der er et nyt spørgsmål til uddannelses- og forskningsministeren, også af hr. Jan Erik Messmann, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:14

Spm. nr. S 174

10) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Jan Erik Messmann (DF):

Er ministeren enig i, at det er uretfærdigt, at udenlandske studerende kan slippe for at tilbagebetale SU-gæld ved at rejse ud af landet, fordi der er et »hul« i EU-reglerne, mens danske studerende skal betale deres SU-gæld tilbage, fordi de ikke bare kan løbe fra regningen?

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo at læse spørgsmålet op.

Jan Erik Messmann (DF):

Tak, fru formand. Er ministeren enig i, at det er uretfærdigt, at udenlandske studerende kan slippe for at tilbagebetale SU-gæld ved at rejse ud af landet, fordi der er et hul i EU-reglerne, mens danske studerende skal betale deres SU-gæld tilbage, fordi de ikke bare kan løbe fra regningen?

Kl. 14:14

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:14

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Deri består jo et af problemerne, nemlig at vi lige i øjeblikket har vanskeligheder med inddrivelse, uanset om der er tale om indenlandske eller udenlandske studerende. Det forandrer ikke, at jeg er enig i, at det er en urimelig retsstilling, og det prøver vi at gøre alt, hvad vi kan, for at ændre, både på inddrivelsessiden og på den EU-retlige side, samtidig med at vi altså kigger på de engelsksprogede uddannelser, med hensyn til at der skal være en fornuftig retsstilling set i forhold til det store behov, vi har på det danske arbejdsmarked, også for udenlandsk arbejdskraft.

Kl. 14:15

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Spørgeren.

Kl. 14:15

Jan Erik Messmann (DF):

Det er ikke realistisk, at EU 11-landene vil acceptere en ændring af inddrivelsesdirektivet, og løsningen på problemet må således søges løst gennem national lovgivning. Det er ikke rimeligt, at den danske stat stiller en gratis uddannelse til rådighed med SU-støtte til udenlandske studerende, og SKAT efterfølgende ikke kan inddrive den SU-gæld, som danske statsborgere har betalt.

Det er uretfærdigt, at danske studerende tvinges til at betale deres SU-gæld tilbage, fordi de bor i Danmark, og SKAT derfor kan komme efter dem, mens udenlandske studerende kan flytte ud af landet og på den måde løbe fra regningen. Det er mærkeligt, at EU-Domstolen kræver, at Danmark udbetaler lån til studerende fra andre medlemslande, uden at den danske stat har lov til at inddrive gælden efterfølgende. Det betyder, at den danske stat kun har pligten til at udbetale SU-lån uden at have rettigheden til at få pengene tilbage igen. For mig at se viser det, at det aldrig har været meningen, at udenlandske studerende skulle kunne optage SU-lån – det er en fortolkning, som EU-Domstolen har trukket ned over hovedet på medlemsstaterne.

Vi taler jo ikke om et lille beløb. Det drejer sig om 400 mio. kr. i misligholdt SU-gæld fra udenlandske studerende. Som jeg har læst af skatteministerens egne tal om børnechecken, fik børn bosat i udlandet 200 mio. kr. i 2013. Her taler vi om et dobbelt så stort beløb, nemlig 400 mio. kr., som udenlandske studerende skylder den danske stat. Og det er jo ikke engang hele beløbet: De 400 mio. kr. er kun den misligholdte gæld – udenlandske studerende har optaget lån for i alt 2 mia. kr., og gælden bare vokser og vokser.

Har ministeren også afskrevet de 2 mia. kr., eller har ministeren tænkt sig at ændre SU-reglerne, så færre udenlandske studerende kan optage SU-lån?

Kl. 14:16

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ministeren.

Kl. 14:16

Kl. 14:19

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Jeg husker, at forhenværende medlem af Folketinget fru Birthe Rønn Hornbech engang over for Klaus Riskær Pedersen bemærkede, at i Venstre tror vi på, at man skal betale sine købmandsregninger. Og jeg kan lige så godt sige, at sådan har vi det stadig væk – der er ikke noget nyt der.

Det, jeg bare vil sige til spørgeren, er, at det jo fordrer en enighed om, at man er villig til at afgive suveræniteten, således at denne ret også gælder for andre, og i forbindelse med Europol-afstemningen modsatte spørgerens parti sig det i forhold til danske virksomheders mulighed for at opkræve fordringer, de havde til gode i udlandet.

Jeg kan sige, at Kommissionen nu mener, at disse fordringer kan inddrives civilt, og det er vi så i færd med at kigge på, for det er et lidt overraskende svar, Kommissionen har givet. Men straks jeg ved mere, vil jeg selvfølgelig vende tilbage til Folketinget i den sammenhæng.

Kl. 14:17

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Spørgeren.

Kl. 14:17

Jan Erik Messmann (DF):

Jeg finder det tankevækkende, at vi har talt så meget om børnecheck til børn bosat i udlandet, der i 2013 beløb sig til 200 mio. kr. Nu står vi igen med en sag, der handler om, at 400 millioner skattekrone forsvinder ud af landet, nemlig med børnechecken.

Som jeg må forstå det på ministerens svar til det her, er det penge, som danske statsborgere bare må acceptere at skulle betale, for at udenlandske unge kan tage en uddannelse i Danmark – og efterfølgende presse danske studerende på arbejdsmarkedet. Kan ministeren bekræfte, at med de nuværende regler er 2 mia. kr. tabt i det øjeblik, de udenlandske studerende rejser ud af landet og ikke af hjertets godhed betaler tilbage?

Kl. 14:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 14:18

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Nej, det kan jeg ikke bekræfte. Og jeg kan også sige, at Europa-Kommissionen indtil videre i hvert fald siger noget andet.

Kl. 14:18

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:18

Jan Erik Messmann (DF):

Staten står til, indtil videre, at miste 2 mia. kr. i 2016. Jeg kender ikke tallet for 2017, og jeg ved ikke, om ministeren har fundet sagen interessant nok til at belemre sin hukommelse med tallet for 2017, så han kan det på stående fod.

Men under alle omstændigheder: Er ministeren enig i, at de 2 mia. kr. kunne være blevet brugt på rigtig mange flere undervisere, mange flere undervisningstimer og langt mere feedback på skriftlige opgaver, end tilfældet er nu, eller mener ministeren, at pengene er godt givet ud, som situationen er for nærværende?

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak. Det sidste svar fra ministeren.

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Jeg er ikke helt sikker på, at Finansministeriet regner på den måde, altså at det, vi ikke nødvendigvis låner ud, kan vi bruge på studerende i stedet for. Det ville i hvert fald være noget nyt. Men jeg kan ikke afvise, at man på et tidspunkt, hvis man laver en SU-reform, så kan tænke i de baner. Og der tror jeg at jeg må vende tilbage. Men det er altså ikke vores opfattelse, at pengene er tabt.

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:19

Jan Erik Messmann (DF):

Tusind tak.

Kl. 14:19

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak.

Det næste spørgsmål er til uddannelses- og forskningsministeren af fru Mette Reissmann, Socialdemokratiet. Der er en medspørger, hr. Mattias Tesfaye.

Kl. 14:19

Spm. nr. S 179

11) Til uddannelses- og forskningsministeren af:

Mette Reissmann (S) (medspørger: **Mattias Tesfaye (S)):**

Mener ministeren, at kontrollen af vandrende arbejdstageres beskæftigelsessituation i forbindelse med godkendelse af SU er god nok, herunder at det er godt nok, at over 500 ansættelseskontrakter er godkendt uden timetal, når en rapport fra LO ifølge Ugebrevet A4 den 7. november 2017 viser, at vandrende arbejdstageres adgang til SU bliver en bagdør til social dumping, fordi hver femte østeuropæiske studerende tjener mindre end 90 kr. i timen?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til en oplæsning.

Kl. 14:19

Mette Reissmann (S):

Tak. Mener ministeren, at kontrollen af vandrende arbejdstageres beskæftigelsessituation i forbindelse med godkendelse af SU er god nok, herunder at det er godt nok, at over 500 ansættelseskontrakter er godkendt uden timetal, når en rapport fra LO ifølge Ugebrevet A4 den 7. november 2017 viser, at vandrende arbejdstageres adgang til SU bliver en bagdør til social dumping, fordi hver femte østeuropæiske studerende tjener mindre end 90 kr. i timen?

Kl. 14:20

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:20

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Det giver selvfølgelig anledning til en vis eftertanke at se rapporten fra LO, men det er også regeringens opfattelse, at SU-systemet alene ikke kan løse de problemstillinger på arbejdsmarkedet, som belyses i den pågældende rapport.

Når det er sagt, vil jeg sige, at der skal være en god kontrol af, at studerende, der modtager SU som vandrende arbejdstagere, netop er det – vandrende arbejdstagere. Og den kontrol har vi faktisk i dag. Studerende, som søger SU som vandrende arbejdstagere, skal sende dokumentation. Det kan være en ansættelseskontrakt, eller det kan være en lønseddel, hvoraf det fremgår, hvor mange timer de arbej-

der, og hvor meget de tjener. Der kan være situationer, hvor vi først efterfølgende kontrollerer. Det kan være, når en nyansat studerende, f.eks. en vikaransat, bliver godkendt til at modtage SU på baggrund af en ansættelseskontrakt uden angivelse af fast timetal. Men ikke desto mindre finder kontrollen altså sted. Det er i den forbindelse en betingelse, at den studerende oplyser, at han eller hun vil arbejde minimum 10-12 timer om ugen ved siden af studierne. Alle EU-arbejdstagere, der får SU, kontrolleres hver måned – hver eneste måned – og hvis betingelserne som arbejdstager ikke er opfyldt, får de krav om at betale deres SU tilbage.

Studerende, der har haft status som vandrende arbejdstagere, men som ikke opretholder den status, får kun den SU, de har ret til.

Kl. 14:21

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Fru Mette Reissmann.

Kl. 14:21

Mette Reissmann (S):

Tak for det. Baggrunden for udviklingen i antallet af europæiske studerende i Danmark er jo en EU-dom fra 2013, som ministeren også godt er bekendt med, og hvor det blev fastslået, at en studerende fra netop et andet EU-land har ret til SU under studier i Danmark, hvis vedkommende opnår status som – helt korrekt sagt – vandrende arbejdstager. Efter at den dom faldt, har vi jo også set en eksorbitant stigning i antallet af lige nøjagtig studerende fra andre europæiske lande, særligt måske de østeuropæiske lande.

I 2011 var der ca. 400 SU-modtagere herhjemme, som fik SU, som følge af at de havde status som vandrende arbejdstagere. I 2016 er det næsten 9.700, der har samme status. Det er altså i en periode på 5 år, hvor vi har en 25-dobling af det antal. Ifølge netop den her rapport var der i 2011 kun 33 rumænske arbejdstagere i Danmark, der modtog SU, og i 2016 var det knap 1.500 af samme nationalitet.

Mit spørgsmål til ministeren er derfor: Hvilke værnsinitiativer har ministeren påtænkt at iværksætte og implementere, sådan at vi får dæmpet antallet af studerende, der kommer herop og enten bliver udnyttet skråstreg eller anvender dette som, hvad skal man sige, et levebrød i stedet for det, det skal anvendes til, nemlig at dygtiggøre sig – og forhåbentlig også i et sådant omfang, at de kan bidrage til fællesskabet i Danmark. Tak.

Kl. 14:23

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo, ministeren.

Kl. 14:23

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Nu sidder integrationsministeren her også, og jeg er jo sådan set meget, meget glad for, at vi nu efter folketingsvalget er ude over hele den der diskussion, om økonomiske incitament nytter noget. Jeg tror, at de sidste par år har været et levende eksempel på, at det gør de, og det gør de selvfølgelig også her.

Da vi ikke nødvendigvis kan gøre noget i forhold til SU, sådan som SU'en er i dag – det må vi jo eventuelt tale om senere – så gør vi f.eks. noget i forhold til udbuddet af engelsksprogede uddannelser, fordi det er det, der er relevant i den sammenhæng. Det er også bl.a. derfor, at jeg i forgårs – eller for nogle dage siden – måtte sende et brev til borgmesteren i Horsens, som også er bestyrelsesformand for den lokale institution, hvor man producerer i nærheden af 80 pct. diplomingeniører, som straks, når uddannelsen er færdig, tager hjem igen. Det er naturligvis ikke hensigten.

Man kan så også undre sig over, hvorfor folk udbyder de uddannelser, men det foretager vi en grundig og kritisk gennemgang af. Foreløbig er der jo på professionshøjskolerne og erhvervsakademier-

ne sket en beskæring af de engelsksprogede uddannelser med 25 pct., ja, faktisk helt op imod 28 pct., på grund af den her udvikling.

Kl. 14:24

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Spørgeren.

Kl. 14:24

Mette Reissmann (S):

Socialdemokratiet har ikke noget imod engelsksprogede uddannelser, og vi har bestemt heller ikke noget imod udveksling af studerende hen over grænsen for på den måde også at kunne berige danske studerende og den undervisning, der finder sted på vores videregående uddannelser, i et sådant omfang, at vi fastholder den førende position, vi har inden for en stor del felter. Men vi er interesseret i, at vi så får de såkaldte rigtige studerende ind med det rigtige formål.

Men jeg vil gerne vende tilbage til ministerens svar på mit spørgsmål, altså netop omkring styrelsens kontrol eller rettere sagt: mangel på samme. Jeg forstår på ministeren, at man som studerende selv skal sende ind både angående timeantal, hvor meget man nu har arbejdet, og om man opfylder betingelserne herfor. Men synes ministeren faktisk, at det er i orden, når det nu er, at vi også får at vide her i rapporten, at man jo altså har undladt simpelt hen at undersøge lige præcis de ansættelseskontrakter – mere end 500 stk. – i den her sammenhæng? For som ministeren selv siger, er det åbenbart et voldsomt incitament at komme op og få dansk SU, eftersom den svarer til tre gange mindstelønnen i de pågældende lande, hvis vi taler om østeuropæiske lande.

Kl. 14:25

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Ja tak. Værsgo, ministeren.

Kl. 14:25

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Jeg kunne have gjort spørgerens ord til mine omkring behovet for engelsksprogede uddannelser – det er der. Men der er ikke behov for, at op imod 80 pct. på en given uddannelse rejser hjem igen sekundet efter, at uddannelsen er slut. Det er der ikke. Og det skal vi selvfølgelig ikke finde os i, og det griber regeringen også ind over for.

I forhold til kontrollen er det eneste saliggørende jo altså ikke en kontrol af ansættelseskontrakten. Det er også spørgsmålet om det faktiske antal timer, og det er spørgsmålet om den indkomst, som den enkelte faktisk får. Den kontrol foretages af styrelsen, og det er mit klare indtryk, at den kontrol er grundig og tilstrækkelig i forhold til den udfordring, vi står over for.

Kl. 14:26

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Mattias Tesfaye som medspørger.

Kl. 14:26

Mattias Tesfaye (S):

Tak. Min særlige interesse i det her er at beskytte det danske arbejdsmarked mod underbetaling, og det er klart, at når vi ser en 25-dobling i antallet af SU-modtagere, som har status af vandrende arbejdstagere, ringer der selvfølgelig en klokke, særlig når vi f.eks. ser på antallet af rumænere, der vokser endnu mere, og når vi hører fra nogle fagforeninger, bl.a. i Nordjylland, at der er et stigende antal studerende fra f.eks. Rumænien, der arbejder på hoteller og restauranter til nogle lønninger, som er meget lavere, end vi er vant til i Danmark.

Så mit første spørgsmål er egentlig: Deler ministeren den bekymring? Er det bekymrende tal, at vi fra 2011 er gået fra 400 udenland-

ske SU-modtagere, som får udbetalt SU som følge af status som vandrede arbejdstagere, til nu 9.700?

Kl. 14:29

Kl. 14:27

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo.

Kl. 14:27

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Det mener jeg sådan set ikke det er i sig selv, for som den forrige spørger udmærket redegjorde for, har vi behov for internationale studerende, vi har behov for engelsksprogede studerende, og arbejdsmarkedet som sådan, gartnerier, landbrug, hotel osv., efterspørger kraftigt arbejdskraft i de her år. Men det er klart, at vi ikke skal være ofre for spekulation, og derfor fører vi den kontrol, vi gør, og derfor kigger vi også ud på uddannelsesstederne, hvor man ser bemærkelsesværdige udbud nogle steder, men det har vi så grebet ind over for og er i færd med yderligere undersøgelser af det. De værneregler er dem, jeg mener vi skal tage i anvendelse. Når det så kommer til de arbejdsmarkedsrelaterede forhold, vil jeg sige, at jeg er helt tryk ved, at den danske model kan håndtere det. Der er vældig gode instrumenter til, at arbejdsmarkedets parter kan håndtere det og kan håndtere det inden for den ramme, som vi kender som den danske model.

Kl. 14:28

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Mattias Tesfaye.

Kl. 14:28

Mattias Tesfaye (S):

Når jeg ser på de her tal, og særlig når jeg ser på, hvorfra de her SU-modtagere kommer, ringer der en klokke i mit hovede, og jeg synes, det er en lille smule alarmerende. Den bekymring deler vi så ikke. Men det, vi dog deler, er, at der skal gribes ind over for spekulation i systemet, og i den forbindelse kunne jeg godt tænke mig at høre, om regeringen kunne være interesseret i at ændre på reglerne. I dag er det sådan i Danmark, at man skal have 10-12 timers arbejde om ugen, som ministeren også lige redegjorde for, og kunne ministeren f.eks. være interesseret i at gøre, som man gør i Finland, hvor det er 18 timers arbejde om ugen?

Kl. 14:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Værsgo til ministeren.

Kl. 14:29

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

Fremstillingen af, hvad finnerne gør, vil jeg nødig som minister lægge navn til for nærværende, for det er noget mere uklart end den måde, som hr. Mattias Tesfaye fremstiller det på. Det, der i hvert fald er regeringens opfattelse, er, at vi i hvert fald ikke inden for rammerne af EU-retten kan sætte et fast timetal på på f.eks. 16 eller 18 timer, men det, man kan gøre, er at inddrage flere forskellige faktorer i den samlede vurdering, og det overvejer regeringen selvfølgelig i den her sammenhæng i forhold til hele arbejdstagerspørgsmålet. Men jeg tror alligevel, at vedrørende selve definitionen af en vandrede arbejdstager skal man nok tage fat i en anden minister end mig.

Kl. 14:29

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hovedspørgerens afslutning. Værsgo til fru Mette Reissmann.

Mette Reissmann (S):

Mener ministeren, at styrelsen har levet op til sine forpligtelser med hensyn til kontrol – konkret her drejer det sig om antallet af timer – når det nu er sådan, at der ifølge rapporten fra LO er 500 ansættelseskontrakter, der netop ikke lever op til de krav, som vi som politikere har stillet?

Kl. 14:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ministeren.

Kl. 14:30

Uddannelses- og forskningsministeren (Søren Pind):

LO har en bestemt interesse at varetage i den her sammenhæng, og al respekt for det, så jeg finder ikke anledning til at fremsætte en kritik af det, når jeg faktisk opfatter det på den måde, at man gør sig umage, og at man nøje søger at følge den enkelte SU-modtager, som også siger, at vedkommende er vandrede arbejdstager. Det virker på mig, som om det er en anden kamp, som flyttes ind på SU-området, og det synes jeg ikke man skal.

Kl. 14:30

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er spørgsmålet afsluttet.

Det næste spørgsmål er til udlændinge- og integrationsministeren af fru Karina Due, Dansk Folkeparti.

Kl. 14:30

Spm. nr. S 162

12) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Karina Due (DF):

Finder ministeren det hensigtsmæssigt i et homogent samfund, at der i mange daginstitutioner og lignende udelukkende serveres halal-slagt kød?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 14:30

Karina Due (DF):

Tak, formand, og tak til ministeren for at stille op. Finder ministeren det hensigtsmæssigt i et homogent samfund, at der i mange daginstitutioner og lignende udelukkende serveres halalslagt kød?

Kl. 14:31

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo til ministeren.

Kl. 14:31

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg ved, at der fortsat er nogle i Danmark – der er også nogle her i Folketinget – som har den holdning, at integration handler om en gensidig tilpasning, nogle, som sådan helt overordnet mener, at indvandrere og danskere skal bøje sig ind mod hinanden, og så mødes man et eller andet sted på midten. Og der kan jeg bare sige, at det er jeg lodret uenig i.

Jeg vil derfor gerne gentage, hvad jeg også tidligere har sagt, nemlig at integration ikke er et spørgsmål om, at alle skal give sig lidt, og integration er i hvert fald heller ikke et spørgsmål om, at et mindretal kan få lov til at dominere flertallet. Tværtimod, for det danske samfund skal ikke give afkald på sig selv i forbindelse med det, man kunne kalde for en eller anden misforstået hensyntagen.

Men når det er sagt, er det også min holdning, at det er uacceptabelt, hvis f.eks. landets muslimske mindretal får lov til at sætte sine

egne religiøse forskrifter igennem over for et ikkemuslimsk flertal. Det gælder f.eks. krav om rituel slagtning, altså halalkød, som serveres i vores daginstitutioner, på vores sygehuse og på plejehjem, men jeg vil så til gengæld også lade det være op til de lokale beslutningstagere at fastsætte menuen, og jeg har fuld tillid til, at den enkelte kommunalbestyrelse eller den enkelte institution kan vurdere, hvad der er den bedste løsning. Inden for den ramme forventer jeg så, at både kommuner og daginstitutioner medvirker til at løfte integrationsopgaven. De skal f.eks. sørge for, at alle børn ved, hvad det indebærer at leve i Danmark, hvilke regler, hvilke værdier, vi har her, hvilke normer der gælder her. For dem kan vi rolig være stolte af, dem skal vi værne om, og det skal vi hver især.

Kl. 14:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:33

Karina Due (DF):

Det er jo rigtig dejligt at høre ministeren sige alle de rigtige ting. I Folketingssalen taler Venstre for de danske værdier, men afviser f.eks. at forholde sig til halalkød i de offentlige institutioner, kønsopdelt svømning osv. osv. Ministeren henviser til, at det må man ordne lokalt. Men når værdidiskussionen så dukker op lokalt, henviser Venstre til, at det må den lokale skolebestyrelse eller svømmehal, eller hvad det nu er, forholde sig til, det vil man ikke politisk gå ind og regulere. Vi har set eksempler på det f.eks. i Horsens, hvor Venstre i foråret var med til at åbne op for flygtningekvinder, der kunne få kønsopdelt svømning, og senest har Venstre i Horsens afvist DF's krav om at udfase halalkød i Horsens Kommunes institutioner. For Venstre virker det, som om værdipolitikken er noget, som andre må tage sig af, men er det ikke på tide, at Venstre står last og brast med Dansk Folkeparti i kampen om de danske værdier?

Kl. 14:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:34

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan i hvert fald sige, at jeg meget gerne vil tage mig af værdipolitikken. Jeg mener, at det er et overordentlig vigtigt område, faktisk det område, der kommer til at definere Danmark allermest i fremtiden. Måske derfor synes jeg også, at det er helt afgørende, at vi alle sammen kæmper den her kamp netop for danske værdier og normer og regler, der jo er grundlagt generationer før os. Der mener jeg sådan set at vi står stærkest ved at gøre det hver især i daginstitutionerne, i kommunalbestyrelserne og også her, og at man netop ikke i kommunalbestyrelsen kan fralægge sig det ved at sige, at det også er nogle inde på Christiansborg, der har besluttet det her, men at man rent faktisk står stærkest i forsvaret af værdisættet ved, at vi hver især tager den kamp. Jeg tager i hvert fald meget gerne min del.

Kl. 14:35

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:35

Karina Due (DF):

Så vil jeg gerne spørge, hvor mange gange og mange steder de lokale Venstrefolk så skal gå stik imod ministerens holdning og dermed regeringens holdning, før ministeren er villig til at begynde at lovgive om det og altså udvise rettidig omhu.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:35

Kl. 14:35

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil i hvert fald sige det sådan, at ingen skal være i tvivl om, hvor jeg står, og hvor regeringen står. Når det er sagt, mener jeg vitterlig, at vi står stærkest og bedst, ved at det er et forsvar, der er i hver enkelt kommune, på hver enkelt institution, og jo også i dagligdagen. Jeg mener rent faktisk, det er en vigtig diskussion at tage både blandt svømmere, der svømmer, og i svømmehallen og i kommunalbestyrelsen, at vi jo har en tradition for, at man svømmer sammen på tværs af køn f.eks., og at det er en grundfæstet dansk værdi, at vi godt kan finde ud af at dyrke fritidsinteresser sammen, og at det faktisk er rigtig sundt, at man gør det på den måde. Men jeg mener, at forsvaret for det står stærkest og bedst, ved at man tager diskussionen lokalt, og at man ikke bare kan henvise til, at det også er noget, de har besluttet inde på Christiansborg. Så man kan ikke sige, at der er et eller andet antal gange, hvis det er det, fru Karina Due fisker efter.

Kl. 14:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:36

Karina Due (DF):

Vi kunne også prøve at vende det 180 grader og så sige: Hvis nu ministeren ikke vil lovgive om et forbud mod f.eks. halalslagtet kød i danske institutioner, vil ministeren så i det mindste være med til at garantere, at halalkød serveres som et supplement, og at det ikke nødvendigvis skal proppes ned i halsen på de danskere, der ikke ønsker at spise det?

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:37

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Der mener jeg jo igen at det må være op til institutionen og kommunalbestyrelsen. Men jeg synes faktisk, det er en vigtig diskussion at tage. Jeg synes, det er en helt afgørende vigtig diskussion at tage, at man netop ikke som muslimsk mindretal kan pålægge et ikkemuslimsk flertal at leve efter nogle bestemte regler. Sådan skal det ikke være i Danmark.

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Tak for det.

Vi går over til spørgsmål nr. 13, der også er til udlændinge- og integrationsministeren, og spørgeren er fru Karina Due fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:37

Spm. nr. S 163

13) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Karina Due (DF):

Finder ministeren det hensigtsmæssigt i et homogent samfund, at der opføres minareter?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 14:37

Kl. 14:40

Karina Due (DF):

Tak for det. Finder ministeren det hensigtsmæssigt i et homogent samfund, at der opføres minareter?

Kl. 14:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:37

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil gerne starte med at sige, at jeg heller ikke her på nogen måde har ændret holdning til spørgsmålet om minareter i løbet af de 6 måneder, der er gået, siden vi senest diskuterede det her i Folketinget. Min og regeringens holdning er klar og præcis den samme, som den var i maj, nemlig at vi ikke accepterer parallelsamfund, og at vi vil have et opgør med de huller, som der er blevet slået i danmarksskottet igennem de sidste jo 30-40 år.

Grundlaget for opførelsen af minareter er derfor noget, som jeg mener der også skal tages stilling til i kommunerne, præcis som man i kommunerne tager stilling til et hvilket som helst andet byggeri. Kommunerne fastlægger lokalplanerne for, hvordan et område kan anvendes, og herunder selvfølgelig også bestemmelser om de bygninger, der kan opføres på et bestemt sted. Og det sikrer efter min mening den bedste demokratiske proces lokalt. Det er efter min opfattelse den helt rigtige måde at regulere det her område på, og det ansvar tror jeg faktisk også på at både Venstres og Dansk Folkepartis medlemmer af kommunalbestyrelserne gerne vil tage på sig.

Men altså, hvis fru Karina Due spørger til, om jeg mener, at minareter er et udtryk for en islamisering af Danmark – og jeg tror i virkeligheden godt, det kunne have i den diskussion – så vil jeg sige, at jeg personligt ikke mener, at minareter hører til i et dansk bybillede. Det mener jeg ganske enkelt ikke. Men det er ikke det samme, som at jeg mener, at det skal bestemmes her fra Christiansborg.

Kl. 14:39

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:39

Karina Due (DF):

Jeg er fuldstændig enig med ministeren: Minareter hører ikke til i Danmark.

Jeg har før spurgt ministeren, om hun vil være med til at lovgive på det her område, og det blev så også afvist med henvisning til, at det kommunale selvstyre skulle klare den side af sagen, og at ministeren, som hun også siger i dag, i øvrigt har tillid til de lokale medlemmer. Problemet er bare, at der ikke er nogen samklang mellem den politik, Venstre giver udtryk for her i Folketingssalen, og den politik, som Venstre fører i kommunerne. Jeg kan f.eks. henvise til Roskilde Kommune, hvor der er opført en moské med minareter med Venstres stemmer. De eneste, der stemte imod, var Dansk Folkeparti.

Jeg vil på den baggrund igen spørge ministeren, om hun vil være med til at lovgive på området, således at vi får en ensretning af politiken, en ensretning af, hvad der bliver sagt på Christiansborg, og hvad der bliver gjort i kommunerne.

Kl. 14:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Altså, man kan sige, det jo lidt er den samme diskussion, som vi havde omkring halalkød lige for få minutter siden, nemlig om vi grundlæggende mener, at alting skal bestemmes fra Christiansborg, eller om man skal have, kan man sige, diskussionen lokalt. Og her er mit udgangspunkt, at forsvaret for de danske værdier er bedst og står stærkest, hvis det er en diskussion, vi hver især tager i dagligdagen, såvel i daginstitutionen som i kommunalbestyrelsen.

For derved kan der ikke bare henvises til noget, der er besluttet langt væk fra, nemlig inde på Christiansborg, sådan at man ligesom kan vaske sine hænder og sige, at det i øvrigt ikke er mig, der har besluttet det her. Jeg mener, det er helt afgørende, at vi hver især står på mål for det. Men hvis du spørger, om jeg synes, minareter hører til i Danmark, så er svaret klart nej.

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det hedder: Hvis spørgeren spørger ministeren. Det hedder ikke: Hvis du spørger mig.

Og så er det spørgerens tur.

Kl. 14:41

Karina Due (DF):

Synes ministeren ikke, det er et problem, at Venstre formidler en holdning i Folketinget, og at de lokale Venstrefolk agerer stik modsat?

Kl. 14:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:41

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg kan i hvert fald sige, at der ikke er nogen, der skal være i tvivl om, hvor jeg står. Og det håber jeg så at jeg godt må sige på den måde for formanden.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Det er fuldstændig korrekt. Og så er det spørgeren.

Kl. 14:42

Karina Due (DF):

Jeg kan ikke lade være med at tænke på, hvor mange tilfælde vi skal se af de her sager, hvor man kommunalt stemmer stik modsat af, hvad Venstres udmærkede minister formidler herinde fra Folketinget, før man fra Venstres side er villig til at gribe ind og ligesom få et fælles fodslag i partiet.

Kl. 14:42

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:42

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg tror, det er svært at komme det meget nærmere, for måske ser vi bare grundlæggende forskelligt på, hvor forsvaret for det danske værdisæt står stærkest, altså om det er, hvis man tager det helt lokalt – og ja, så kan der jo indimellem være uenigheder – eller om man tager det centralt, altså fra Christiansborg, og mener, at alting skal besluttes her. Og der holder jeg jo så på det første. Men jeg anerkender helt, at man sagtens vil kunne argumentere for det, fru Karina Due argumenterer for i dag. Jeg er bare ikke enig i det.

Kl. 14:42

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tusind tak til spørgeren for hendes indsats i dag.

Ministeren får endnu et spørgsmål, nemlig spørgsmål 14, og spørgeren er hr. Christian Langballe fra Dansk Folkeparti.

Kl. 14:43

Spm. nr. S 169

14) Til udlændinge- og integrationsministeren af:

Christian Langballe (DF):

Hvorfor har regeringen ikke for lang tid siden taget initiativ til at lave en hjemsendelsesstrategi, sådan at man virkelig begynder at hjemsende flygtninge til de lande, hvor der er fred?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 14:43

Christian Langballe (DF):

Tak til formanden. Spørgsmålet er som følger: Hvorfor har regeringen ikke for lang tid siden taget initiativ til at lave en hjemsendelsesstrategi, sådan at man virkelig begynder at hjemsende flygtninge til de lande, hvor der er fred?

Kl. 14:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:43

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg er fuldstændig enig med hr. Christian Langballe i, at flygtninge skal rejse hjem, så snart forholdene i deres hjemlande gør det muligt. Det er i øvrigt det, folkeslag også tidligere har gjort: at man selvfølgelig rejser hjem og genopbygger sit land.

Danmark skal naturligvis ikke give asyl til personer, der ikke længere har behov for beskyttelse, og det er også derfor, at regeringen i de senere år – jo med støtte fra Dansk Folkeparti, må man bestemt sige – ad flere omgange har skærpet reglerne for inddragelse af opholdstilladelser. Vi har i dag nogle meget klare regler om inddragelse af opholdstilladelser, og inddragelse af en tidsbegrænset opholdstilladelse skal som udgangspunkt ske, hvis forholdene i hjemlandet eller i dele af landet har ændret sig på en måde, så udlændingene ikke længere risikerer forfølgelse. Inddragelse skal som udgangspunkt også ske, hvis en flygtning f.eks. rejser hjem på ferie i hjemlandet, idet man jo så må formode, at han eller hun ikke længere risikerer forfølgelse.

Jeg kan derfor også forsikre om, at asylmyndighederne er meget opmærksomme på, om forholdene i flygtningenes hjemlande har ændret sig. Og lad mig måske lige i den forbindelse fremhæve, at konflikten i Syrien og også dens betydning for Flygtningenævnets praksis har været drøftet på samtlige møder i Flygtningenævnets formandskab og koordinationsudvalg siden april 2011. Myndighederne er derfor også meget opmærksomme på, at det ikke nødvendigvis er alle områder i et land som f.eks. Somalia eller Syrien, der er lige påvirket af en konflikt. Eksempelvis er det jo netop sådan, at Udlændingestyrelsen i efteråret 2016 har indledt et meget stort inddragelsesprojekt vedrørende somaliske statsborgere med opholdstilladelse på grund af de generelle forhold i Somalia. Og det er også på den baggrund, at Udlændingestyrelsen som led i det projekt indtil videre har inddraget eller givet afslag på forlængelse af opholdstilladelser for ca. 400 personers vedkommende.

Kl. 14:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Christian Langballe.

Christian Langballe (DF):

Men hvis jeg ser på den almindelige praksis, som den har været gældende, synes jeg, at der er nogle ting, der simpelt hen vender på hovedet og har gjort det i utrolig mange år. Jeg vil mene, at når man kommer til et land som flygtning, må udgangspunktet være, at man fra dag et får at vide, at man er her på midlertidigt ophold, og det vil sige, at der ikke bliver taget initiativ til integration, at der ikke bliver taget initiativ til alle mulige ting, men det er på lånt tid, og at når der så begynder at komme forhold, der minder om fred, begynder vi at aktivere hjemsendelsen som noget ganske naturligt. Det er her, jeg mener, at det vender forkert.

I min egenskab af medlem af Indfødsretsudvalget, formand for Indfødsretsudvalget, giver vi lige i øjeblikket statsborgerskaber til irakere. Det har vi faktisk gjort i nogle år nu. Hvorfor gør vi det? Jo, det gør vi, fordi de irakere kom her som følge af Irakkrigen, så fik de midlertidigt ophold, så fik de permanent ophold, og nu bliver de så belønnet med et statsborgerskab i den anden ende.

Det er simpelt hen en måde at gøre tingene på, som ikke holder, og hvor jeg mener, at man meget mere aktivt og meget mere stålsat begynder at sende de her folk hjem, fordi der altså er en eller anden total sammenblanding, som der har været alle årene, med, at hvis man kommer hertil som flygtning, er man pr. definition – man har fået flygtningestatus – også immigrant, og så skal man bare indsluses i det danske samfund. Det er den trafik og den måde at gøre tingene på, som vi bliver nødt til at have gjort op med, hvis vi skal forsvare det Danmark, som vi kender det i dag.

Kl. 14:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:47

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

For det første er jeg jo fuldstændig enig med hr. Christian Langballe i, at når man er flygtning, er man netop flygtning, og det betyder, at så skal man rejse hjem igen, når der bliver fred i ens hjemland, nøjagtig ligesom alle folkeslag igennem tiderne også har gjort – og det gjorde danskerne i øvrigt også i sin tid. Når det er sagt, mener jeg, at så længe man er her, skal man bidrage, så skal man forsøge sig selv, og til det sidste håber jeg også bare, at hr. Christian Langballe vil anerkende, at der jo netop sker nogle ting på det her område, f.eks. det faktum, at der er omkring 400, der enten ikke har fået forlænget eller har fået afslag på forlængelse af opholdstilladelsen, fra Somalia, som ellers har været et land, som jo, må vi sige, har været temmelig besværligt at sende hjem til.

Kl. 14:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:48

Christian Langballe (DF):

Altså, hvis man nu tager den sådan almindelige trafik, som den er, så er det jo sådan, at lige så snart der kommer en ud og beder om asyl, så får vedkommende en video på 20, 25, 30 minutter, hvor man oplyses om alle ens rettigheder. Jeg mener simpelt hen, det er totalt fejlagtigt at gribe det an på den måde. Man burde sige fra dag et: Ved du hvad, kære ven, du er her til beskyttelse for den krig, som du er flygtet fra, og den dag, hvor den krig er ovre, bliver du sendt hjem igen.

Det er jo ikke det, der sker, og jeg synes, at de integrationsplaner, som regeringen selv har sat sig bag, jo viser hele problemet i det.

Der ville jeg gerne have, at integrationsministeren i stedet for at være integrationsminister begyndte at være hjemsendelsesminister.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:49

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

En del af det her kan det jo være svært at være uenig med hr. Christian Langballe i. Jeg vil nu gerne fastholde min titel som udlændinge- og integrationsminister.

Når det er sagt, er jeg jo ikke uenig i, at man selvfølgelig skal hjem igen, når man ikke længere er i fare i det hjemland, man kommer fra. Men der, hvor jeg tror uenigheden opstår, er jo: Hvad skal der ligesom ske i den periode, man så er i Danmark? Der er jeg af den holdning, at man må forsørge sig selv. Der skal man ud på arbejdsmarkedet, og der skal man bidrage.

Kl. 14:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:49

Christian Langballe (DF):

Jeg synes jo, det er glimrende, at ministeren er enig med lille mig, var jeg lige ved at sige, men der er så forskel på Kong Salomon og Jørgen Hattemager, altså forskel på ministeren som udøvende magt og på mig som folketingsmedlem. Der mener jeg så bare, at serveretten jo ligger ved ministeren, og at ministeren for alvor begynder at være hjemsendelsesminister, altså at man simpelt hen lige vender bøtten, vender den 180 grader, og siger: Det, det drejer sig om, når vi tager imod flygtninge, er, at de skal hjem igen, når der er fred og ingen fare i deres eget land. Det er simpelt hen det, der er grundforudsætningen. Kan det ikke blive en grundforudsætning for dansk flygtningepolitik i fremtiden?

Kl. 14:50

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Så får ministeren sit sidste svar.

Kl. 14:50

Udlændinge- og integrationsministeren (Inger Støjberg):

Jeg vil sige, at sådan burde det jo i hvert fald altid have været, og jeg mener også, at det *er* sådan. Det *er* sådan, at man kun skal have beskyttelse, lige så længe man er forfulgt. Når man ikke længere er forfulgt, skal man selvfølgelig rejse hjem, alene også af den grund, at vi jo skal tænke på, at det er de stærkeste, der er nået hertil. Så det er jo dem, som et land efterfølgende skal profitere af kommer hjem og genopbygger landet igen. For ellers sker der jo ingen udvikling i de lande, som de kommer fra.

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tusind tak til ministeren for dagens indsats, og tak til hr. Christian Langballe for spørgsmålet.

Vi går over til spørgsmål 15, og det er til sundhedsministeren, og spørgeren er hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 14:51

Spm. nr. S 187

15) Til sundhedsministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Mener ministeren, at det skaber tryghed i Vendsyssel, at regeringen ikke vil forlænge det statslige tilskud til akutlægebilen i Hjørring, som regeringen indførte for at kompensere vendelboerne for, at man

placerede akutlægehelikopteren i Skive uden for Region Nordjylland?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Han er nu velkommen til at læse spørgsmålet op. Værsgo.

Kl. 14:51

Rasmus Prehn (S):

Mange tak, formand. Mener ministeren, at det skaber tryghed i Vendsyssel, at regeringen ikke vil forlænge det statslige tilskud til akutlægebilen i Hjørring, som regeringen indførte for at kompensere vendelboerne for, at man placerede akutlægehelikopteren i Skive uden for Region Nordjylland?

Kl. 14:51

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 14:51

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Det er grundlæggende regionernes ansvar at sikre det præhospitale og dermed også sikre trygheden for borgerne, også i Region Nordjylland, hvor man har gevaldige udfordringer på det præhospitale område, og hvor det jo også er en politisk opgave at prioritere det. Det har vi understøttet fra statsligt hold med puljemidler ad to omgange.

Derudover har regionerne i forbindelse med økonomiaftalen her i foråret fået tilført 0,5 mia. kr. ekstra, heraf er de 50 mio. kr. gået til Region Nordjylland. Det er frie midler, som ikke har været bundet op på andre initiativer, og hvor der også har ligget, at man ud fra de midler, som var frie midler – i modsætning til, hvad det nogle gange tidligere har været – skulle løfte bl.a. den præhospitale indsats. Jeg kan jo så forstå på noget af den debat, der er foregået i Nordjylland, at man hellere ville have set, at vi havde øremærket midlerne herindfra. Jeg synes nu ellers, jeg plejer at høre, at man gerne vil have frie midler, så man kan lave de politiske prioriteringer lokalt. Men jeg har hørt ønsket fra Nordjylland om, at vi fremover puljeudmønter midlerne, bl.a. til det præhospitale område.

Det ændrer ikke på, at man har fået 50 mio. kr. ekstra lige før sommerferien i forbindelse med økonomiaftalerne, som man også skal bruge til at løfte det præhospitale område. Det er selvfølgelig afgørende, at borgerne, også i Vendsyssel, kan føle sig trygge, og at de også kan føle sig betrygget af, at der kommer hurtig hjælp og udrykning, når de enten kommer ud for en ulykke eller på andre måder har brug for hjælp. Det forholder sig faktisk også sådan, at Region Nordjylland i forbindelse med deres første ansøgning i 2013 tilkendegav, at de ville videreføre akutlægebilen, når de statslige puljemidler løb ud, og derfor kan det jo egentlig undre, at man ikke har løftet den opgave i Region Nordjylland. Man har løftet den i Region Hovedstaden, hvor man tilsvarende har fået medfinansiering til en akutlægebil på Bornholm, hvor puljemidlerne også er ved at udløbe, og hvor regionen har overtaget ansvaret. Jeg kan da så også høre ud fra den debat, der har været i Region Nordjylland i den seneste tid, at regionsformanden, Ulla Astman, fra spørgerens eget parti nu også er ved at være bevidst om det ansvar, man har som regionspolitiker. Og det håber jeg at man løfter, for det handler i sidste ende om tryghed, også for beboerne i Vendsyssel. Generelt er der på det præhospitale område rum for forbedring i Nordjylland. Det kan vi se på de seneste tal.

Kl. 14:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 14:54

Rasmus Prehn (S):

Først og fremmest tak til ministeren for besvarelsen. Ministeren får det lidt til at lyde, som om: Nå, men der er jo givet nogle midler, der er nogle frie midler her. Jeg tror, at man i Nordjylland har den opfattelse, at man har rigeligt at bruge de her penge til i forvejen, og så handler det også om noget principielt.

Når det er sådan, at man har lavet et beredskab bestående af særlige lægehelikoptere, der skal kunne nå ud, også de steder, hvor det ellers er svært at nå ud, og man så vælger ikke at placere nogen i Nordjylland, men den tætteste i Skive, så er der brug for, at de bliver kompenseret, at de får noget andet, sådan at de ikke kommer til at opleve, at de, fordi de bor i Nordjylland, skal have en ringere behandling end andre steder. Der har man så tidligere sagt: Okay, der er penge til, at I kan få en akutambulance, som så kan rykke ud fra Hjørring som en kompensation for helikopteren. Og der er det altså, at de her penge løber ud nu, og det vil sige, at man fra regeringens side principielt set siger: Nå, jo, det kan godt være, at vi har en ordning i Danmark, hvor vi sætter ind med en særlig indsats finansieret af staten, men lige når det gælder Vendsyssel, gælder det ikke, for der fjerner vi pengene til den ekstra ambulance, der var sat ind som kompensation. Altså, det er det rent principielle i, at man siger: Vi har lavet en statslig ordning med lægehelikoptere, den dækker ikke hele landet, men der, hvor vi har kompenseret, fjerner vi det, så I må klare jer selv.

Kan ministeren ikke forstå, at folk i Vendsyssel synes, det er noget mærkeligt noget, altså at fordi man har valgt at bosætte sig i Vendsyssel, så skal man behandles ringere end folk i f.eks. Midtjylland, hvor de har en lægehelikopter tæt på? Er det ikke et mærkeligt signal at sende, at man sidder her på Slotsholmen og beslutter sig for, at bare fordi folk bor i Vendsyssel, så skal de lige have lidt mindre? Jeg tror da, at folk i Vendsyssel har meget, meget svært ved at forstå, hvorfor deres liv er mindre værd end f.eks. folks, der bor i Midtjylland.

Kl. 14:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:56

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Jeg forstår godt, hvis man sidder i Vendsyssel og undrer sig over, at Region Nordjylland, som lige har fået 50 mio. kr. i frie midler, som de også skal disponere på det præhospitale område, så vælger at tage borgerne i Vendsysselområdet som gidsel i forhold til en politisk diskussion i stedet for at løfte det ansvar, de har som regionsråd i forhold til at sikre en tryghed for borgerne. Det kan jeg godt forstå hvis man sidder og undrer sig over. Region Nordjylland skrev selv i sin ansøgning tilbage i 2013, da man fik de her puljemidler, at man selv ville overtage finansieringsansvaret, når puljemidlerne løb ud. Tilsvarende har vi haft et tilskud til lægebilen på Bornholm, som Region Hovedstaden har overtaget. Så jeg synes egentlig, at det må undre os som borgere, at Region Hovedstaden godt kan løfte et ansvar og skabe tryghed på Bornholm, men at Region Nordjylland ikke vil løfte det ansvar, de har påtaget sig, og skabe tryghed i Vendsyssel.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:57

Rasmus Prehn (S):

Jeg synes, ministeren skal holde sig for god til det der med sådan at pege fingre ad Region Nordjylland. Altså, det er sådan, at man me-

get bredt politisk i Region Nordjylland har sagt, at hvis det virkelig er sådan, at staten kan finde på at lave den forskelsbehandling, og hvis sundhedsministeren virkelig sidder her på Slotsholmen og siger, at mennesker i Midtjylland er mere værd end dem i Nordjylland, og hvis det virkelig er regeringens politik at dele folk op i A- og B-mennesker, jamen så er vi da selvfølgelig nødt til prioritere den her akutambulance, og så finder vi ud af det. Det var der en stor debat om i går.

Men det handler om det principielle, og jeg kan se, at ministerens egen partifælle Lone Sondrup, som er spidskandidat for Venstre, giver udtryk for, at hun forventer, at staten finansierer her, fordi det da er helt utænkeligt, at man deler folk op, så dem i Midtjylland får mere end dem i Vendsyssel.

Kl. 14:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:57

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Vi deler på ingen måde borgerne op i a- og b-hold. Vi skal sikre en stærk præhospitals indsats over hele landet, vores lægehelikoptere flyver også i hele landet, og alene på Læsø har der f.eks. være 43 flyvninger i 2016. I Frederikshavn har der været 7, i Hjørring 5 og i Jammerbugt 5 bare for at nævne nogle. Det er jo ikke sådan, at helikopteren ikke kommer derop.

I forhold til hele den her diskussion om det præhospitale og om, hvordan man løfter opgaven, er det da klart, at jeg fremover i forhold til Region Nordjylland vil sikre, at hvis man ikke kan løfte ansvaret selv, må vi jo udmønte det som puljemidler, hvad angår det præhospitale område. Vi gav 50 mio. kr. ekstra til Region Nordjylland i økonomiforhandlingerne lige før sommerferien, og de penge skulle også løfte det her område.

Når man ikke selv kan finde ud af at løfte den her virkelig vigtige opgave for også at skabe tryghed og sikre det præhospitale, så har jeg jo taget ad notam, at det kan man ikke klare i Nordjylland. Så fremover skal det udmøntes som puljer. Det er jo selvfølgelig det principielle, som også hænger sammen med, at vi da ikke kan leve med, at der er borgere i landet, der oplever, at deres regionsråd ikke tager det præhospitale lige så seriøst, som de burde.

Kl. 14:58

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 14:58

Rasmus Prehn (S):

Jeg forstår ikke ministeren her. Jeg har jo netop stået og sagt, at Region Nordjylland meget bredt politisk har sagt, at hvis ikke regeringen vil leve op til deres ansvar for at fordele pengene mere rimeligt og lige, jamen så løfter vi opgaven selv. Så de påtager sig opgaven. Spørgsmålet er bare, om det er rimeligt at sige, at fordi man bor i Vendsyssel, er der mindre statsligt engagement i ens sundhed. Sundhedsministeren går mindre op i liv og helbred i Vendsyssel end i Midtjylland. Kan det virkelig være rigtigt? Altså, ministerens egne partifæller undrer sig jo også og er lange i ansigtet over den her behandling.

Kl. 14:59

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 14:59

Sundhedsministeren (Ellen Trane Nørby):

Vi går på ingen måde mindre op i tryghed for borgerne i Nordjylland. Derfor siger jeg sådan set også, at jeg har taget ad notam, at Region Nordjylland ikke synes, det skal være bloktilskud, men ønsker målrettede puljemidler på det præhospitale område.

Det er klart noget, jeg vil tage med fremover, for borgerne i Nordjylland kan ikke være sikre på, at den udmøntning, man selv laver, når man får 50 mio. kr., også kommer til at sikre en ordentlig præhospital indsats. Og det gælder jo ikke kun i Vendsyssel. Min bekymring går bredt set på Region Nordjylland, hvor vi kan se, at vi har færrest udrykninger inden for de 15 minutter i forhold til de 5 andre regioner.

Derfor er der jo en grundlæggende udfordring i forhold til at skabe tryghed for borgerne og understøtte den præhospitale indsats i Region Nordjylland. Det optager mig rigtig meget, og det er jo klart, at det er noget, jeg kommer til at følge. For nordjyderne kan ikke være tjent med, at deres region er dårligere til at løfte den her opgave, end de fire andre regioner er.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tusind tak til sundhedsministeren for dagens indsats. Tak til hr. Rasmus Prehn for spørgsmålet.

Vi går over til spørgsmål nr. 16, og det er til miljø- og fødevareministeren. Og spørgeren er hr. Lars Aslan Rasmussen fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:00

Spm. nr. S 171

16) Til miljø- og fødevareministeren af:

Lars Aslan Rasmussen (S):

Er ministeren bekymret over den luftforurening, der er i København?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Værsgo.

Kl. 15:00

Lars Aslan Rasmussen (S):

Tak. Er ministeren bekymret over den luftforurening, der er i København?

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:00

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak, formand. Og tak for spørgsmålet. Det enkle svar er ja.

Kl. 15:00

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:00

Lars Aslan Rasmussen (S):

Godt, men så vil jeg egentlig gerne spørge mere ind til tallene og til ministerens egne udtalelser. For ministeren sagde på Facebook i 2016: Det er lidt tankevækkende at høre, hvordan københavnernet råber højest om, hvordan livet skal være for os, der kommer og bor i landdistrikterne. Gad vide, hvad københavnernet ville sige, hvis en landbevægelse begyndte at råbe op om, at københavnernes med al deres luftforurening ødelægger vores historiske bygninger i hovedstaden.

Er det det, som bekymrer ministeren mest – altså de historiske bygninger i hovedstaden, og ikke de folk, der dør af partikelforurening?

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:01

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet. Det bekymrer mig, at folk bliver influeret af luftforurening i deres hverdag.

Kl. 15:01

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:01

Lars Aslan Rasmussen (S):

Det var jo ikke rigtig et svar på spørgsmålet. Er ministeren klar over, hvor mange københavnere det drejer sig om, altså københavnere, der dør hver eneste år direkte i forbindelse med partikelforurening? Og mener ministeren fortsat det, som Venstre tidligere har sagt, nemlig at der ikke er nogen trængsel i København? For det er det, der skaber den her forurening – biler, der holder i kø i rigtig lang tid. Jeg ville gerne have, at ministeren måske tog det en lille smule seriøst og svarede konkret på, hvorfor der er 1.700 københavnere, der direkte skal dø af luftforurening som følge af bilerne.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:02

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Jamen jeg tager det særdeles alvorligt. Det er også derfor, at regeringen er optaget af, hvordan man håndterer den her problemstilling. Men jeg tror også, at spørgeren er bekendt med, at 70-80 pct. af effekterne af luftforureningen i Danmark skyldes udledninger, der kommer fra udlandet, og som blæser ind over Danmark. For København er det således kun 5 pct. af helbredseffekterne af forureningen, som skyldes lokale kilder.

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:02

Lars Aslan Rasmussen (S):

Det er jo ikke rigtig noget svar bare at sige det. Der er ikke kommet nogen initiativer. Ministeren fremlægger ikke noget, selv om der er så mange københavnere, der dør, hvor den direkte kilde er forurening. Derfor vil jeg gerne spørge ind til Venstres udtalelse i forbindelse med regionsrådsvalget, hvor Venstres kandidat i hovedstaden Martin Geertsen er citeret for at sige, at der ingen trængselsproblemer er i København. Er ministeren enig i det?

Kl. 15:02

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:02

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Det ligger bestemt uden for mit ressort at svare på, hvordan de trafikale forhold er i hovedstaden. Jeg er optaget af, at det er miljømæssigt forsvarligt, og derfor kæmper regeringen sin kamp med, at vi ik-

ke skal have en global luftforurening ind over Danmark, da en stor andel af vores luftforurening stammer fra udlandet. Det gør vi bl.a. i forhold til skibstrafikken, der bidrager ret meget til den høje luftforurening i Danmark, det gør vi i forhold til det, der trækker op over Danmark fra de sydlige egne, altså de egne i Tyskland, der ligger under Danmarks grænse mod Tyskland, og det gør vi i de internationale arbejde både i EU, men også i de internationale konventioner, men henblik på at sikre en bedre luftkvalitet.

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til hr. Lars Aslan Rasmussen.

Vi tager endnu et spørgsmål til miljø- og fødevareministeren, det er fra hr. Christian Rabjerg Madsen, og det er spørgsmål nr. 17.

Kl. 15:03

Spm. nr. S 180

17) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S):

Hvad er ministerens holdning til problemet med grundejere, der ulovligt forsøger at inddrage stranden og det åbne land, så offentligheden nægtes adgang?

Formanden (Pia Kjærsgaard):

Værsgo.

Kl. 15:03

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg læser spørgsmålet op: Hvad er ministerens holdning til problemet med grundejere, der ulovligt forsøger at inddrage stranden og det åbne land, så offentligheden nægtes adgang?

Kl. 15:03

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:03

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, formand. Og tak for spørgsmålet. Der må ikke herske tvivl om, at danskerne skal have den adgang til vores landskab, som naturbeskyttelsesloven giver dem ret til, det gælder både de private og de offentlige arealer, og det gælder, uanset om det er strandbredder, skove eller stier.

Jeg er derfor meget optaget af, at reglerne overholdes, og at offentlighedens adgang ikke forhindres eller vanskeliggøres. Der må f.eks. ikke opsættes hegn eller skilte, der giver indtryk af, at adgang er forbudt, hvis det faktisk er tilladt at færdes på stien eller i området. Kommunerne har ansvaret for at kontrollere, om reglerne om adgang til naturen overholdes, og det fremgår klart af reglerne i naturbeskyttelsesloven.

I lyset af den omtale, der har været i pressen, har jeg derfor bedt Kommunernes Landsforening om at bidrage til at få afklaret, hvor udbredt problemet med ulovlige spærringer af offentlighedens adgang til naturen er, og jeg har også bedt KL oplyse, hvordan kommunerne agter at håndtere problemerne.

Kl. 15:04

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:04

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Det er betryggende, at ministeren giver udtryk for, at ministeren deler min frustration og opfattelse af, at det her er et problem. Men jeg bliver en lille smule nervøs, når ministeren så klart lægger ansvaret over på kommunerne. Det er åbenlyst, at lovgiv-

ningsmæssigt er det sådan, det er: Det er kommunernes ansvar. Men de sager, der har været belyst i pressen, f.eks. i TV 2, viser jo, at kommunen har meget ringe kår, når der handler om at håndhæve reglerne, når der opstår problemer.

Der var en sag fra Lejre Kommune, hvor der er sket en ulovlig afspærring, hvilket jeg tror alle er enige om. Jeg har udtalt mig til TV 2, og ministeren har gjort det samme. Ministeren siger – i forlængelse af det, som ministeren har sagt i salen i dag – at det skal vi ikke blande os i fra Christiansborg side. Kommunerne har et ansvar for at håndhæve den lovgivning, som vi udstikker. Så bliver mikrofonen givet til Lejre Kommunes borgmester, som hedder Carsten Rasmussen, og han siger, at de sådan set er optaget af at sikre, at de her love bliver overholdt, men han siger også, at det eneste, de kan gøre, er at sige til lodsejeren: Det må du ikke. Og så sker der i virkeligheden ikke noget, før 5 år efter en eventuel domfældelse. Vi har ikke andre sanktionsmuligheder end dialog. (*Tredje næstformand (Christian Juhl):* Ministeren). Nej, jeg er ikke helt færdig.

Det her understreger netop, at man godt kan sige, at det er kommunens opgave at håndhæve de her regler, men kommunens mulighed for at sætte ind over for det og gøre et påbud gældende over for en lodsejer, hvad enten det er ved stranden eller åbne naturtyper, er fuldstændig fraværende.

Så hvad gør vi for at overkomme det problem, at kommunerne reelt ikke har sanktionsmuligheder, på trods af at nogle kommuner rent faktisk ønsker at gribe ind?

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:06

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak, formand. Og tak for det opfølgende spørgsmål. Jamen jeg deler ikke den betragtning, men jeg har bedt KL om at redegøre for det og oplyse, om de mener, at der er mangler, i forhold til om reglerne er brugbare og effektive. Og hvis kommunerne skulle tilvejebringe nye informationer, som gør det nødvendigt at regulere den måde, der lægger rammen for kommunernes ageren, ja, så må vi selvfølgelig se på det.

Der er i naturbeskyttelsesloven en helt klar tilkendegivelse af, at kommunerne skal påse, at lovens regler om adgang overholdes, og vi har tillid til, at kommunerne agerer på det. Er der så gøren og laden, der ikke er hensigtsmæssig, ja, så er det Ankestyrelsen, der skal tage sig af det.

Kl. 15:06

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Spørgeren.

Kl. 15:06

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men ministeren må jo være bekendt med, hvor lang tid der går, fra at kommunen påtaler et ulovligt forhold, til at der rent faktisk bliver skredet ind med sanktioner. Der går voldsomt lang tid, som borgmesteren også påpeger, og det er bare et enkelt eksempel på det. Hvor lang tid synes ministeren det er rimeligt, der går, fra kommunen påtaler et ulovligt forhold over for en lodsejer, til at der rent faktisk bliver sat ind med sanktioner, hvis den pågældende ikke følger det kommunale påbud?

Kl. 15:07

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Ministeren.

Kl. 15:07 Skriftlig begrundelse

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet. Jeg driver ikke politik efter rimelighedskriterier. Jeg driver politik efter lovens bogstav. Og i tilfælde af at kommunerne ikke måtte mene, at de har de rette redskaber i forhold til den her problemstilling, så kommer vi selvfølgelig til at se på det for at se, om det er nødvendigt at ændre i loven. Det er også derfor, jeg har bedt KL om at melde tilbage til mig, og så kan jeg jo ikke vide, om den enkelte borgmester agerer efter dette eller hint. Det, der er kommunernes opgave, er at følge loven, det er dem, der har ansvaret for det, og hvis kommunerne ikke gør det, de skal, så er der Ankestyrelsen til at tage sig af det.

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:08

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg tror, at vi her har at gøre med en todelt problemstilling. Der er nogle kommuner, der forsøger at gribe ind, og det er helt åbenlyst for enhver, der beskæftiger sig med det, at det er vanskeligt for dem at sanktionere de her forhold. Og jeg er helt overbevist om, at det er det, KL også vil vende tilbage med at tilkendegive.

Der er også en anden problemstilling: Kommuner ignorerer jo områder, hvor der helt åbenlyst sker lovovertrædelser, eksempelvis op langs den sjællandske nordkyst, i Kolding og ved Middelfart. Det er omfangsrige lovovertrædelser, hvor adgangen til stranden bliver afspærret. Hvordan ser ministeren på det her forhold, når man ved selvsyn bare kan konstatere, at der sker meget omfangsrige lovovertrædelser?

Kl. 15:08

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:08

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet. Jamen jeg ser ikke på det med milde øjne. Det er kommunernes opgave at håndhæve loven, og det er derfor, jeg beder kommunerne melde tilbage til mig om, hvorvidt de mener, de kommer til kort, for i givet fald skal vi selvfølgelig give kommunerne de redskaber, der er nødvendige, for at de kan håndhæve loven, også så det ikke er noget, der trækker ud i det uendelige. Det er så det, jeg afventer KL's tilkendegivelse om. For selvfølgelig skal der være den frie adgang. Der er nogle helt klare tilkendegivelser i loven, og de skal overholdes, og så har jeg tillid til, at kommunerne gør det, og hvis det kræver flere redskaber, ser vi på det, og da spørgers eget parti jo er med i en del af det her lovkompleks, kan vi ordne den slags ting sammen.

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak. Jamen det går helt godt med det her.

Lad os tage et spørgsmål mere til miljø- og fødevareministeren, og det er også fra hr. Christian Rabjerg Madsen.

Kl. 15:09

Spm. nr. S 190

18) Til miljø- og fødevareministeren af:

Christian Rabjerg Madsen (S):

Hvad er ministerens holdning til forslaget fra Kolding Kommune om at ændre myndighedsfordelingen i sager om bade- og badebroer?

Der henvises til artiklen: »Politikere: Vi vil have fuld magt over broerne« på jv.dk den 16. oktober 2017.

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 15:09

Christian Rabjerg Madsen (S):

Tak for det. Jeg læser spørgsmålet op: Hvad er ministerens holdning til forslaget fra Kolding Kommune om at ændre myndighedsfordelingen i sager om bade- og badebroer?

Kl. 15:09

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:09

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det, formand. Og tak for spørgsmålet. Først vil jeg egentlig gerne gentage min beklagelse af, at sagsbehandlingstiden i Kystdirektoratet har været alt for lang i forhold til de konkrete sager om bade- og badebroer fra Kolding Kommune, som også danner baggrund for den her besvarelse.

Så vil jeg gerne rose Kolding Kommune. De har en meget dygtig borgmester, og de har også nogle meget dygtige og engagerede folk inden for det tekniske område, og derfor er det jo en fornøjelse, at vi har med et rigtig, rigtig godt forslag at gøre fra Kolding Kommune.

Borgere og kommuner skal altid have kunne have en forventning om, at deres sager bliver behandlet inden for en rimelig tidshorisont, og det har jeg også indskærpet over for Kystdirektoratet. Og så vil jeg meget gerne se på fremadrettet, om vi kan gøre sagsgangen mindre bureaukratisk i forhold til håndhævelse af sager om bade- og badebroer, og derfor er jeg også positiv i forhold til at arbejde for at overføre kompetencen til at udstede påbud til kommunerne, så sagsgangen forenkles som foreslået af Kolding Kommune. Det er hensigtsmæssigt, at den myndighed, der har behandlet den konkrete sag, også skal sikre, at afgørelsen bliver efterlevet. Det vil kræve en lovændring, men det har jeg så en klar forventning om at spørgeren også bakker op om.

Så stor ros til Kolding Kommune, deres borgmester og deres teknisk engagerede politikere.

Kl. 15:10

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:10

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg synes, man kan udstrække rosen til særlig at gælde deres næstformand i miljøudvalget, som hedder Poul Erik Jensen – en utrolig dygtig socialdemokrat, som har taget sagen op.

I forhold til det, der er udfordringen her, hvor ministeren siger, at det må være muligt at få en hurtigere sagsbehandling i Kystdirektoratet, vil jeg sige, at jeg tror, det modsatte er vanskeligt, nemlig at få en dårligere sagsbehandling. Der har ligget fire sager i over et år, og på trods af gentagne rykkere fra Kolding Kommune er der intet sket. Og da det så bliver opdaget, fordi jeg tager sagen op i avisen, kalder man det en forglemmelse. Det tror jeg i virkeligheden står for sig selv – det er mig ubegribeligt, at det kan gå sådan.

Men i forhold til forslaget fra Kolding Kommune hører jeg en minister, som er imødekommende. Jeg har i virkeligheden lidt svært ved at vurdere forslaget, men jeg indgår meget gerne i en drøftelse af det. For udfordringen er jo, at det her forslag ville være godt for de

kommuner, som ønsker at gribe ind over for afspærringer eller bade- og badebroer, men vi har også en anden udfordring – og det var det, vi berørte i et tidligere spørgsmål – nemlig kommuner, hvor der sker omfattende lovovertrædelser, men hvor kommunen intet gør. Ministeren siger, at ministeren ikke ser med milde øjne på den type overtrædelser, men det må man jo sætte spørgsmålstegn ved om er rigtigt. Det kan godt være, at ministeren opfatter det som ikke at se med milde øjne på det, men overtrædelserne af det her med at afspærre stranden sker jo helt massivt. Det sker så mange steder, og vi vil kunne tage hinanden i hånden og så gå langs kysten nord for København og se det igen og igen.

Så hvis man ikke ser på det med milde øjne i Miljøministeriet, hvad gør vi så ved de kommuner, som ikke håndhæver reglerne? De mangler jo ikke redskaber. Jeg synes, at i forhold til de kommuner, som mangler redskaber, skal vi sætte os sammen og få kigget på det, men hvad så med de kommuner, som bare ikke håndhæver de her regler? Og det kan jo ikke nytte noget at give et eller andet svar, hvor man siger, at det er kommunernes ansvar. Det er så åbenlyst, at de regler ikke bliver håndhævet.

Kl. 15:12

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:12

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for det. Jeg har skrevet til Kolding Kommune og sendt et brev til dem og sagt, at jeg gerne vil gå ind i en dialog med dem om det forslag, de her har stillet. Og vi kommer selvfølgelig til at beskrive det for spørgeren og også det politiske flertal, der skal til, for at vi ændrer den her lovgivning.

I forhold til den anden del er det jo meget, meget enkelt. Hvis der er kommuner, der ikke håndhæver det, de skal, i forhold til eventuelle spærringer på kyststrækninger, er der en klageinstans, som man henvender sig til som borger, og det er det, som er vores system på det her felt.

Kl. 15:13

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:13

Christian Rabjerg Madsen (S):

Men skulle man prøve at gøre noget lidt mere proaktivt, når man nu som politiker på Christiansborg kan se, at der sker omfattende lovovertrædelser? Når man nu kan køre en tur op langs kysten her i København og se, at der sker omfattende ulovligheder, når jeg kan løbe en tur langs fjorden i Kolding og se, at der sker omfattende ulovligheder, skal jeg så som politiker anmelde det, altså skal jeg tale med Friluftsrådet om at anmelde det, eller skulle vi prøve at tage et ansvar her på Christiansborg og sige til hinanden, at her kan vi se, at der er et problem, og så lade være med at kaste paragraffer i hovedet på hinanden og sige, at det er kommunernes ansvar?

Det her område bliver bare overhovedet ikke håndhævet, og det er jo, ud over at det er frustrerende og provokerende, også et problem, fordi vi jo deler – tror jeg – et ønske om, at folk kan komme ud i naturen.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:14

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet. Jamen jeg er bare af den opfattelse, at jeg har stor respekt for det kommunale selvstyre, og vi har lavet en lovgivning her, som kommunerne er sat i verden for at forvalte. Hvis kommunerne så ikke gør det, de skal, er der klagemuligheder, men det er klart, at vi jo nu har en dialog med Kommunernes Landsforening om den her sag, og så vil det da være naturligt i den dialog og også i den tilbagemelding, der kommer fra KL på baggrund af det brev, jeg har sendt til dem, at indskærpe, hvis det er nødvendigt, at kommunerne naturligvis skal håndhæve de regler, der er, og som de er sat i verden for at håndhæve. Ellers må borgere jo påklage den slags – for sådan er virkeligheden jo også – hvis man mener, at en kommune ikke håndhæver det, de skal.

Kl. 15:14

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:14

Christian Rabjerg Madsen (S):

Jeg forstår, at ministeren har sendt en henvendelse til KL om problematikken. Hvornår forventer ministeren at KL vender tilbage, og vil ministeren sige noget om, hvornår vi kan sætte os ned og få kigget på, hvordan vi sikrer, at kommuner, der rent faktisk ønsker at håndhæve adgangen til strand og det åbne land, har redskaber til at håndhæve de her regler?

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:15

Miljø- og fødevareministeren (Esben Lunde Larsen):

Tak for spørgsmålet. Nu er spørgeren jo en meget ivrig spørger, som gerne vil se handling med det samme, men nu er det jo sådan, at der snart er kommunalvalg, og derfor skal Kommunernes Landsforening selvfølgelig have lov til at vende tilbage i den hastighed, de finder det passende.

Det er min opfattelse, at vi kan lave ændringer i det her, hvis der er en vilje til det politisk. Når vi får svaret fra KL, kommer vi til at handle på det, og så skal jeg nok inddrage spørgeren i den proces. Det er en fornøjelse, når man oplever, at spørgerens parti faktisk vil tage et medansvar for nogle ting i det her samfund – så tak for det.

Kl. 15:15

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Mange tak til miljø- og fødevareministeren for hans indsats, og tak til hr. Christian Rabjerg Madsen for spørgsmålet.

Så er der et enkelt spørgsmål til børne- og socialministeren, og spørgeren er hr. Jakob Sølvhøj fra Enhedslisten.

Kl. 15:15

Spm. nr. S 164

19) Til børne- og socialministeren af:

Jakob Sølvhøj (EL):

Når ministeren i sit skriftlige svar på spørgsmål 542, SOU, alm. del, der er stillet i forbindelse med den varslede lukning af Døvefilm, erkender, at programmer produceret på tegnsprog som modersmål vil indeholde sproglige nuancer, der ikke i samme grad vil være til stede i en tegnsprogstolket produktion, finder ministeren så ikke, at døve skal have ret til adgang til tegnsprøgsproducerede programmer på de danske public service-kanaler?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 15:15

Jakob Sølvhøj (EL):

Tak for det. Når ministeren i sit skriftlige svar på spørgsmål 542, der er stillet i forbindelse med den varslede lukning af Døvefilm, erkender, at programmer produceret på tegnsprog som modersmål vil indeholde sproglige nuancer, der ikke i samme grad vil være til stede i en tegnsprogstolket produktion, finder ministeren så ikke, at døve skal have ret til adgang til tegnsprogsproducerede programmer på de danske public service-kanaler?

Kl. 15:16

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:16

Børne- og socialministeren (Mai Mercado):

Tak for spørgsmålet. Jeg vil starte med at sige, at jeg er meget optaget af, at mennesker med handicap kan deltage i samfundet på lige fod med andre. Og her er medieadgang vigtigt. Det har derfor været afgørende for mig, at adgangen til indhold formidlet på tegnsprog ikke står og falder med produktionsselskabet Døvefilm. Uanset om Døvefilm består, vil mennesker med hørehandicap også fremover kunne se tegnsprogstolkede udsendelser på Danmarks Radio. Det er Danmarks Radio kontraktligt forpligtet til, og det er i det lys, at regeringens forslag om at omprioritere støtten til Døvefilm skal ses.

Når det er sagt, vil jeg også gerne sige åbent, at det har været en rigtig svær beslutning, også selv om det kun – i gåsøjne – var en besparelse på 7 mio. kr., fordi Døvefilms udsendelser har en særlig værdi for mange med hørehandicap, fordi de er produceret på tegnsprog. Men i regeringen har vi været igennem en hård prioriteringsproces, inden vi har lagt vores forslag til næste års finanslov frem, og vi skal jo også have råd til nye, vigtige initiativer. Derfor har vi valgt at prioritere, som vi gør her i dag.

Kl. 15:17

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:17

Jakob Sølvhøj (EL):

Djævelen kan jo ligge i detaljen, og det her er måske mere end en detalje. Jeg noterede mig jo, at ministeren sagde tegnsprogstolkede udsendelser, og det er jo det, der er hele problemstillingen her. Det afgørende i sagen er for mig at se, at det er regeringens holdning, at det ikke længere skal være muligt for døve borgere at se tegnsprogsproducerede programmer. Jeg synes, det er blevet meget tydeligt. Nogle var måske bekendt med det i forvejen. Jeg tror, at det for mange er en ny erkendelse, at der er meget stor forskel på det at have tegnsprogsproducerede udsendelser og det at have tegnsprogstolkede udsendelser.

Det er jo ikke mere end 3 år siden, at Folketinget besluttede at anerkende tegnsprog som et selvstændigt sprog, således at vi på den måde levede op til forpligtelserne i FN's handicapkonvention, hvor det i artikel 30, punkt 4, hedder, at personer med handicap på lige fod med andre er berettiget til anerkendelse og støtte af deres særlige kulturelle og sproglige identitet, herunder tegnsprog og døvekultur.

Jeg vil derfor godt høre ministeren: Vil det ikke være et tilbage-skridt i forhold til Folketingets beslutning om anerkendelse af tegnsprog som døve borgers modersmål, hvis vi nu igen reducerer tegnsproget til at være et hjælpemiddel til oversættelse af de hørendes sprog frem for et selvstændigt sprog? Og jeg vil også godt høre et helt klart svar fra ministeren: Mener ministeren ikke, at der påhviler

regeringen et ansvar for at sikre, at det fortsat skal være muligt for døve at se tv-udsendelser, der er tegnsprogsproducerede?

Kl. 15:19

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:19

Børne- og socialministeren (Mai Mercado):

Jeg får endda lyst til faktisk at tilføje, at det jo var Det Konservative Folkeparti og daværende folketingsmedlem hr. Lars Barfoed, som sådan set bragte forslaget ind og fik det vedtaget.

I forhold til handicapkonventionen kan jeg sige, at den jo binder medlemslandene til løbende både at udvikle og fremme beskyttelse af mennesker med handicap. Og hvordan det bedst sker, er jo sådan set op til det enkelte medlemsland at vurdere inden for konventionens rammer.

Tegnsprog og døvekultur støttes jo på mange måder. Eksempelvis er Dansk Tegnsprogsråd blevet nedsat for at varetage spørgsmål vedrørende dansk tegnsprog. Og DR er jo som nævnt forpligtet via deres public service-kontrakt til også at sende tegnsprogstolket indhold, således at mennesker med hørehandicap har adgang til både tegnsprogstolkede nyhedsudsendelser og andre udsendelser som eksempelvis dokumentarudsendelser.

Så det er min vurdering, at Danmark sådan set lever op til kravene i handicapkonventionen om at anerkende og støtte mennesker med hørehandicaps særlige kulturelle og sproglige identitet. Er der så forskel? Ja, selvfølgelig er der forskel.

Kl. 15:20

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:20

Jakob Sølvhøj (EL):

Der er den store forskel, at det ene er borgernes modersmål, mens det andet ikke er det, og det er jo fundamentalt for os alle, at vi er i stand til at kommunikere på vores modersmål. Det fremgår jo åbenlyst for enhver, at Døvefilm ikke er levedygtigt, hvis man fjerner det statstilskud, der er på 7,2 mio. kr. Døvefilm har varslet opsigelse af samtlige 22 ansatte, og dermed kan man sige, at man de facto lukker Døvefilm ved at fjerne statstilskuddet, og dermed fjerner man døve borgers ret til at se tv-udsendelser på deres modersmål. Er det ikke ministerens opfattelse, at vi så at sige lader en stor gruppe døve medborgere i stikken, ved at de ikke længere er i stand til at kunne orientere sig på deres modersmål ligesom os andre?

Kl. 15:21

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:21

Børne- og socialministeren (Mai Mercado):

Bare for at tage tråden op fra sidst vil jeg sige, at ja, der er forskel, men jeg mener, at vi lever op til konventionen. Og hvad angår DR's public service-forpligtelser, skal DR jo tilbyde to tegnsprogstolkede nyhedsudsendelser på hverdage og en i weekenden. I tidsrummet 19.30-21.00 skal DR genudsende disse tegnsprogstolkede nyhedsudsendelser, de skal tegnsprogstolke alle valg og tilstræber også, at transmissioner af begivenheder af stor samfundsmæssig interesse bliver tegnsprogstolket. Det synes jeg faktisk godt vi kan være bekendt, og jeg synes sådan set, at vi med den public service-forpligtelse har taget hånd om, at der også er et udbud af nyheder til mennesker med et hørehandicap.

Kl. 15:22

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:22

Jakob Sølvhøj (EL):

Det er jo altid en fortolkning, om man lever op til handicapkonventionen; efter min opfattelse gør man det ikke ved at fjerne adgangen til udsendelser med modersmål. Men jeg vil godt lige her til sidst betyde, hvad det er for en gruppe borgere, man særlig rammer, for jeg er ikke helt sikker på, at ministeren og jeg er helt enige om, at mennesker med handicap jo ikke er en bestemt mennesketype, men er lige så forskellige som alle andre, og vi ved jo fra de undersøgelser, der er lavet af Danske Døves Landsforbund, at der er meget stor forskel på, hvordan det rammer vores døve medborgere. Det her vil særlig ramme de 4.000 borgere, som er født døve, og som i kraft af det, fordi de ikke har lært det talte sprog heller fra barndommen, har ganske store læsevanskeligheder, ganske store forståelsesvanskeligheder, sådan at det så at sige er den gruppe af borgere, som har det sværeste handicap i forhold til deres manglende hørelse, der bliver ramt hårdest. Jeg vil derfor spørge ministeren, om ministeren, også i lyset af hvem man nu rammer ganske særligt hårdt, ikke vil overveje, om der alligevel her i elvte time kan findes midler, sådan at vi kan bevare Døvefilm.

Kl. 15:23

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:23

Børne- og socialministeren (Mai Mercado):

Om der findes midler, afhænger jo af finanslovsforhandlingerne. Som sagt har det for mig også været en svær prioritering, men det er også afgørende for mig, at mennesker med et hørehandicap fortsat har adgang til tegnsprogstolket indhold på DR, og det er mit helt klare indtryk, at der ikke er grund til at skamme sig over de tegnsprogstolkede udsendelser, som Danmarks Radio udsender.

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til børne- og socialministeren for dagens indsats, og tak til hr. Jakob Sølvhøj for spørgsmålet.

Vi går over til spørgsmål nr. 20, og det er et lille spørgsmål til kulturministeren, og spørgeren er hr. Henrik Brodersen fra Dansk Folkeparti.

Kl. 15:24

Spm. nr. S 167

20) Til kulturministeren af:

Henrik Brodersen (DF):

Hvad er ministerens holdning til, at et så nedladende ord som »grønlanderstiv« nu er optaget i den officielle danske ordbog?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 15:24

Henrik Brodersen (DF):

Tak formand, og tak til ministeren. Hvad er ministerens holdning til, at et så nedladende ord som »grønlanderstiv« nu er optaget i den officielle danske ordbog?

Kl. 15:24

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kulturministeren (Mette Bock):

Tak for det, og tak for spørgsmålet. Jeg vil gerne sige, at jeg tager meget, meget kraftig afstand fra brugen af ordet, som jo selvfølgelig helt indlysende er sårende, generaliserende og fordomsfuldt i forhold til grønlandere. Jeg synes faktisk også, at omtalen af ordet ripper op i nogle af de sår, som præger og har præget den dansk-grønlandske historie. Der har været vanskelige vilkår for grønlandere, som har været i Danmark, og der er stadig mange fordomme, som man støder på, hvis man er grønlander.

I dele af pressen har der så hersket den misforståelse, at optagelsen af ordet i Den Danske Ordbog skulle være en form for blåstempeling af, at man bruger det her ord, og det er der faktisk ikke tale om. Det er sådan set Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, som udgiver Den Danske Ordbog. Det er en selvejende institution, som Kulturministeriet yder et driftstilskud til, og herunder også til ordbogsarbejdet, men Kulturministeriet har altså ikke nogen indflydelse på, hvordan selskabet tilrettelægger sit arbejde. Ordbogen har heller ikke på den måde status af at være sådan en officiel dansk ordbog, men den er den mest benyttede betydningsordbog over moderne dansk, og derfor har optagelsen af ordet selvfølgelig vakt opsigt.

Jeg oplever, synes jeg, selv heldigvis, at den slags meget nedladende og fordomsfulde og kollektiverende tale om vores grønlandske medborgere hører fortiden til, og derfor ærgrer jeg mig personligt endnu mere over, at ordet er kommet med. For jeg synes, at der så igen kommer fokus på et ord af den her slags.

Men når det er sagt, synes jeg, at vi skal bruge lejligheden til netop at gøre opmærksom på, at vi ikke ser ned på grønlandere, og at vi ikke er fordomsfulde og uvidende, og det synes jeg faktisk er væsentligt at holde fast i. Men det er altså en kendsgerning, at når man optager ordet i ordbogen, så er det ikke et udtryk for, at man bør bruge det. Det er et udtryk for, at man fra redaktionens side konstaterer, at det er et ord, der bliver brugt, og at man så forklarer betydningen.

Kl. 15:26

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:26

Henrik Brodersen (DF):

Man kan sige, at jeg hverken tror, at ministeren eller jeg slipper godt fra at stå her og skulle holde moralprædikener om, hvad der er rigtigt eller ej. Sproget udvikler sig, og ministeren er jo minister for ordet og sproget, og hermed er det jo også vigtigt, at man har et sted, hvor man så kan slå de ord op, man vil skrive, hvis man er i tvivl om, hvordan de skal staves. Det mener jeg er det helt grundlæggende formål med at have en ordbog, og ordet er jo heller ikke nyt. Det har jo også tidligere været i det, man kaldte begrebsordbogen. Så når det kommer frem her, er det jo, kan man sige, fordi det har været brugt mange gange nok. Så kan det blive optaget. Jeg tror, det er godt 1.400 ord, der er blevet optaget den her gang. Men jeg synes måske, der er noget principielt i, at ordbogen skal bruges til at bevare sproget frem for at lave sådan nogle tiltag som at optage sådan en type ord her.

Kl. 15:27

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:27

Kulturministeren (Mette Bock):

Men sproget er jo dynamisk, forstået på den måde, at vi jo alle sammen ved, at hvis vi hører lydoptagelser fra radioen fra 1950'erne, så kan vi høre, at sproget har udviklet sig, og derfor er en ordbog som

den her jo mere en registrerende ting, end det er et spørgsmål om at sige, at det her er noget, man bør bruge eller ikke bør bruge. Det er jo den præmis, ordbogen er lavet på, og igen må jeg understrege, at det jo ikke sådan er det danske folks officielle ordbog. Altså, det ligger der, hvor det gør, og det er ikke noget, som vi har direkte indflydelse på, og det synes jeg sådan set heller ikke at vi skal have.

Men når det så er sagt, vil jeg bare gerne sige på egne vegne, at det altid gør ondt, når man taler nedsættende og kollektiverende om folk, også på den her måde, og her taler vi jo altså om grønlandere, som vi har en tæt og lang historie sammen med.

Kl. 15:28

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:28

Henrik Brodersen (DF):

Man kan sige, at man så nu kan parkere det her ord lidt og sige, at det har man så en idé om at man gerne må sige og skrive og alt muligt andet, og som jeg sagde før, vil hverken ministeren eller jeg komme godt fra at være smagsdommere på, hvad der kan siges og gøres. Men jeg synes, det er tankevækkende, at man så samtidig nærmest forbyder ord. Altså, der er måske nogle, der er kommet galt af sted ved netop at sige »grønlanderstiv«. Jeg tror, det var en fodboldtræner. Det endte med en politianmeldelse, der da også blev frafaldet igen. Vi har også ord, som har omtalt indvandrerkvinder, og som er blevet et fyord. Hvis min datter skulle have slik med til sin fødselsdag, købte hun førhen sådan en bakke med seks i, der var overtrukket med chokolade. De hed noget dengang. Nu hedder de flødeboller. Jeg mener: Man har altså lavet et skred, hvor man siger, at her er der noget skjult racisme, og derfor er det pludselig blevet et fyord. Det her ord kan man så godt bruge.

Kl. 15:29

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:29

Kulturministeren (Mette Bock):

Altså, det ved vi jo faktisk ikke endnu. For den pågældende sag kører, så vidt jeg er orienteret, stadig væk ved domstolene. Så vi ved jo ikke, hvad udfaldet af det bliver. Vedkommende træner, som brugte det ord, vi taler om her, beklagede for det første jo selv, at han havde brugt ordet, men dernæst blev han faktisk anmeldt, og så vidt jeg er orienteret – og jeg må tage det forbehold, at det kan være, at sagen er afsluttet – er sagen ikke afsluttet endnu.

Kl. 15:30

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:30

Henrik Brodersen (DF):

Det er bare for at holde fast i, at nogle ord kan man jo så godt af hentydning til nogle nærmest gøre til forbudte ord, og det må ikke være generaliserende og alt muligt andet. Nu bruger man, som jeg forsøgte at sige før, jo f.eks. netop mere ordet flødeboller frem for et tidligere ord. Der er også de her betonklodser, som man sætter op, når der skal være events osv., for at forhindre terrorangreb. Dem har jeg nu fået at vide at man sådan kalder »koranklodser«. Det synes jeg da også er noget underligt noget. Igen, som ministeren også selv var inde på: Ordene ændrer sig hele tiden, og der er jo gudskelov en kreativitet, der gør, at der bliver fundet på nye ord, men det gør jo ikke ordet korrekt. Jeg ser jo nogle udsendelser, hvor nogle unge mennesker får sagt de mest forfærdelige ting. Hvis de åbenbart bliver sagt

tit nok, kan det også blive en optagelse i den her ordbog. Det ville jeg godt nok synes var en kedelig udvikling.

Kl. 15:31

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:31

Kulturministeren (Mette Bock):

Jeg kan kun gentage, at jeg tager kraftigt afstand fra brugen af ordet. Men som spørgeren jo også gør opmærksom på, udvikler sig det her sprog sig altså efter sin helt egen logik og går sine helt egne veje, og derfor får vi jo ikke et sprogpolti på den måde, og det forstår jeg jo heller ikke er spørgerens hensigt med det her. Vi må jo følge det, og så må vi indgå i den almindelige debat om sproget og sprogets udvikling og den måde, vi bruger vores sprog på, og så måske endda selv prøve at gøre det så godt som muligt, så vi også kan inspirere andre. Men som sagt: Selve ordbogen her er altså noget, der ligger i en selvejende institution, og det er en betydningsordbog. At jeg så sammen med spørgeren ærgrer mig over, at man har fundet det nødvendigt at optage et ord som det her, er så sådan, det er.

Kl. 15:32

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Tak til kulturministeren og for hr. Henrik Brodersens ordrige indsats.

Vi går over til spørgsmål nr. 22, som er til transport-, bygnings- og boligministeren, og spørgeren er hr. Daniel Toft Jakobsen fra Socialdemokratiet.

Kl. 15:32

Spm. nr. S 172

21) Til kirkeministeren af:

Mattias Tesfaye (S):

Hvordan vil ministeren forhindre plyndring af og hærværk på gravsteder, hvilket man den seneste tid har set eksempler på både på Hellerup Kirkegård og Den Muslimske Gravplads i Brøndby? (Spørgsmålet er udgået efter ønske fra spørgeren).

Kl. 15:32

Spm. nr. S 165

22) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Daniel Toft Jakobsen (S):

Hvordan vil ministeren sikre, at generne for lokale borgere og lokalt handelsliv minimeres mest muligt i forbindelse med elektrificeringen af jernbanen ved Hammelvej i Laurbjerg og Skanderborgvej i Hadsten, og vil ministeren arbejde for, at den nødvendige frihøjde skabes ved at sænke sporene frem for at hæve broerne, sådan som det også er besluttet at gøre andre steder?

Tredje næstformand (Christian Juhl):

Jeg vil anmode om, at spørgsmålet bliver stillet heroppe fra pulten. Hr. Daniel Toft Jakobsen vil oplæse spørgsmålet. Værsgo.

Kl. 15:32

Daniel Toft Jakobsen (S):

Hvordan vil ministeren sikre, at generne for lokale borgere og lokalt handelsliv minimeres mest muligt i forbindelse med elektrificeringen af jernbanen ved Hammelvej i Laurbjerg og Skanderborgvej i Hadsten, og vil ministeren arbejde for, at den nødvendige frihøjde skabes ved at sænke sporene frem for at hæve broerne, sådan som det også er besluttet at gøre andre steder?

Kl. 15:33

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:33

Kl. 15:36

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for spørgsmålet. Jeg synes naturligvis, at det er ærgerligt, når borgere i landet bliver påført gener som følge af, at der anlægges et større infrastrukturprojekt, men det er desværre sjældent at gennemføre store infrastrukturprojekter, uden at nogen borgere bliver påført visse gener. Derfor synes jeg også, at det altid bør være en målsætning at forsøge at begrænse generne inden for projektets økonomiske rammer.

Før man kan påbegynde etableringen af større anlægsprojekter, gælder der krav om, at anlægsmyndigheden skal undersøge de forventede virkninger på miljøet, som projektet kan få. Her undersøges bl.a. påvirkninger såsom støj og omkørsler. Anlægsmyndigheden udarbejder en VVM-redegørelse, som skal i offentlig høring, inden der kan gives tilladelse til at gå i gang med projektet. VVM-proceduren giver offentligheden og myndighederne mulighed for at komme med forslag eller indsigelser i forbindelse med projektet. Banedanmark har desuden løbende afholdt møder med Favrskov Kommunes tekniske forvaltning, hvor de forskellige broløsninger i kommunen er blevet drøftet. VVM-undersøgelsen har vist, at broerne ved Hammelvej i Laurbjerg og Skanderborgvej i Hadsten ikke har tilstrækkelig frihøjde til en elektrificeret jernbane. I begge tilfælde er det blevet undersøgt, om det ville være muligt at sænke sporene i stedet for at hæve broen. Den løsning har desværre vist sig at være meget omkostningsfuld. Desuden ville en sporsænkningssløsning kræve, at sporene blev spærret i længere perioder til gene for togpassagererne. Derfor har man valgt at hæve begge broer, hvilket indebærer, at man bliver nødt til at bygge om på selve broerne.

Kl. 15:34

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:34

Daniel Toft Jakobsen (S):

Tak for svaret så langt, og også tak til ministeren for at give sig tid til at svare på spørgsmålet her i salen i dag. Det er selvfølgelig et meget lokalt spørgsmål, men det er et spørgsmål, som optager rigtig mange borgere i området omkring de her to byer, og derfor er jeg glad for, at ministeren kommer her, sådan at jeg og også borgerne i de her områder kan blive klogere på, hvordan regeringen ser på det her. Det er enormt vigtigt at få elektrificeret jernbanen mellem Aarhus og Aalborg, men det er selvfølgelig også, som ministeren siger, vigtigt at minimere generne så meget som overhovedet muligt.

Både i Hadsten og Laurbjerg skaber det for både borgere, handelsliv og andre ret store gener – faktisk rigtig store gener – at lukke de her to broer, som begge er meget befærdede. Der har været nogle møder ved broerne, som Banedanmark har holdt, og der var en artikel i Favrskovposten og på Favrskovpostens hjemmeside den 4. november, hvoraf det fremgår, at konklusionen på møderne, især det i Laurbjerg, blev, at Banedanmark lovede at gå hjem og undersøge muligheden for at sænke sporene.

Nu synes jeg næsten, at det lød på ministeren, som om det lige som var afgjort. Men i hvert fald fremgår det af den her artikel i den lokale avis, altså Favrskovposten, at Banedanmark har lovet at gå hjem og se på det igen. Så det kunne jeg egentlig godt tænke mig at ministeren kunne bekræfte – forhåbentlig – eller afkræfte, hvis det er sådan, det er, men jeg håber meget, at ministeren kan bekræfte, at det vil blive undersøgt helt i dybden, om ikke der er en mulighed for at sænke de her spor.

Kl. 15:36

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.**Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):**

Jeg har ikke fået læst den artikel og har ikke haft mulighed for at spørge Banedanmark, hvad der er op og ned i det, der står i den artikel. Men helt generelt om problemstillingen kan det jo siges, at alle løsninger indebærer nogle negative konsekvenser, og så er det et spørgsmål om at afveje negative og positive konsekvenser. Nu er der f.eks. for broen ved Hammelvej indgået en aftale med Favrskov Kommune, hvor Favrskov Kommune betaler noget af regningen, og til gengæld får man altså en bro, som bliver bredere, så der er plads til at give sikrere forhold for fodgængere og cyklister. Jeg er ikke sikker på, at det ville kunne løses på den måde, hvis man f.eks. besluttede at sænke sporene. Så det er også i samarbejde med kommunen, at man er nået frem til den løsning.

Kl. 15:37

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:37

Daniel Toft Jakobsen (S):

Ja, sådan som jeg fornemmer stemningen i kommunen på tværs af partier lokalt ude blandt de borgere, der bor i det område, kunne man godt tænke sig mere tilbunds gående at få undersøgt den her mulighed med at sænke sporene. Det er jo en løsning, som man også har valgt at bruge inde på Aarhus Banegård, hvad ministeren helt sikkert er bekendt med. Og der er jo kommet et grundlag for den beslutning inde på Aarhus Banegård, som meget detaljeret beskriver fordele og ulemper. Ministeren har ret i, at der er fordele og ulemper ved en række forskellige løsninger.

Inde i Aarhus er der lavet en meget grundig undersøgelse, som ikke bare siger, at det ene koster flere penge end det andet, men som sætter beløb på, og som grundigt beskriver fordele og ulemper. Sådan en undersøgelse har jeg ikke kunnet finde i forhold til f.eks. Laurbjerg. Og jeg ved ikke, om det er, fordi Aarhus er en større og vigtigere by eller det er et større projekt osv. Så derfor vil jeg gerne spørge ministeren, om ikke der skulle laves den samme sådan grundige undersøgelse, hvor man sætter konkrete tal på og ikke bare siger, at man vurderer, at det ene er dyrere end det andet, men konkrete estimater med beløb på og også en konkret opgørelse af fordele og ulemper, mere ned i dybden, for jeg tror, det er det, mange borgere gerne vil se. Så tror jeg egentlig, man kan forstå mange politiske prioriteringer osv., men man vil gerne kende grundlaget mere præcist og mere grundigt end sådan, som det er beskrevet, i hvert fald i det, jeg har kunnet finde om Laurbjerg lige nu.

Kl. 15:38

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:38

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jamen altså man undersøger forholdene, hver eneste gang man skal lave plads til elektrificerede tog under en bro: om det bedste er at sænke sporene, eller om det er at løfte broen. Det bliver undersøgt.

Det kan da godt være, det ikke er sket med lige så mange sider som i tilfældet med Bruuns Bro i Aarhus, som jo er et projekt til, så vidt jeg husker, over 200 mio. kr. med store konsekvenser på både den ene og den anden og den tredje måde. Men man undersøger det, man kigger på fordele og ulemper, og man træffer sin beslutning derefter. Nogle gange træffer man den beslutning at sænke sporene, andre gange træffer man den beslutning at hæve broen.

Kl. 15:39

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:39

Daniel Toft Jakobsen (S):

Ja, og jeg har bare konstateret, når jeg har søgt i det VVM-materiale og de høringssvar og høringsnotater osv., der er på det her område, at der er et meget, meget grundigt beslutningsgrundlag for Aarhus, hvor det er beregnet, hvor der er sat beløb på, og hvor konsekvenserne er meget grundigt beskrevet med fordele og ulemper ved både den ene og den anden og den tredje løsning. Der har jeg ikke kunnet finde et lige så grundigt grundlag her. Så ved jeg godt, at det er et større projekt i Aarhus, men så tager det sikkert også mere tid at lave det beslutningsgrundlag. Det kunne man måske så lave lidt mindre til det mindre projekt i Laurbjerg.

Jeg synes, man skylder borgerne også i de små byer et mere grundigt beslutningsgrundlag. Det kan jeg se at Venstres transportordfører, Kristian Pihl Lorentzen, også synes. For i nogle af de samme lokalaviser siger han, at han vil gå videre til ministeren og bede om at få det undersøgt en ekstra gang – og al respekt for, at ministeren ikke læser alle lokalaviser i landet – det har jeg fuld respekt for. Men jeg vil bare her afslutningsvis takke for svaret og så opfordre til at sikre, at det bliver undersøgt helt til bunds, også i Laurbjerg, om ikke der er andre muligheder, som giver lidt mindre gener.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:40

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg vil benytte lejligheden til at spørge Banedanmark om baggrunden for, at man vælger det ene frem for det andet, og også se det beslutningsgrundlag, der er. Jeg er helt sikker på, at der er et beslutningsgrundlag, hvori man har vurderet både den ene og den anden løsning.

Men jeg synes da også, at kommunen skal indlede en dialog med Banedanmark. Hvis kommunen har fortrudt beslutningen om, at man gerne vil bidrage til en højere bro og en bredere bro, så skal kommunen da meddele det til Banedanmark.

Kl. 15:40

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Tak for spørgsmål og svar.

Vi går videre med samme opstilling til spørgsmål nr. 23, hvor det også er hr. Daniel Toft Jakobsen, der har et spørgsmål til transport-, bygnings- og boligministeren.

Kl. 15:41

Spm. nr. S 166

23) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Daniel Toft Jakobsen (S):

Hvornår forventer ministeren at det planlagte trinbræt i Laurbjerg vil blive etableret, og mener ministeren, at etableringen heraf skal koordineres og sammentænkes med den forestående elektrificering af jernbanen samme sted, herunder ikke mindst arbejdet med sikring af tilstrækkelig frihøjde til elektrificering af banen under broen ved Hammelvej?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Daniel Toft Jakobsen (S):

Tak for det. Hvornår forventer ministeren at det planlagte trinbræt i Laurbjerg vil blive etableret, og mener ministeren, at etableringen heraf skal koordineres og sammentænkes med den forestående elektrificering af jernbanen samme sted, herunder ikke mindst arbejdet med sikring af tilstrækkelig frihøjde til elektrificering af banen under broen ved Hammelvej?

Kl. 15:41

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:41

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for spørgsmålet. For at sikre, at den endelige beslutning om en station i Laurbjerg træffes på et oplyst grundlag, er der er igangsat to analyser vedrørende Laurbjerg station. Begge analyser er igangsat af forligskredsen bag bedre og billigere kollektiv trafik, som hr. Daniel Toft Jakobsens eget parti også er en del af.

For det første er DTU ved at gennemføre en uafhængig undersøgelse af de kapacitetsmæssige udfordringer samt trafikale og passagermæssige effekter, der er forbundet med at åbne nye stationer på hovedbanestrækningen i Østjylland, herunder i Stilling og Laurbjerg. For det andet er Banedanmark ved at udarbejde et analysegrundlag for Laurbjerg station. Denne analyse er også igangsat af Bedre og Billigere-forligskredsen, jævnfør aktstykke nr. 139 af 23. august 2017. Fokus i Banedanmarks analyse er på, hvordan man kan lave en ny station så billigt som muligt. Banedanmark vil desuden inddrage overvejelser om koordinering med øvrige relevante baneprojekter på strækningen. DTU's analyse forventes færdig ultimo 2017, mens Banedanmark forventes at aflevere et beslutningsgrundlag ultimo 2018. Det har hidtil været Banedanmarks forventning, at etableringen af stationen i Laurbjerg tidligst kunne påbegyndes i 2024. Denne tidsplan var baseret på, at udrulningen af Banedanmarks signalprogram var prioriteret forud for andre projekter.

På baggrund af Deloitte's eksterne review af signalprogrammet har Banedanmark i dag præsenteret forligskredsen for en ny plan for signalprogrammets udrulning. Det er endnu for tidligt at kunne sige, hvilke konsekvenser en alternativ udrulning af signalprogrammet vil have for planlægningen af øvrige baneprojekter, herunder Laurbjerg station.

Kl. 15:43

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:43

Daniel Toft Jakobsen (S):

Også her tak for svaret, og også tak for, at vi, selv om det er en meget lokal sag, kan tage diskussionen her i Folketingssalen. Trinbrættet i Laurbjerg er jo noget, der har været arbejdet rigtig meget for i rigtig mange år og af rigtig mange mennesker. Som ministeren selv siger, er der blevet truffet nogle beslutninger de seneste år, som gør, at vi nu er tættere på, at det trinbræt bliver etableret, end vi måske har været nogen sinde før, og æren for det tilfalder først og fremmest de lokale folk i Favrskov, både politikere på tværs af partier i Favrskov, men bestemt også og ikke mindst lokale ildsjæle i Laurbjerg, som dygtigt har arbejdet med den her sag.

Når jeg stiller det her spørgsmål, er det lige præcis, fordi jeg er nysgerrig efter at vide, hvordan ministeren ser på det her med rækkefølgen imellem signalprogram, elektrificering og trinbræt. Og ministeren gav jo sådan set et svar på det, altså at det på en eller anden måde er en lille smule usikkert nu på grund af den forsinkelse, som

kommer til at ske med signalprogrammet, og vi må jo væbne os med tålmodighed, hvis ikke ministeren kan sige mere om det lige nu. Men det er klart, at man lokalt og også for mit vedkommende er meget spændte på, hvordan rækkefølgen kommer til at blive her.

Men ministeren nævner så også den her DTU-undersøgelse af passagergrundlag og kapacitet. Mig bekendt er der jo lavet en del-rapportering, for så vidt angår passagergrundlaget, mens vi stadig væk mangler den del, som handler om kapaciteten. Det er blevet udskudt mange gange, men jeg mener, at den sidste melding fra februar var, at der ville blive afrapporteret medio 2017, for så vidt angår kapaciteten, i den her DTU-undersøgelse. Jeg kan selvfølgelig have overset noget, men jeg har i hvert fald ikke set det endnu, så jeg vil bare høre ministeren, om det er kommet, eller hvad tidsplanen siger nu i forhold til, hvornår den her del af en undersøgelse, som handler om kapacitet, kommer. Vi er jo i hvert fald lidt forbi medio 2017.

Kl. 15:45

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:45

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen): DTU's analyse forventes at være færdig i 2017. Det er den, der handler om kapacitet. Så er der Banedanmarks beslutningsgrundlag, som jo i højere grad handler om, hvad det egentlig koster at anlægge en station osv., og den vil så være færdig i slutningen af 2018. Sådan som signalprogrammet har været hidtil, ville man først kunne gå i gang med stationen efter 2024, når signalprogrammet var færdiggjort på strækningen.

Nu er vi i gang med en ny udrulning af et signalprogram. Vi har netop fået orientering om det fra Banedanmark i dag, og vi har i den forbindelse også – forligskredsen og jeg som minister – bedt om at få en redegørelse fra Banedanmark om, hvad det her kan komme til at betyde for eventuelle andre projekter, herunder stationen i Laurbjerg. Så det vil jeg kunne give svar på om et antal uger eller et antal måneder, men ikke i dag.

Kl. 15:46

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:46

Daniel Toft Jakobsen (S):

Det har jeg stor respekt for, og det accepterer jeg selvfølgelig. Jeg synes, det er ærgerligt, at den her DTU-undersøgelse, som blev besluttet under den daværende regering, er blevet udskudt så mange gange, som den er. Men nu håber vi, at den i hvert fald kommer her i 2017.

Så vil jeg spørge om det her med at se det med elektrificering og trinbræt i en sammenhæng, altså om ikke der kunne være en idé i at overveje, om det, at man skal lave et trinbræt, ikke medfører noget arbejde på banen og ved siden af banen, som gør, at man måske i den forbindelse kunne overveje det her med at sænke skinnerne i stedet, altså at man i stedet for at se det som to helt isolerede og forskellige ting, siger: Hvis nu man laver trinbrættet først, så kunne det godt være, at man i forbindelse med det arbejde vil kunne sænke skinnerne, sådan at det på en eller anden måde kunne blive at slå to fluer med ét smæk.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Det vil være en del af beslutningsgrundlaget, som Banedanmark leverer, at undersøge, om det ene har en positiv effekt på det andet, og om de to ting kan samtænkes.

Kl. 15:47

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:47

Daniel Toft Jakobsen (S):

Det synes jeg lyder godt, altså at det vil være en del af beslutningsgrundlaget. For baggrunden for spørgsmålet er jo sådan set først og fremmest at appellere til, at tingene bliver undersøgt så grundigt som muligt. Og hvis man kunne se på, om det her med at lave trinbrættet først måske kunne give nogle fordele i forhold til elektrificeringen senere, så vil jeg bare kvittere for, at man får undersøgt det godt og til bunds, og så har jeg sådan set ikke yderligere.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:48

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Så skal der her til slut bare lyde en advarsel mod at bruge ordet trinbræt. For ordet trinbræt signalerer, at det bare er et sted, hvor man sådan lige kan stå på toget, og at der ikke er så meget andet. Sådan som vi fortolker reglerne for øjeblikket, er det nødvendigt ved den slags stationer at lave tunneler eller gangbroer med tilhørende elevatorer, sådan at også gangbesværede kan krydse skinnerne. Så der er ikke tale om et trinbræt længere; der er tale om en rigtig station. Men det lyder selvfølgelig billigere at sige et trinbræt end at sige en station.

Kl. 15:48

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Tak til spørgeren.

Så går vi over til spørgsmål 24, der også er til transport-, bygnings- og boligministeren, og denne gang fra nordjyden hr. Rasmus Prehn, Socialdemokratiet.

Kl. 15:48

Spm. nr. S 184

24) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Rasmus Prehn (S):

Hvordan forholder ministeren sig til, at næsten hver femte lastbil eller dyretransport, der blev stoppet i en politikontrol i Nordjylland, havde fejl og mangler?

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Værsgo.

Kl. 15:48

Rasmus Prehn (S):

Mange tak, formand, og jeg skal læse mit spørgsmål op:

Hvordan forholder ministeren sig til, at næsten hver femte lastbil eller dyretransport, der blev stoppet i en politikontrol i Nordjylland, havde fejl og mangler?

Kl. 15:49

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

- Kl. 15:49 **Transport-, bygnings- og boligministeren** (Ole Birk Olesen):
Tak for spørgsmålet. Spørgsmålet kan ikke besvares på baggrund af informationer, der er umiddelbart tilgængelige, hvorfor det ligger uden for rammerne af et § 20-spørgsmål. Jeg må derfor henvise til, at man stiller spørgsmålet i Transport-, Bygnings- og Boligudvalget.
Kl. 15:49
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Spørgeren.
- Kl. 15:49 **Rasmus Prehn** (S):
Jamen det var da godt nok et opsigtsvækkende svar at få her midt i Folketingssalen. Altså, sagen er jo, at der er en artikel her, faktisk fra Fyens Stiftstidende, hvor det fremgår, at der er den her politikontrol, hvor hver femte lastbil skal til syn. Så der ligger altså informationer. Og hvis ministeren ikke vil besvare det her, plejer kutyme jo at være, at man gør spørgeren opmærksom på det inden, så vi ikke skal stå her i salen. Men hvis ministeren ikke vil svare her, er der ingen grund til at gå videre med det. Så må vi jo stille det skriftligt i stedet for.
Kl. 15:50
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Ministeren.
- Kl. 15:50 **Transport-, bygnings- og boligministeren** (Ole Birk Olesen):
Jamen jeg forstår det sådan, at hvis man ikke kan svare på et mundtligt spørgsmål, skal man sige det mundtligt her i salen. Det med de her tal, som ligger til grund for spørgsmålet, er noget, som kræver, at jeg først undersøger det hos Færdselsstyrelsen. Og det er derfor, at den slags spørgsmål skal stilles som udvalsspørgsmål, hvilket giver mulighed for, at jeg kan undersøge tingene, og ikke med den korte frist, som der er for mundtlige spørgsmål her i Folketingssalen.
Kl. 15:50
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Har spørgeren flere kommentarer?
Kl. 15:50
- Rasmus Prehn** (S):
Sagen er jo den, at det er tal, der fremgår af avisartikler og andet, altså hvor der kommer tal frem om, at det ser alarmerende ud på det her område. Derfor synes jeg som spørger, at det er helt rimeligt, at man kan spørge transportministeren, om transportministeren synes, det er rimeligt, at der er de her fejl og mangler. Og så kan ministeren komme ned og svare på, hvordan han forholder sig til det rent politisk, om det er tilfredsstillende, eller det ikke er tilfredsstillende, og hvad ministeren har tænkt sig gøre. Det er jo ikke et teknisk spørgsmål i den forstand. Det er et holdningsspørgsmål, og derfor synes jeg, det ligger inden for rammerne af et mundtligt spørgsmål.
Men hvis ministeren ikke vil svare på det, er det jo sådan, det er, og så tager vi det skriftligt.
Kl. 15:51
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Har ministeren flere kommentarer?
Kl. 15:51
- Transport-, bygnings- og boligministeren** (Ole Birk Olesen):
Altså, jeg vil gerne svare på det, men jeg får at vide af mit ministerium, at der er nogle ting, der skal undersøges, før man kan svare ordentligt på det spørgsmål, fordi jeg har brug for at dykke ned i de tal, der opgives.
Kl. 15:51
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Spørgeren.
Kl. 15:51
- Rasmus Prehn** (S):
Så synes jeg, vi aftaler, at vi gør det på den måde.
Kl. 15:51
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Jeg vil gerne fra formandskabet appellere til, at hvis ministeren ikke kan svare på et spørgsmål, giver man besked på forhånd. Og hvis spørgeren ikke ønsker at få rejst sit spørgsmål, giver man selvfølgelig også besked på forhånd. Så sparer alle mest mulig tid. Det er mere af hensyn til fremtiden.
Tak til ministeren, og tak til spørgeren.
Vi går over til spørgsmål 25 til transport-, bygnings- og boligministeren, og spørgeren er hr. Kaare Dybvad, Socialdemokratiet.
Kl. 15:51
- Spm. nr. S 191**
25) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:
Kaare Dybvad (S):
Er ministeren enig med BL, der i Fagbladet Boligen den 12. oktober 2017 giver udtryk for, at regeringens forslag om tvungne statslån til almene boliger kan medføre højere husleje for beboerne, som følge af at de rabatter, der er opnået ved at samle udbud af lån, frafalder?
Skriftlig begrundelse
Der henvises til fagbladet boligen.dk: »Omlægning til statslån vil koste lejerne dyrt«.
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Værsgo.
Kl. 15:51
- Kaare Dybvad** (S):
Tak for det, formand. Er ministeren enig med BL, der i Fagbladet Boligen den 12. oktober 2017 giver udtryk for, at regeringens forslag om tvungne statslån til almene boliger kan medføre højere husleje for beboere, som følge af at de rabatter, der er opnået ved at samle udbud af lån, frafalder?
Kl. 15:52
- Tredje næstformand** (Christian Juhl):
Ministeren.
Kl. 15:52
- Transport-, bygnings- og boligministeren** (Ole Birk Olesen):
Tak for spørgsmålet. Jeg svarede på samme spørgsmål for et par uger siden her i salen, og da var det hr. Søren Egge Rasmussen fra Enhedslisten, der stillede spørgsmålet, men jeg gentager selvfølgelig gerne mit svar endnu en gang.
Lad mig starte med at slå det overordnede princip for regeringens forslag fast: Omlægningen til statslån skal ikke påvirke de almene beboeres husleje, hverken positivt eller negativt. Det fremgår også af min besvarelse af de fire udvalsspørgsmål fra samme spørger, som jeg svarede på sidst i september.
Jeg er klar over, at de almene boligorganisationer over en årrække har udbudt realkreditlån og byggelån i en samlet pakke og i hvert fald tidligere har opnået rabatter på byggelån. Modydelsen for disse

rabatter har været, at kreditinstitutterne har introduceret bindingsklausuler, som forhindrer indfrielse af lånet i en periode, medmindre der betales kompensation til det långivende institut.

Bindingsklausuler er efter min mening ikke nødvendigvis udtryk for sund konkurrence, særlig ikke hvis aftalen binder lånet i mange år. For det første forhindrer det, at lånet kan flyttes til et andet kreditinstitut, hvilket alt andet lige stiller låntager i en ringere forhandlingssituation, i tilfælde af at vilkårene for lånene ændrer sig. For det andet er det uhensigtsmæssigt, at en aftale indgået mellem en boligorganisation og et kreditinstitut kan have langvarig betydning for en tredjeparts, i dette tilfælde statens, handlemuligheder og omkostninger, og det er jo netop, hvad der nu kan blive en realitet. Derfor er det klart, at lån med bindingsklausuler kun vil blive omlagt til statslån, såfremt det kan betale sig.

Så svaret er: Nej, jeg er ikke enig i påstandene i og konklusionen fra fagbladetboligen.dk.

Kl. 15:54

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:54

Kaare Dybvad (S):

Tak for det. Det er lidt spøjst at hævde, at det er den sunde konkurrence, når man selv er ved at indføre en statslig binding på realkreditlån. Jeg kan ikke forstå, hvordan ministeren kan få det til at hænge sammen, men han må jo selv få lagt brikkerne på plads.

Det, som jeg spørger om, og det, som ministeren ikke forholder sig til, er, om det her vil give en huslejestigning for folk, der bor i almene boliger. Og det, som flere almene boligselskaber hejser flaget for, er nemlig, som de siger, når jeg selv har været i kontakt med flere af dem, at de i forbindelse med de her byggelån, som de nu skal tage, kommer til at skulle have nogle højere omkostninger, og at det så vil gøre, at deres beboere skal betale måske 100 kr. mere om måneden i forhold til den husleje, som de hidtil har haft.

Hvis ministeren mener, at han er så sikker på, at de ikke kommer til at betale det, at han ikke engang adresserer det, så vil jeg da foreslå, at ministeren siger det helt tydeligt her: at de her lån under ingen omstændigheder kommer til at betyde, at beboere i almenboliger får højere husleje, som følge af at deres låneforudsætninger bliver forandret.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:55

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg kan fuldstændig bekræfte, at vi ikke vil omlægge nogen lån med bindingsklausuler, medmindre det er en god forretning, og det vil sige, at vi får nogle nye lån, som er billigere.

Kl. 15:55

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:55

Kaare Dybvad (S):

Det store spørgsmål er jo, hvem det er en god forretning for. Jeg har sådan set forstået, at det er en god forretning for staten, men hvis staten hiver penge ud af en låneforretning, som så senere bliver læsset over på beboerne, så er det jo ikke en god forretning for beboerne i den almene boligsektor eller for så vidt for boligselskaberne. Så når ministeren siger en god forretning, mener ministeren så alene en god forretning for staten, eller vil ministeren også love, at der ikke som

følge af de her ændringer i låneadgangen for almene boliger kommer til at være folk, der oplever stigende husleje?

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:56

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jeg kan ikke se for mig, at der er nogen, der får stigende huslejer som følge af det her forslag; min fantasi rækker ikke så langt, så jeg kan forstille mig den situation, at det skulle være tilfældet. Det, der er meningen med det, er at gøre lånene billigere. Når man gør lånene billigere, betyder det, at beboerne betaler den husleje, de altid har betalt, men at statens tilskud, som dækker omkostningerne over den husleje, som folk har betalt, kan blive mindre. Så der er ikke nogen som helst grund til at frygte, at folk, der bor i almenbolig i dag, kommer til at betale mere i husleje som følge af det her.

Kl. 15:56

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Spørgeren.

Kl. 15:56

Kaare Dybvad (S):

Jamen altså, man kan jo altid, når man vurderer et politisk budskab eller en holdning, holde tingene op imod hinanden og sige, at vi har en minister, som siger, at han ikke synes, man skal frygte noget, og at vi så har nogle boligselskaber, der har næsen nede i regnskaberne og siger, at der er grund til at frygte noget. Der kan jeg jo ikke andet end blive lidt nervøs, når det er, at de ting bliver stillet op over for hinanden. Derfor kunne jeg egentlig godt tænke mig, at ministeren bare kunne sige helt tydeligt: Det her kommer ikke til at ske, og hvis det kommer til at ske, kompenserer vi selvfølgelig de lejere, som oplever de huslejestigninger.

Kl. 15:57

Tredje næstformand (Christian Juhl):
Ministeren.

Kl. 15:57

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Men det er jo helt i sagens natur. Socialdemokraterne vil jo også gerne bruge af den lavere omkostning til formål, som Socialdemokraterne synes er vigtige. Socialdemokraterne anerkender, at lånene bliver billigere som følge af en ny model. Socialdemokraterne siger så, at de sparede penge skal bruges til at sænke huslejerne med. Regeringen siger nej, for de huslejer, som beboerne betaler i dag, er rimelige og fair og forholdsvis lave; vi vil spare de her penge, for at statens tilskud kan blive lavere, fordi vi gerne vil bruge pengene til nogle andre formål i finansloven.

Kl. 15:57

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Vi siger tak til spørgeren.

Det sidste spørgsmål på dagsordenen er også stillet til transport-, bygnings- og boligministeren, og det er også af hr. Kaare Dybvad, Socialdemokratiet.

Kl. 15:58

Spm. nr. S 192

26) Til transport-, bygnings- og boligministeren af:

Kaare Dybvad (S):

Hvordan flugter ministerens holdning om mere marked i boligudbuddet, jf. svaret på spørgsmål nr. S 1433 af 23. august 2017, med, at ministeren vil indføre statslån for almene boliger?

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Værsgo.

Kl. 15:58

Kaare Dybvad (S):

Tak for det, formand. Hvordan flygter ministerens holdning om mere marked i boligudbuddet, jf. svaret på spørgsmål nr. S 1433 af 23. august 2017, med, at ministeren vil indføre statslån for almene boliger?

Kl. 15:58

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 15:58

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Tak for spørgsmålet. Spørgsmålet indikerer, at spørgeren ikke synes, at det er muligt at forene en liberal grundholdning med at gennemføre besparelser i finansieringen af de almene boliglån. Jeg ser ingen modsætning mellem de to. Det er jo allerede i dag sådan, at der er offentlige garantier for alle støttede lån i den almene boligsektor. Og der er herudover meget små tab ved finansiering af lånene i den almene boligsektor. Desuden bærer staten renteusikkerheden på en stor del af lånene.

Så det er ikke et spørgsmål om, at staten skal ind på et område, hvor staten ikke allerede har et engagement; lånene er jo allerede støttede i dag. Det er et spørgsmål om, hvorvidt vi kan gøre det billigere, end vi gør i dag. Og det kan vi. Omlægningen af finansieringen vil give staten en stor besparelse på op mod 1 pct. af restgælden svarende til omkring 1,4 mia. kr. i 2025. Man skal huske, at det er skatteborgernes penge, det drejer sig om, og det er skatteborgerne, der får glæde af besparelserne. De milliarder, der spares, kan fremover anvendes til andre formål, uden at lejerne i den almene boligsektor påvirkes.

Kl. 15:59

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kaare Dybvad.

Kl. 15:59

Kaare Dybvad (S):

Tak for svaret. Jeg er ingen ekspert i liberal ideologi og har ikke forstand på det som sådan. Men det ved jeg at ministeren har, og hvis han siger, at det er liberalt at tvinge boligselskaber, der fungerer på private vilkår, til at indløse deres lån i staten – hvis det er liberalt – må jeg jo stole på, at ministeren ved, hvad der er liberalt. Det er sådan set ikke så meget det. Det, jeg spørger til, er sådan set bare ministerens holdning, som han bl.a. giver udtryk for i det her svar til spørgsmål nr. S 1433, om, at han ønsker – og jeg citerer: »mere marked og mindre regulering«. Er det mindre regulering, at man siger til almene boligselskaber: I skal ikke længere tage jeres lån ude på markedet, ude hos realkreditforeningerne; nu skal I tage jeres lån i staten?

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:00

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Staten betaler en stor del af omkostningerne ved de lån, som optages til byggeri af almene boliger. Derfor har staten selvfølgelig også en ret til at sige, at de lån skal være så billige som muligt, og at det er forudsætningen for, at vi vil betale en stor del af omkostningerne. Vi kan ikke bare udstikke en carte blanche om, at man må optage nøjagtig de lån, som man vil, og som måtte koste uendelig mange kro-

ner, og så kommer staten bare og dækker alle udgifter på over et vist procentbeløb, som borgerne er sat til at betale. Det ville være alt for dyrt for skatteborgerne. Det er ikke imod noget liberalt, som jeg står for, at staten stiller krav til gengæld for de ydelser, som staten stiller til rådighed.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kaare Dybvad.

Kl. 16:01

Kaare Dybvad (S):

Igen må jeg sige, at jeg jo ikke er liberal ideolog. Og hvis ministeren siger, at det er udtryk for liberal ideologi, at man vil have lån i staten i stedet for at have dem i private realkreditforeninger, må jeg jo tage ham på ordet. Men som almindelig socialdemokrat synes jeg, at det er lidt ærgerligt, at man har en sektor, som i virkeligheden fungerer på civilsamfundets præmisser og på almindelige markedsprincipper og på organisationsprincipper, og som nu skal underlægges staten, i forhold til hvornår de får lån til renoveringer og de får lån til at udbygge, i stedet for selv at kunne forhandle det med kreditforeninger.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:01

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Jamen så siger vi, at hr. Kaare Dybvad er en almindelig socialdemokrat, og så siger vi, at Socialdemokratiets ledelse tilsyneladende er ualmindelige socialdemokrater. For de går tilsyneladende ind for det her; de vil bruge af de penge, der spares ved den model, som regeringen har foreslået, og de vil bruge af de penge til at gøre huslejerne billigere for de almennyttige boligselskabers beboere. Så vi har sådan de almindelige socialdemokrater, og så har vi den ualmindelige socialdemokratiske ledelse. Men det er jo noget, som hr. Kaare Dybvad må afklare i sit eget parti.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Kaare Dybvad.

Kl. 16:02

Kaare Dybvad (S):

Alt det der med, hvad man mener i sit parti, og hvad man fører for en politik, tror jeg, også af hensyn til ministeren, at vi ikke skal gå alt for dybt ind i. Men jeg vil bare sige, at jeg synes, det er ærgerligt – og det er også det, der er meldingen fra min egen gruppeformand – at man har en sektor, der fungerer fuldt ud, hvor man kan gå ned at tage et lån på samme vilkår som alle andre og forhandle sig til et lån, og at den skal underlægges staten. Er det virkelig udtryk for mindre regulering, at man tvinger folk til at låne i staten frem for at låne hos kreditforeninger?

Kl. 16:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 16:03

Transport-, bygnings- og boligministeren (Ole Birk Olesen):

Så bliver Socialdemokratiets gruppeformand også inddraget som en af de almindelige socialdemokrater, som er imod, at man sparer de her penge. Så har vi så hr. Kaare Dybvad og hr. Henrik Sass Larsen, som er gruppeformand, der mener ét, men den socialdemokratiske ledelse har åbenbart opbakning i den socialdemokratiske gruppe til at mene noget andet. I hvert fald ønsker den socialdemokratiske le-

delse at gennemføre det her og bruge pengene til formål, som den socialdemokratiske partiledelse synes er godt. Jeg synes, at den diskussion er rigtig, rigtig spændende, og den kan jo sikkert være genstand for meget morskab i forskellige socialdemokratiske kaffeklubber, der finder ud af, hvad de mener med hinanden og indbyrdes osv. Og det har I hygget jer med i mange år, og det kan I hygge jer med i mange år endnu.

Kl. 16:03

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Vi vil sige tak til transport-, bygnings- og boligministeren, og tak til spørgeren, hr. Kaare Dybvad.

Hermed er spørgetiden sluttet.

Kl. 16:03

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes i morgen, torsdag den 16. november 2017, kl. 10.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 16:04).